
वर्ष ९

अङ्क २९

२०८० जेठ

सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ बमोजिम प्रकाशित

संसद दर्पण

संघीय संसद सचिवालय
सिंहदरबार, काठमाडौं।

सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ बमोजिम प्रकाशित
संघीय संसद/सचिवालयबाट सम्पादित प्रमुख क्रियाकलापहरुको
त्रैमासिक विवरण
(२०७९ माघ- २०७९ चैत्र मसान्तसम्म)

संघीय संसद सचिवालय
सिंहदरबार, काठमाडौं।

www.parliament.gov.np

information_section@parliament.gov.np

फोन: ०१-४२००२१०, ०१ -४२००६०७, ०१-४२०००८५

सम्पादकीय

संसदीय अभ्यास र परम्पराको संस्थागत स्मरणलाई सुव्यवस्थित गर्दै यस संघीय संसद सचिवालयले आवधिक तथा नियमित प्रकाशन गर्दै आएको छा सूचनाको हकसम्बन्धी ऐन, २०६४ ले परिभाषित गरेका सार्वजनिक निकायले हरेक तीन महिनामा आफ्नो निकायसँग सम्बन्धित सूचना अद्यावधिक गरी प्रकाशन गर्ने दायित्व रहन्छ। सोही दायित्व अनुरूप सो ऐनको दफा ५ तथा सूचनाको हकसम्बन्धी नियमावली, २०६५ को नियम ३ बमोजिमका विवरण समावेश गरी २०७२ सालदेखि यस सचिवालयले संसद दर्पण त्रैमासिक रूपमा नियमित प्रकाशन गर्दै आएको छ । सोही बमोजिम मिति २०७९ साल माघदेखि चैत्रसम्मका गतिविधि समेटी संसद दर्पणको यो अंक प्रकाशन गर्न लागिएको छ ।

यस अंकको खण्ड एकमा संघीय संसद अन्तर्गत प्रतिनिधि सभा, राष्ट्रिय सभा, विषयगत समिति र संघीय संसदका पदाधिकारीका क्रियाकलाप समेटिएका छन् । खण्ड दुईमा संघीय संसद सचिवालयका विभिन्न महाशाखा, शाखा, इकाइ तथा सचिवालयका नियमित गतिविधि र आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को चैत्र मसान्तसम्मको आर्थिक विवरण समावेश गरिएको छ ।

संसद दर्पणलाई संग्रहणीय र पठनीय बनाउन ऐन तथा नियमावलीमा निर्धारित सूचनाका अतिरिक्त हरेक अङ्कमा विशेष सामग्री समावेश गरी प्रकाशन गर्ने जानकारी गराउँदै प्रकाशनमा यहाँहरूको रचनात्मक सुझाव एवम् सहयोगको अपेक्षा गर्दछौं ।

२०८० बैशाख

सूचना तथा अभिलेख व्यवस्थापन शाखा

विषय सूची

खण्ड - एक	
संघीय संसद	१
१.१ संघीय संसदका कामकारबाही	१
१.१.१ प्रतिनिधि सभा	१
१.१.२ राष्ट्रिय सभा	२
१.२ संसदीय समितिका कामकारबाही	४
१.२.१ प्रतिनिधि सभा अन्तर्गतका समितिका गतिविधि	४
१.२.२ राष्ट्रिय सभा अन्तर्गतका समितिका गतिविधि	४
१.२.२.१ दिगो विकास तथा सुशासन समिति	४
१.२.२.२ विधायन व्यवस्थापन समिति	११
१.२.२.३ प्रत्यायोजित व्यवस्थापन तथा सरकारी आश्वासन समिति	१३
१.२.२.४ राष्ट्रिय सरोकार तथा समन्वय समिति	२१
१.२.३ संघीय संसद अन्तर्गतका संयुक्त समितिका गतिविधि	२१
१.३ संघीय संसदका पदाधिकारीका गतिविधि	२१
१.३.१ प्रतिनिधि सभाका सम्माननीय सभामुख	२१
१.३.२ राष्ट्रिय सभाका सम्माननीय अध्यक्ष	२७
१.३.३ प्रतिनिधि सभाका माननीय उपसभामुख	३०

खण्ड - दुई

संघीय संसद सचिवालय	३२
२.१ संघीय संसद सचिवालय अन्तर्गतका गतिविधि	३२
२.१.१ अन्तर्राष्ट्रिय सम्पर्क तथा समन्वय महाशाखा	३२
२.१.१.१ अन्तर्राष्ट्रिय सम्पर्क तथा समन्वय शाखा	३२
२.१.२ कानूनी परामर्श महाशाखा	३५
२.१.२.१ कानूनी परामर्श शाखा	३५
२.१.३ कार्यव्यवस्था महाशाखा (प्रतिनिधि सभा)	३५
२.१.३.१ कार्यव्यवस्था शाखा (प्रतिनिधि सभा)	३६
२.१.३.२ सम्पूर्ण विवरण शाखा (प्रतिनिधि सभा)	३६
२.१.३.३ प्रश्न व्यवस्थापन (प्रतिनिधि सभा)	३६
२.१.४ कार्यव्यवस्था महाशाखा (राष्ट्रिय सभा)	३६
२.१.४.१ कार्यव्यवस्था शाखा (राष्ट्रिय सभा)	३७
२.१.४.२ सम्पूर्ण विवरण शाखा (राष्ट्रिय सभा)	३७

२.१.५	प्रविधि व्यवस्थापन महाशाखा.....	३७
	२.१.५.२ मुद्रण तथा प्रकाशन शाखा.....	३७
२.१.६	प्रशासन महाशाखा.....	३८
	२.१.६.१ कर्मचारी प्रशासन शाखा.....	३८
	२.१.६.४ सूचना तथा अभिलेख व्यवस्थापन शाखा.....	३९
२.१.७	मानव संसाधन विकास महाशाखा.....	४०
	२.१.७.१ संसदीय प्रशिक्षण शाखा.....	४०
	२.१.७.२ कर्मचारी प्रशिक्षण शाखा.....	४१
२.१.८	संसदीय अध्ययन तथा अनुसन्धान महाशाखा.....	४२
	२.१.८.१ संसदीय अध्ययन तथा अनुसन्धान शाखा.....	४२
	२.१.८.२ पुस्तकालय शाखा.....	४३
२.१.१०	विधि व्यवस्थापन महाशाखा (प्रतिनिधि सभा).....	४४
	२.१.१०.१ विधेयक शाखा (प्रतिनिधि सभा).....	४४
२.१.१०	विधि व्यवस्थापन महाशाखा (राष्ट्रीय सभा).....	४५
	२.१.१०.१ विधेयक शाखा (राष्ट्रीय सभा).....	४५
२.१.११	सांसद सुविधा व्यवस्थापन महाशाखा.....	४६
	२.१.११.१ सांसद सुविधा व्यवस्थापन शाखा.....	४६
२.१.१२	आर्थिक प्रशासन शाखा.....	४८

खण्ड - एक

संघीय संसद

१.१ संघीय संसदका कामकारबाही

संघीय संसदमा प्रतिनिधि सभा र राष्ट्रिय सभा गरी दुईवटा सभा रहेका छन्। उक्त सभाहरूबाट २०७९ माघ १ गतेदेखि चैत्र मसान्तसम्म भएका कामकारबाहीलाई निम्न अनुसार प्रस्तुत गरिएको छः-

१.१.१ प्रतिनिधि सभा

यस अवधि अन्तर्गत २०७९ पुस २५ गते प्रारम्भ भएको प्रतिनिधि सभा, २०७९ को पहिलो अधिवेशन २०७९ अन्तर्गत माघ १ देखि चैत्र मसान्तसम्मको अवधिमा प्रतिनिधि सभाको १८ वटा बैठक बस्यो । उक्त अवधिमा प्रतिनिधि सभामा निम्नानुसार कार्यहरू भए गरेका थिएः

- सभाको मिति २०७९ माघ ५ गतेको बैठकमा भएको प्रतिनिधि सभाको सभामुख पदको निर्वाचनमा प्राप्त दुई वटा प्रस्ताव मध्ये “यस सभाका माननीय सदस्य श्री देवराज घिमिरेलाई प्रतिनिधि सभाको सभामुख पदमा निर्वाचित गरियोस्” भन्ने प्रस्तावको पक्षमा १६७ (एकसय सत्सठी) मत परि प्रतिनिधि सभामा तत्काल कायम रहेको सम्पूर्ण सदस्य संख्याको बहुमतबाट पारित भएको थियो । त्यसैगरी मिति २०७९ माघ ७ गतेको बैठकमा भएको प्रतिनिधि सभाको उपसभामुख पदको निर्वाचनमा प्राप्त दुईवटा प्रस्ताव मध्ये “यस सभाका माननीय सदस्य श्री इन्दिरा रानालाई प्रतिनिधि सभाको उपसभामुख पदमा निर्वाचित गरियोस्” भन्ने प्रस्तावको पक्षमा १६६ (एकसय छैसठी) मत परि प्रतिनिधि सभामा तत्काल कायम रहेको सम्पूर्ण सदस्य संख्याको बहुमतबाट पारित भएको थियो ।
- २०७९ माघ १० गतेको बैठकबाट मा. श्री देवेन्द्र पौडेल प्रस्तावक र मा. श्री रामकृष्ण यादव र मा. श्री ऋषिकेश पोखरेल समर्थक भई २१ सदस्यीय प्रतिनिधि सभा नियमावली मस्यौदा समिति गठन गर्न राख्नुभएको प्रस्ताव सर्वसम्मतिबाट पारित भएको थियो । उक्त मस्यौदा समितिको कार्यावधि सात दिन थप गर्ने प्रस्ताव माघ २७ गते सभाबाट स्वीकृत भएको थियो । मस्यौदा समितिले २०७९ फागुन १० गते सभा समक्ष पेश गरेको प्रतिवेदनमाथि २०७९ चैत १९ गतेको बैठकमा दफावार छलफल भई संशोधनसहित बहुमतबाट प्रतिनिधि सभा नियमावली, २०७९ पारित भएको थियो ।
- २०७९ माघ २७ गते सम्माननीय राष्ट्रपतिद्वारा नेपालको संविधानको धारा ९५ बमोजिम प्रतिनिधि सभाको निर्वाचनपछिको पहिलो अधिवेशन प्रारम्भ भएपछि संघीय संसदको दुवै सदनको संयुक्त बैठकलाई सम्बोधन गर्नुभयो । सोही दिन बसेको प्रतिनिधि सभाको बैठकमा सम्माननीय राष्ट्रपतिबाट भएको सम्बोधनको लागि सर्वसम्मतिबाट धन्यवाद प्रस्ताव पारित भएको थियो ।
- यस अवधिमा “राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगको २२ औं वार्षिक प्रतिवेदन (आ.व. २०७८/०७९)”, “थारु आयोगको चौथो वार्षिक प्रतिवेदन (२०७८ श्रावण - २०७९ आषाढ)”, “अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको वार्षिक प्रतिवेदन (आर्थिक वर्ष २०७८/०७९)”, “राष्ट्रिय समावेशी आयोगको चौथो वार्षिक प्रतिवेदन (आ. व. २०७८/०७९)”, “लोक सेवा आयोगको त्रिसट्टीऔं वार्षिक प्रतिवेदन

(२०७८ श्रावण - २०७९ आषाढ)", "राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगको चौथो वार्षिक प्रतिवेदन, २०७९", "महान्यायाधिवक्ताको वार्षिक प्रतिवेदन, आ.व. २०७८/०७९" पेश गरिए ।

- मा. कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रीको तर्फबाट मा. खानेपानी मन्त्री श्री अब्दुल खानले बेपत्ता पारिएका व्यक्तिको छानविन आयोग र सत्य निरूपण तथा मेलमिलाप आयोगको कार्यावधि सम्बन्ध २०८० साल असार मसान्तसम्म थप गर्ने गरी नेपाल सरकार, मन्त्रिपरिषद्को निर्णयबाट जारी भएको बेपत्ता पारिएका व्यक्तिको छानविन, सत्य निरूपण तथा मेलमिलाप आयोग ऐन, २०७१ को दफा ४२ बमोजिमको बाधा अडुकाउ फुकाउ आदेश सदन समक्ष पेश गर्नुभएको थियो ।
- यस अधिवेशनमा मिति २०७९ माघ १ गते पोखरामा भएको विमान दुर्घटनाका सम्बन्धमा विशेष प्रस्ताव र प्रतिनिधि सभा सदस्य शहनाज रहमान, पूर्व सदस्य सुश्री मैयाँदेवी श्रेष्ठ, बालकृष्ण ढुङ्गेल, झुलबहादुर आले, कर्मा घले, गणेश प्रसाद विमलीको निधन भएकोमा शोक प्रस्ताव पारित भएको थियो ।
- यसै अवधिमा विभिन्न माननीय सदस्यहरूले आकस्मिक समय, शुन्य समय र विशेष समयमा समसामयिक विषय एवं घटना परिघटनाका सम्बन्धमा सरकार एवं सम्बन्धित पक्षको ध्यानाकर्षण गराउनु भएको थियो ।
- यसै अवधिमा सदनको विभिन्न बैठकहरूमा मा. संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रीले यति एयरलाइन्सको विमान दुर्घटना सम्बन्धमा, मा. उपप्रधानमन्त्री तथा गृह मन्त्रीले मिटर व्याजीसम्बन्धी समस्या समाधानमा सरकार गम्भीर एवं प्रतिबद्ध रहेको सम्बन्धमा, मा. सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रीले सरकारको न्यूनतम साझा कार्यक्रम र संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रीले निजामति सेवा विधेयक एवं स्थानीय तहको कर्मचारी व्यवस्थापन, शुन्य, आकस्मिक समय एवं विशेष समयमा उठेका प्रश्नको जवाफ लगायतका विषयहरूमा सार्वजनिक महत्वको वक्तव्य दिनुभयो ।
- यसै अवधिमा राष्ट्रियसभामा उत्पत्ति भई प्राप्त अनुगमन तथा मुल्यांकन विधेयक, अभिलेख संरक्षण (पहिलो संशोधन) विधेयक, खाद्य स्वच्छता तथा गुणस्तर विधेयक, सार्वजनिक सेवा प्रशासन विधेयक, सुरक्षण मुद्रण सम्बन्धी विधेयक सभासमक्ष प्रस्तुत भई माननीय सदस्यहरूले संशोधन पेश गर्ने चरण पार गरिसकेको अवस्था छ । त्यस्तै प्रतिनिधिसभामा उत्पत्ति भएको सम्पत्ति शुद्धिकरण (मनि लाउण्डरिङ) निवारण तथा व्यवसायीक वातावरण प्रवर्द्धन सम्बन्धी केही ऐनलाई संशोधन गर्ने विधेयक, २०७९ संवैधानिक परिषद् (काम, कर्तव्य, अधिकार र कार्यविधि) सम्बन्धी (पहिलो संशोधन) विधेयक, बेपत्ता पारिएका व्यक्तिको छानविन, सत्य निरूपण तथा मेलमिलाप आयाग (तेस्रो संशोधन) विधेयक प्रस्तुत भई सो विधेयकहरू पनि माननीय सदस्यहरूले संशोधन पेश गर्ने चरण पार गरिसकेको अवस्था छ ।

१.१.२ राष्ट्रिय सभा

२०७९ साल पुस २५ गतेदेखि शुरु भएको राष्ट्रिय सभाको तेहौँ अधिवेशन हालसम्म चालु अवस्थामा रहेको छ । यस अवधिमा राष्ट्रिय सभाको १७ वटा बैठकहरू सम्पन्न भएका छन् ।

यस अवधिमा संघीयता कार्यान्वयन अध्ययन तथा अनुगमन संसदीय विशेष समितिले पेस गरेको प्रतिवेदनमाथिको छलफलमा सम्माननीय प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल "प्रचण्ड" ले जवाफ दिनुभएको र उक्त प्रतिवेदनको प्रभावकारी कार्यान्वयन गरी आवधिक रूपमा सभा समक्ष प्रगति विवरण पेस गर्न राष्ट्रिय सभाका अध्यक्षबाट रुलिङ्ग भएको थियो ।

त्यसैगरी, राष्ट्रिय सभाका अध्यक्षबाट राष्ट्रिय सभाको बैठकको निर्धारित समयभित्र नेपाल सरकारका मन्त्रीहरू अनिवार्य रूपमा बैठक कक्षमा उपस्थित हुनका लागि रुलिङ्ग भएको थियो ।

यस अवधिमा राष्ट्रिय सभा नियमावली, २०७५ बमोजिम मिति २०७९ साल माघ २३ गते राष्ट्रिय सभाको उपाध्यक्ष पदको निर्वाचन भई सभाका माननीय सदस्य उर्मिला अर्याल निर्विरोध निर्वाचित हुनुभएको थियो।

यस अवधिमा माननीय भुवन बहादुर सुनारले दर्ता गर्नुभएको "दलित समुदायका विभेद र उत्पीडनहरूको अन्त्य गरी सामाजिक-साँस्कृतिक, आर्थिक, राजनीतिक समानता, समृद्धि र सामाजिक न्याय सुनिश्चित गर्ने" सम्बन्धी संकल्प प्रस्तावमाथि सभामा छलफल भएको र छलफलमा उठेका जिज्ञासाका सम्बन्धमा सम्माननीय प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल "प्रचण्ड" ले जवाफ दिनुभएको भएको थियो।

यस अवधिमा तत्कालीन माननीय उपप्रधानमन्त्री एवं अर्थमन्त्री विष्णुप्रसाद पौडेलले आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को बजेटको अर्ध-वार्षिक मूल्याङ्कन प्रतिवेदनको सम्बन्धमा सभामा वक्तव्य दिनुभएको थियो। त्यसैगरी तत्कालीन माननीय परराष्ट्र मन्त्री डा. विमला राई पौड्यालले र माननीय कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्री डा. बेदुराम भुसालले समसामयिक विषयमा सभामा वक्तव्य दिनुभएको थियो।

यस अवधिमा राष्ट्रिय सरोकार तथा समन्वय समितिको आर्थिक वर्ष २०७५/०७६, ०७६/०७७ र ०७७/०७८ को वार्षिक प्रतिवेदन कार्यान्वयनको अनुगमन एवं मूल्याङ्कन प्रतिवेदन, २०७९ सभामा पेस भई छलफल भएको र सो छलफलमा उठेका जिज्ञासाका सम्बन्धमा माननीय सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्री रेखा शर्माले जवाफ दिनुभएको थियो।

यसै अवधिमा यस सभाका माननीय सदस्य मृगेन्द्र कुमार सिंह यादव राष्ट्रिय सभाको दिगो विकास तथा सुशासन समितिमा, माननीय सदस्य कुमार दसौदी राष्ट्रिय सभाको राष्ट्रिय सरोकार तथा समन्वय समितिमा र माननीय सदस्य डा. विमला राई पौड्याल राष्ट्रिय सभाको विधायन व्यवस्थापन समितिमा मनोनयन हुनुभएको थियो।

त्यसैगरी यस अवधिमा संवैधानिक व्यवस्था अनुसार देहाय बमोजिमका संवैधानिक निकायका वार्षिक प्रतिवेदनहरू सभा समक्ष पेस भएका थिए:

१. थारू आयोगको चौथो वार्षिक प्रतिवेदन, २०७८/७९,
२. राष्ट्रिय समावेशी आयोगको चौथो वार्षिक प्रतिवेदन, २०७८/७९,
३. राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगको वार्षिक प्रतिवेदन, २०७८/७९,
४. आदिवासी जनजाति आयोगको तेस्रो वार्षिक प्रतिवेदन, २०७८/०७९,
५. महान्यायाधिवक्ताको वार्षिक प्रतिवेदन, २०७८/०७९,
६. लोक सेवा आयोगको त्रिसट्टीऔं वार्षिक प्रतिवेदन, २०७८/०७९,
७. राष्ट्रिय सूचना आयोगको वार्षिक प्रतिवेदन, २०७८/७९, र
८. अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको बत्तिसौं वार्षिक प्रतिवेदन, २०७८/०७९।

यस अवधिमा सभा अन्तर्गतका देहाय बमोजिमका विषयगत समितिका वार्षिक एवं आवधिक प्रतिवेदनहरू सभा समक्ष पेस भएका थिए:

१. दिगो विकास तथा सुशासन समितिको वार्षिक प्रतिवेदन, २०७८/०७९
२. विधायन व्यवस्थापन समितिको वार्षिक प्रतिवेदन, २०७८/०७९
३. प्रत्यायोजित व्यवस्थापन तथा सरकारी आश्वासन समितिको वार्षिक प्रतिवेदन, २०७८/७९

४. राष्ट्रिय सरोकार तथा समन्वय समितिको आर्थिक वर्ष २०७५/७६, २०७६/७७ र २०७७/७८ को वार्षिक प्रतिवेदन कार्यान्वयनको अनुगमन एवं मूल्याङ्कन प्रतिवेदन, २०७९

त्यसैगरी यस अवधिमा सभाले नेपाल विश्वविद्यालय विधेयक, २०७९ र राष्ट्रिय मर्यादा सम्बन्धी विधेयक, २०७९ लाई दफावार छलफलका लागि विधायन व्यवस्थापन समितिमा पठाएको छ भने देहाय बमोजिमका विधेयकहरू पारित गरी सन्देशसहित प्रतिनिधि सभामा पठाएको छः

१. अनुगमन तथा मूल्याङ्कन विधेयक, २०७६,
२. खाद्य स्वच्छता तथा गुणस्तर विधेयक, २०७७,
३. अभिलेख संरक्षण (पहिलो संशोधन) विधेयक, २०७७,
४. सार्वजनिक सेवा प्रसारण विधेयक, २०७७,
५. सुरक्षण मुद्रण सम्बन्धी विधेयक, २०७७,
६. अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग (तेस्रो संशोधन) विधेयक, २०७६, र
७. भ्रष्टाचार निवारण (पहिलो संशोधन) विधेयक, २०७६।

त्यसैगरी सभाको छैटौँ अधिवेशन अवधिमा गैरसरकारी विधेयकको रूपमा माननीय सदस्य प्रकाश पन्थले दर्ता गर्नु भएको सामाजिक सुरक्षा (पहिलो संशोधन) विधेयक, २०७७ यसै अवधिमा फिर्ता लिनु भएको छ।

१.२ संसदीय समितिका कामकारवाही

संघीय संसदका दुवै सभाअन्तर्गत रहेका १६ वटा विषयगत समितिहरू रहेका छन्-

१.२.१ प्रतिनिधि सभा अन्तर्गतका समितिका गतिविधि

प्रतिनिधि सभाको कार्यकाल मिति २०७९ असोज १ गते समाप्त भएकोले यस अवधिमा समितिहरू कायम नरहेकाले यस अंकमा समितिका गतिविधि समावेश हुन सकेको छैन।

१.२.२ राष्ट्रिय सभा अन्तर्गतका समितिका गतिविधि

राष्ट्रिय सभामा ४ वटा विषयगत समितिहरू रहेका छन्। ती समितिहरूका क्रियाकलाप, निर्णय तथा निर्देशनहरू देहायबमोजिम प्रस्तुत गरिएको छः-

१.२.२.१ दिगो विकास तथा सुशासन समिति

राष्ट्रिय सभा, दिगो विकास तथा सुशासन समितिले मिति २०७९ साल माघ १ गतेदेखि चैत्र मसान्तसम्ममा गरेका मुख्य मुख्य काम कारवाही छलफल तथा निर्णयहरू निम्नानुसार प्रस्तुत गरिएको छ।

समितिको बैठक सम्बन्धी विवरण

यस अवधीमा समितिका ११ वटा बैठक बसेका छन् । बैठकका मुख्य क्रियाकलाप निर्णय तथा दिइएका निर्देशनहरू निम्नानुसार रहेका छन् ।

२०७९/१०/०६ गते

समितिको दलित हक अधिकार कार्यान्वयनको अवस्थामा छलफल र विविध कार्यसूचीमा विधायन व्यवस्थापन समितिका मा. सभापति, प्रत्यायोजित व्यवस्थापन तथा सरकारी आश्वासन समितिका मा. सभापति, राष्ट्रिय दलित आयोगका मा. अध्यक्ष, समितिका माननीय सदस्यहरू, राष्ट्रिय सभाका माननीय सदस्यहरू र विषय विज्ञको सहभागितामा बसेको समितिको बैठकमा बैठकको निर्णयहरू देहाय बमोजिम रहेका छन् -

- दलित हक अधिकार र कार्यान्वयनको अवस्थाको बारेमा छलफल भयो ।
- समितिको अर्को बैठक माघ ०९ गते दिउसो ०१:०० बजे बस्ने र सो बैठकमा देशका सबै विद्यालयमा पाठ्यपुस्तक समयमा नै उपलब्ध गराउने सम्बन्धमा शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयका मा. मन्त्री र सरोकारवालासँग पुनः (फलो अप) छलफल गर्ने गरी आजको बैठक स्थगित भयो ।

२०७९/१०/०९ गते

देशका सबै विद्यालयहरूमा पाठ्यपुस्तकहरू समयमा नै उपलब्ध गराउने सम्बन्धमा शिक्षा विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयका मा. मन्त्रीको सहभागितामा पुनः(फलो अप) छलफल र विविध कार्यसूचीमा शिक्षा विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयका मा. मन्त्री शिशिर खनाल, समितिका माननीय सदस्यहरू, शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय, पाठ्यक्रम विकास केन्द्र, शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र, जनक शिक्षा सामग्री केन्द्र लिमिटेड र नेपाल अभिभावक महासंघ लगायतको सहभागितामा बसेको समितिको बैठकमा बैठकको निर्णयहरू देहाय बमोजिम रहेका छन् -

- आगामी शैक्षिक सत्रदेखि नै देशका सबै विद्यालयहरूका सबै विद्यार्थीहरूलाई समयमा नै पाठ्यपुस्तकहरू उपलब्ध गराउने सम्बन्धमा शिक्षा विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयलाई निर्देशन दिने ।
- समितिको अर्को बैठक माघ ११ गते दिउसो ०१:०० बजे बस्ने र सो बैठकमा आगामी वर्षमा किसानहरूलाई कृषि मल एवं बीउविजन समयमा नै उपलब्ध गराउने सुनिश्चितताको लागि कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालयका मा. मन्त्री र सरोकारवालासँग छलफल गर्ने गरी आजको बैठक स्थगित भयो ।

२०७९/१०/११ गते

किसानहरूलाई कृषि मल एवं बीउविजन समयमा नै उपलब्ध गराउने सुनिश्चितता सम्बन्धमा कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय र सरोकारवालासँग छलफल र विविध कार्यसूचीमा समितिका माननीय सदस्यहरू, प्रतिनिधि सभाका माननीय सदस्यहरू, राष्ट्रिय किसान आयोग, कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, कृषि सामग्री कम्पनी लिमिटेड, साल्ट ट्रेडिङ कर्पोरेशन लिमिटेड र सरोकारवाला एवं विज्ञहरूको सहभागितामा बसेको समितिको बैठकको निर्णयहरू देहाय बमोजिम रहेका छन् -

- किसानहरूलाई कृषि मल समयमा नै उपलब्ध गराउने सुनिश्चितताका सम्बन्धमा मन्त्रालयको कार्य योजना सहित समितिको अर्को बैठकमा उपस्थितिका लागि कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालयलाई निर्देशन दिने ।

२०७९/११/०३ गते

समितिको निर्णय/निर्देशनको कार्यान्वयन अवस्था अध्ययन उपसमितिको प्रतिवेदन पेश गर्ने लगायत विविध

विषयका कार्यसूचीमा समितिका माननीय सदस्यहरूको सहभागितामा बसेको समितिको बैठकको निर्णयहरू देहाय बमोजिम रहेका छन्:-

- समितिले २०७९/९/२८ मा मा. महेश कुमार महारा संयोजक रहने गरी सदस्यहरू मा. शारदा देवी भट्ट र मा. नन्दा चपाई रहेको “समितिका निर्देशन/निर्णय कार्यान्वयन अवस्था अध्ययन उपसमिति” गठन गरेकोमा उक्त उपसमितिका संयोजक मा. महेश कुमार महाराले समितिमा पेश गर्नुभएको प्रतिवेदन ग्रहण गरियो र आगामी बैठकमा उक्त प्रतिवेदनमा छलफल गर्ने।
- हवाई यातायात, नागरिक सुरक्षा, प्रकोप नियन्त्रण, साइबर अतिक्रमण, लगायत सुशासन संग सम्बन्धित विषयमा मन्त्रालय र सरोकारवाला निकायबाट प्रतिक्रिया तथा कागजात झिकाई समितिमा आगामी बैठकहरूमा सम्बन्धित निकायका पदाधिकारीलाई समेत आमन्त्रण गरी छलफल गर्ने।
- संघीयता कार्यान्वयन अध्ययन तथा अनुगमन संसदीय विशेष समितिको प्रतिवेदन, २०७९ मा उल्लिखित सुशासन सम्बन्धमा दिईएका सुझाव एवं निर्देशनहरूको कार्यान्वयनका सम्बन्धमा आगामी बैठकमा उक्त समितिका तत्कालिन संयोजक मा. खिमलाल देवकोटासंग छलफल गर्ने।
- समितिले स्थापना कालदेखि २०७९ असार मसान्त सम्म विभिन्न निकायलाई दिएका निर्देशनहरू कार्यन्वयन नभएका र कार्यान्वयन भएका निर्णयका समेत विस्तृत विश्लेषण गरी आगामी दिनमा गर्नुपर्ने सुधारका सुझाव सहित अध्ययन गर्न नीति अनुसन्धान प्रतिष्ठानलाई जिम्मेवारी दिएको सम्बन्धमा सो को अनुमोदन गर्ने र सो कार्यको समन्वय गर्न समिति सचिवलाई जिम्मेवारी दिने।
- यस समितिका निवर्तमान समिति सचिव श्री इन्द्रविलास पौडेलले समिति सचिवालयमा निर्वाह गर्नु भएको भूमिकाको उच्च मूल्यांकन गर्दै धन्यवाद व्यक्त गरियो र यस समितिमा समिति सचिवको रूपमा खटिइनु भएका सचिव डा. रोजनाथ पाण्डेलाई समिति सचिवालयमा स्वागत गर्दै वहाँको आगामी सफल कार्यकालको लागि शुभकामना व्यक्त गरियो।

२०७९/११/०४ गते

संघीयता कार्यान्वयन अध्ययन तथा अनुगमन संसदीय विशेष समितिको प्रतिवेदन, २०७९ मा उल्लिखित सुशासनसँग सम्बन्धित सिफारिशहरूमा छलफल लगायत विविध विषयका कार्यसूचीमा समितिका माननीय सदस्यहरूको सहभागितामा बसेको समितिको बैठकको निर्णयहरू देहाय बमोजिम रहेका छन् -

- संघीयता कार्यान्वयन अध्ययन तथा अनुगमन संसदीय विशेष समितिको प्रतिवेदन, २०७९ मा उल्लिखित सुशासनसँग सम्बन्धित सिफारिशहरूका सम्बन्धमा उक्त समितिका तत्कालिन संयोजक मा. खिमलाल देवकोटाले प्रस्तुति गर्नुभयो।
- समितिको संसदीय निगरानी सम्बन्धि नीति, कार्यविधि तथा मापदण्ड बनाई प्रभावकारी संसदीय निगरानी गर्न गराउन आवश्यक भएकोले अन्तर्राष्ट्रिय तथा राष्ट्रिय अनुभव समेत अध्ययन गरी उक्त दस्तावेजको मस्यौदा गर्न पूर्व सचिव बिरेन्द्र बहादुर कार्कीलाई विज्ञको रूपमा आमन्त्रण गरी समिति सचिव मार्फत समितिमा पेश गर्न निर्देशन दिने।

२०७९/११/०८ गते

आगामी शैक्षिक सत्रदेखि नै देशका सबै विद्यालयहरूका सबै विद्यार्थीहरूलाई समयमा नै पाठ्यपुस्तकहरू उपलब्ध गराउने सम्बन्धमा पुनः छलफल र विविध कार्यसूचीमा समितिका माननीय सदस्यहरू, शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय, पाठ्यक्रम विकास केन्द्र, शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र र जनक शिक्षा सामग्री केन्द्र लिमिटेडको सहभागितामा बसेको समितिको बैठकको निर्णयहरू देहाय बमोजिम रहेका छन् -

- आगामी शैक्षिक सत्रदेखि नै देशका सबै विद्यालयहरूका सबै विद्यार्थीहरूलाई समयमा नै पाठ्यपुस्तकहरू उपलब्ध गराउने सम्बन्धमा हालसम्मको प्रगति विवरण र आगामी कार्य योजना बारेमा शिक्षा विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय, पाठ्यक्रम विकास केन्द्र र जनक शिक्षा सामग्री केन्द्र लिमिटेडबाट समितिमा जानकारी भयो।
- विद्यालयका पाठ्यपुस्तकहरूको छपाई, वितरण केन्द्रसम्म गरिने ढुवानी र वितरण सम्मको सम्पूर्ण प्रगति विवरण सभापति र समिति सचिवालयमा SMS र e-mail मार्फत नियमित रूपमा जानकारी गराउन शिक्षा विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय, पाठ्यक्रम विकास केन्द्र र जनक शिक्षा सामग्री केन्द्र लिमिटेडलाई निर्देशन दिने।
- नेपालको संविधानमा प्रत्येक नागरिकलाई राज्यबाट आधारभूत तहसम्मको शिक्षा अनिवार्य र निःशुल्क पाउने मौलिक हकको प्रावधान रहेकोले यस हकलाई प्रत्याभूत गराउन आधारभूत तहसम्मको सबै पाठ्यपुस्तकहरूको छपाई, ढुवानी एवं वितरणका चरणहरूमा सार्वजनिक निकाय नै प्रत्यक्ष रूपमा सहभागी र जिम्मेवार हुने गरी दीर्घकालीन रूपमा आवश्यक नीतिगत व्यवस्था गर्न शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयलाई निर्देशन दिने।

२०७९/११/१७ गते

दिगो विकास लक्ष्य कार्यान्वयन सम्बन्धमा अध्ययन तथा मूल्यांकनको लागि अवधारणापत्र प्रस्तुत र विविध कार्यसूचीमा राष्ट्रिय सभाका सम्माननीय अध्यक्ष गणेश प्रसाद तिमिल्सिनाज्यूको प्रमुख आतिथ्य र राष्ट्रिय सभाका माननीय उपाध्यक्ष उर्मिला अर्यालज्यूको विशेष आतिथ्य एवं समितिका माननीय सदस्यहरू, राष्ट्रिय सभाका माननीय सदस्यहरू, राष्ट्रिय सभाका सचिव लगायतको सहभागितामा बसेको समितिको बैठकको निर्णयहरू देहाय बमोजिम रहेका छन् -

- समितिको बैठकमा समुपस्थित भई समितिको कामकारवाहीलाई मार्ग निर्देशन दिनु भएकोमा राष्ट्रिय सभाका सम्माननीय अध्यक्ष गणेश प्रसाद तिमिल्सिनाज्यू र माननीय उपाध्यक्ष उर्मिला अर्यालज्यूलाई हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गरियो।
- सचिव डा. रोजनाथ पाण्डेबाट दिगो विकास लक्ष्य कार्यान्वयन सम्बन्धमा अध्ययन तथा मूल्यांकनको लागि बैठकमा प्रस्तुत भएको अवधारणा पत्र छलफल पश्चात् स्वीकृत गरियो। विभिन्न तहका सरकार एवं विकास साझेदारहरूबाट नेपालमा दिगो विकास लक्ष्यहरूको कार्यान्वयनको स्थिति र विद्यमान समस्या एवं चुनौतीहरू पहिचान गर्नु मुख्य उद्देश्य रहेको स्वीकृत अवधारणा पत्रको कार्ययोजना अनुसार समितिले विभिन्न मितिमा सातवटै प्रदेशहरूमा मुख्यमन्त्री लगायत सरोकारवालाहरूको प्रतिनिधित्व हुने गरी प्रदेशस्तरीय स्थलगत अध्ययन अनुगमन कार्यक्रम गर्ने र २०८० साल बैशाख मसान्तसम्म प्रतिवेदनको मस्यौदा तयार गरी समिति सचिवालय, संघीय संसद सचिवालयमा पेश गर्न संसदीय अध्ययन तथा अनुसन्धान महाशाखा प्रमुख सहसचिव श्री बविता मिश्रको संयोजकत्वमा निम्नानुसारका कर्मचारीहरू रहेको कार्यदल गठन गर्ने।

- क) सहसचिव श्री बविता मिश्र - संयोजक
- ख) उपसचिव श्री गोपाल सिग्देल - सदस्य
- ग) उपसचिव श्री नुमराज खनाल शर्मा - सदस्य
- घ) उपसचिव श्री विकास वोहरा - सदस्य
- ङ) उपसचिव श्री प्रेमकुमार रसाइली - सदस्य

- समितिमा रहने सदस्य हेरफेर वा थपघट गर्ने राष्ट्रिय सभा नियमावलीको प्रावधान बमोजिम यस समितिमा आउनुभएका मा. मृगेन्द्र कुमार सिंह यादवलाई समितिमा स्वागत गरियो।

२०७९/१२/०२ गते

विधेयकमा सुशासन, दिगो एवं सन्तुलित विकासको सुनिश्चितता गर्न विधेयकको ढाँचामा भएको व्यवस्था र यसलाई प्रभावकारी बनाउने सम्बन्धमा छलफल र विविध कार्यसूचीमा समितिका माननीय सदस्यहरू, प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालय, कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय, नेपाल कानून आयोग र संघीय संसद सचिवालयको विधेयक शाखाको सहभागितामा बसेको समितिको बैठकको निर्णयहरू देहाय बमोजिम रहेका छन् -

- संसदमा प्रस्तुत हुने विधेयकका अङ्गहरू, उद्देश्य र कारण, आर्थिक टिप्पणी, व्याख्यात्मक टिप्पणीमा सुशासन र दिगो एवं सन्तुलित विकास सम्बन्धी व्यवस्थाको उल्लेख भएको हुने व्यवस्था गर्न नेपाल सरकारलाई निर्देशन दिने।
- संसदमा पेश हुने नयाँ एवं संशोधन विधेयकका मस्यौदा गर्दा सुशासन र दिगो एवं सन्तुलित विकासका रजु सूची (Check List) मार्फत परीक्षण गर्ने व्यवस्था मिलाउन नेपाल सरकारलाई निर्देशन दिने।
- संघीय संसदमा पेश हुने विधेयकको प्रावधानमा सुशासन, दिगो विकास एवं सन्तुलित विकासको प्रत्याभूति हुने गरी व्यवस्था रहे नरहेको परीक्षण गरेर मात्र विधेयक दर्ता प्रक्रिया अघि बढाउने व्यवस्था गर्न संघीय संसद सचिवालयलाई निर्देशन दिने।
- दिगो विकास सम्बन्धी शब्दावलीहरू रहेको "दिगो विकास शब्दकोश" मस्यौदा तयार गरी २०८० साल बैशाख मसान्तभित्र समितिमा पेश गर्न संसदीय अध्ययन तथा अनुसन्धान सचिवालय, संघीय संसद सचिवालयलाई निर्देशन दिने।
- दिगो विकास तथा सुशासन समितिको आ.व. ०७९/०८० को कार्ययोजनाको प्रगतिको समीक्षा गरीयो।

२०७९/१२/०६ गते

सरकारी वेवसाइट तथा पोर्टलमा समस्या उत्पन्न भई सेवा प्रणाली अवरुद्ध भएकोमा सूचना प्रविधि अन्तर्गतका गतिविधि/क्रियाकलापलाई व्यवस्थित बनाउने सम्बन्धमा साइबर सुरक्षा र सरकारी सूचनाको संरक्षण लगायतका विषयमा छलफल र विविध कार्यसूचीमा समितिका माननीय सदस्यहरू, गृह मन्त्रालय, सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय, नेपाल दुरसञ्चार प्राधिकरण र राष्ट्रिय सूचना प्रविधि केन्द्रको सहभागितामा बसेको समितिको बैठकको निर्णयहरू देहाय बमोजिम रहेका छन् -

- सरकारी पोर्टल, वेवसाइट, सफ्टवेयर लगायत सञ्चार उपकरणहरूको सुरक्षा मापदण्ड, निर्देशिका, ऐन कानून निर्माणमा तिव्रता दिई सूचना प्रविधि र साइबर सुरक्षा व्यवस्थाका लागि आवश्यक विधेयक अघि बढाउन सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालयलाई निर्देशन दिने।
- सरकारी सञ्चार उपकरणको सुरक्षा, डाटा भण्डारण तथा निगरानी गर्ने कार्यलाई राष्ट्रिय सूचना प्रविधि केन्द्र मार्फत प्रभावकारी व्यवस्थापन गर्न सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालयलाई निर्देशन दिने।
- साइबर अपराध, यसको माध्यमबाट हुने भ्रष्टाचार, दुरुपयोग नियन्त्रण गर्न तत्कालीन तथा दीर्घकालीन रूपमा कार्ययोजना बनाई आवश्यक जनशक्तिको व्यवस्था गर्न सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालयलाई निर्देशन दिने।

- सूचना प्रविधि र विद्युतीय सुशासन सम्बन्धमा जनताको सचेतना बढाउने प्रभावकारी कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय र नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरणलाई निर्देशन दिने।
- सरकारी वेवसाइट तथा पोर्टलहरूको एकीकृत डाटा सेन्टर (GIDC) को भण्डारण क्षमता, प्रदेशस्तरमा डाटा सेन्टर स्थापना तथा Cloud Computing व्यवस्थापन प्रभावकारी बनाउन र सोही अनुरूप राष्ट्रिय सूचना प्रविधि केन्द्रमा जनशक्ति व्यवस्था गर्न सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालयलाई निर्देशन दिने।
- फरक ब्यक्तिका नाममा सिमकार्ड निकाली दुरुपयोग गर्ने कार्यलाई नियन्त्रण गर्न/रोक्न सम्बन्धित ब्यक्ति पहिचान गरेर मात्र सिमकार्ड दिने व्यवस्था कडाइका साथ लागू गर्न नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरणलाई निर्देशन दिने।

२०७९/१२/१० गते

दलित समुदायका विभेद र उत्पीडनहरूको अन्त्य गरी सामाजिक-साँस्कृतिक, आर्थिक, राजनीतिक समानता, समृद्धि र सामाजिक न्याय सुनिश्चित गर्ने सम्बन्धी विषयमा सभाबाट स्वीकृत संकल्प प्रस्तावको कार्यान्वयनको अनुगमन सम्बन्धमा छलफल र विविध कार्यसूचीमा समितिका माननीय सदस्यहरूको सहभागितामा बसेको समितिको बैठकको निर्णयहरू देहाय बमोजिम रहेका छन् -

- दलित समुदायका विभेद र उत्पीडनहरूको अन्त्य गरी सामाजिक-साँस्कृतिक, आर्थिक, राजनीतिक समानता, समृद्धि र सामाजिक न्याय सुनिश्चित गर्ने सम्बन्धी विषयमा राष्ट्रिय सभाबाट स्वीकृत संकल्प प्रस्तावमा उल्लेखित विषयहरूको कार्यान्वयनको सम्बन्धमा निरन्तर अनुगमन गर्न सम्माननीय अध्यक्षबाट निर्देशन भएकोले समितिका सदस्य मा. भुवन बहादुर सुनारको संयोजकत्वमा तपसील अनुसार मा. सदस्यहरू रहेको संकल्प प्रस्ताव कार्यान्वयन अनुगमन उपसमिति गठन गर्ने र गठित उपसमितिले यस समितिको कार्यक्षेत्रभित्र पर्ने प्रस्तावमा उल्लेखित विषयहरूको कार्यान्वयनको अनुगमन गरी तीन महिना भित्र समितिमा प्रतिवेदन पेश गर्ने।

तपसिल:-

क) मा. भुवन बहादुर सुनार	- संयोजक
ख) मा. तुलप्रसाद विश्वकर्मा	- सदस्य
ग) मा. सिंगवहादुर विश्वकर्मा	- सदस्य

- दिगो विकासका लक्ष्यहरूको कार्यान्वयन अवस्थाको बारेमा अध्ययन गरी तीन महिना भित्र प्रतिवेदन पेश गर्न तपसील अनुसारका माननीय सदस्यहरू रहनुभएको उपसमितिहरू गठन गर्ने र गठित उपसमितिका संयोजक उपसमितिको बैठकबाट नै तोक्ने।

तपसिल:-

क) दिगो सामाजिक विकास तथा सुशासन उपसमिति

माननीय सदस्यहरूको नाम थर	दिगो विकास लक्ष्यहरू
१. मा. कृष्णप्रसाद पौडेल २. मा. वामदेव गौतम ३. मा. विमला घिमिरे ४. मा. शारदा देवी भट्ट	लक्ष्य नं. ३ राम्रो स्वास्थ्य र स्वास्थ्य जीवन लक्ष्य नं. ४ गुणस्तरीय शिक्षा लक्ष्य नं. ५ लैंगिक समानता लक्ष्य नं. ६ स्वच्छ खानेपानी तथा सरसफाई लक्ष्य नं. १६ शान्ति, न्याय र सशक्त निकाय लक्ष्य नं. १७ लक्ष्य प्राप्तिका लागि साझेदारी

ख) दिगो आर्थिक विकास उपसमिति

माननीय सदस्यहरूको नाम	दिगो विकास लक्ष्यहरू
१. मा. नन्दा चपाइ २. मा. नारायण प्रसाद दाहाल ३. मा. भुवन वहादुर सुनार ४. मा. मृगेन्द्र कुमार सिंह यादव ५. मा. रमेशजंग रायमाझी	लक्ष्य नं. १ गरिबीको अन्त्य लक्ष्य नं. २ शून्य भोकमरी लक्ष्य नं. ८ मर्यादित काम तथा आर्थिक वृद्धि लक्ष्य नं. १० असमानतामा कमि लक्ष्य नं. १२ जिम्मेवारपूर्ण उपभोग तथा उत्पादन

माननीय सदस्यहरूको नाम	दिगो विकास लक्ष्यहरू
१. मा. कमला पन्त २. मा. जगप्रसाद शर्मा ३. मा. तुल प्रसाद विश्वकर्मा ४. मा. महेश कुमार महरा ५. मा. सिंग वहादुर वि.क.	लक्ष्य ७ धान्न सक्ने तथा स्वच्छ उर्जा लक्ष्य ९ उद्योग, नविन खोज तथा पूर्वाधार लक्ष्य ११ दिगो शहर तथा समुदाय लक्ष्य १३ जलवायु कार्य लक्ष्य १४ पानीभित्रको जीवन लक्ष्य १५ जमिन माथिको जीवन

ग) दिगो वातावरणीय व्यवस्थापन तथा पूर्वाधार विकास उपसमिति

२०७९/१२/२० गते

दिगो विकास लक्ष्यसँग सम्बन्धित विषयमा संसदीय प्रश्न निर्माण र विविध कार्यसूचीमा समितिका माननीय सदस्यहरूको सहभागितामा बसेको समितिको बैठकको निर्णयहरू देहाय बमोजिम रहेका छन् -

- "राष्ट्रिय योजना आयोगको समन्वयमा २०७९ साल चैत्र २० र २१ गते धुलिखेलमा दिगो विकास लक्ष्यसँग सम्बन्धित विषयमा संसदीय प्रश्न निर्माणमा सांसदहरूको अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।"
- दिगो एवं सन्तुलित विकास र सुशासन प्रवर्द्धन सम्बन्धी जर्नल प्रकाशनका लागि पाण्डुलिपी तयार गरी समितिमा पेश गर्न समिति सचिवको संयोजकत्वमा समिति सचिवालयका उपसचिव, शाखा अधिकृत समेत सदस्य रहने गरी सम्पादन समिति गठन गर्ने र सम्पादन सम्बन्धी कार्यविधि गठित समितिले नै तयार गर्ने।

१.२.२.२ विधायन व्यवस्थापन समिति

समितिको मिति २०७९ माघ १ गते देखि २०७९ चैत्र मसान्तसम्ममा ६ वटा बैठक बसेका थिए। बैठकहरूमा गरिएका मुख्य निर्णय, क्रियाकलाप तथा निर्देशनहरू निम्नानुसार रहेका छन्:

मिति २०७९ माघ १३ गते माननीय सभापति डा. बेदुराम भुसालको सभापतित्वमा बसेको बैठकको प्रारम्भमा समितिका सदस्य माननीय विमला राई पौड्याल नेपाल सरकारको परराष्ट्र मन्त्रीमा नियुक्त हुनु भएकोमा हार्दिक बधाइ तथा शुभकामना व्यक्त गरियो । त्यस्तै समितिको मिति २०७९ पुष २८ गतेको बैठकद्वारा गठित समितिका निर्देशन, सुझाव कार्यान्वयन अवस्था अध्ययन, अनुगमन उपसमिति र संविधान अनुसार बन्न बाँकी कानूनहरू पहिचान उपसमिति पुनर्गठन गर्ने र समितिको समग्र कार्यमा परामर्श गर्नका लागि कार्य परामर्श उपसमिति गठन गर्ने निर्णय गरियो। पुनर्गठित समितिहरू देहाय बमोजिम रहेका छन्:

क. कार्य परामर्श उपसमिति

१.	मा. डा. बेदुराम भुसाल	- संयोजक
२.	मा. अनिता देवकोटा	- सदस्य
३.	मा. गंगा कुमारी बेल्वासे	- सदस्य
४.	मा. प्रमिला कुमारी	- सदस्य
५.	मा. भैरव सुन्दर श्रेष्ठ	- सदस्य

ख. समितिका निर्देशन, सुझाव कार्यान्वयन अवस्था अध्ययन अनुगमन उपसमिति

१.	मा. देवेन्द्र दाहाल	- संयोजक
२.	मा. खिमलाल देवकोटा	- सदस्य
३.	मा. गंगा कुमारी बेल्वासे	- सदस्य
४.	मा. जितेन्द्र नारायण देव	- सदस्य
५.	मा. तारामान स्वर्	- सदस्य
६.	मा. नारायण दत्त मिश्र	- सदस्य
७.	मा. प्रमिला कुमारी	- सदस्य

ग. संविधान अनुसार बन्न बाँकी कानूनहरू पहिचान उपसमिति

१.	मा. अनिता देवकोटा	- संयोजक
२.	मा. उदय बहादुर बोहरा	- सदस्य
३.	मा. भगवती न्यौपाने	- सदस्य

४. मा. भैरव सुन्दर श्रेष्ठ - सदस्य
५. मा. राधेश्याम पासवान - सदस्य
६. मा. सुरेशकुमार आले मगर - सदस्य

मिति २०७९ माघ १७ गते माननीय सभापति डा. बेदुराम भुसालको सभापतित्वमा बसेको समितिको बैठकमा माननीय शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्री, शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयका सचिव र सम्बद्ध कर्मचारी, कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालयका सम्बद्ध कर्मचारीहरू लगायतको उपस्थितिमा राष्ट्रिय सभामा उत्पत्ति भई समितिमा प्राप्त नेपाल विश्वविद्यालय विधेयक, २०७९ को सम्बन्धमा प्रारम्भिक छलफल भयो। छलफलमा विधेयकका अन्तरवस्तुका सम्बन्धमा प्रस्तोता मन्त्रालयको धारणा प्रस्तुत गरिएको थियो । तत्पश्चात् संशोधन प्रस्तावकर्ता लगायत समितिका माननीय सदस्यहरूद्वारा आ-आफ्नो प्रस्तावको सैद्धान्तिक पक्षका सम्बन्धमा धारणा राखे र त्यस उपर प्रस्तोता मन्त्रालय र कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालयको तर्फबाट यस सम्बन्धमा धारणा सुन्ने कार्य भयो ।

मिति २०७९ माघ १८ गते बसेको समितिको बैठकले नेपाल विश्वविद्यालय विधेयक, २०७९ को सम्बन्धमा सरोकारवाला पक्षसँग छलफल गर्‍यो ।

मिति २०७९ माघ २६ गते माननीय सभापति डा. बेदुराम भुसालको सभापतित्वमा बसेको समितिको बैठकमा नेपाल विश्वविद्यालय विधेयक, २०७९ को सम्बन्धमा विधेयक व्यवस्थापनमा सहजता प्रदान गर्न विश्वविद्यालय निर्माण स्थानको स्थलगत भ्रमण गर्ने सम्बन्धमा छलफल भयो ।

मिति २०७९ फागुन ३० गते माननीय सभापति डा. बेदुराम भुसालको सभापतित्वमा बसेको समितिको बैठकमा उपसमितिहरूको कार्यप्रगति र नवलपुर भ्रमणको समीक्षा गरियो। संविधान अनुसार बनेका र बन्न बाँकी कानूनहरूको अध्ययनका लागि गठित उपसमितिका माननीय संयोजक अनिता देवकोटाद्वारा र हालसम्मको कार्य प्रगतिका सम्बन्धमा समितिलाई जानकारी गराइयो। तत्पश्चात् समितिद्वारा विभिन्न निकायलाई हालसम्म पठाइएका निर्देशन, सुझावहरूको कार्यान्वयन अवस्था अध्ययन उपसमितिको हालसम्मको कार्य प्रगतिका सम्बन्धमा समिति सचिवद्वारा जानकारी गराइयो। साथै नेपाल विश्वविद्यालय पूर्वाधार विकास निर्माण समितिद्वारा भएका कार्यहरूमा खासगरी उक्त विश्वविद्यालय निर्माणका लागि जग्गा उपलब्धताको अवस्था र अवस्थितिका सम्बन्धमा समितिद्वारा गठित टोलीले २०७९ माघ २९ देखि फागुन १ गतेसम्म गरेको नवलपुर जिल्लाका चारवटा स्थानीय तहको कार्यालय समेतमा गरेको भ्रमणको संक्षिप्त प्रतिवेदन समिति सचिवद्वारा प्रस्तुत भयो। बैठकले अध्ययन उपसमितिहरूको कार्यावधि आगामी चैत १५ गतेसम्मका लागि थप गर्ने र काठमाडौं महानगरपालिकाद्वारा स्थानीय कानून निर्माणमा अपनाइएको प्रक्रिया, भएका अभ्यास एवं प्रयासहरूको अध्ययन, अनुगमनका लागि २०७९ चैत २ गते समिति सभापतिको नेतृत्वमा समितिका सबै माननीय सदस्यहरू उक्त महानगरपालिकाको कार्यालयमा जाने निर्देशन भएको थियो ।

मिति २०७९ चैत्र ३ गते बसेको समितिको बैठकले काठमाडौं महानगरपालिकाद्वारा स्थानीय कानून निर्माणमा अपनाइएको प्रक्रिया, भएका अभ्यास एवं प्रयासहरूको अध्ययन, अनुगमनको पूर्व तयारी गरी कार्यक्रमस्थलमा प्रसान गरिएको थियो ।

मिति २०७९ चैत्र ३० गते उपस्थित मध्येका माननीय ज्येष्ठ सदस्य सुरेश आले मगरको सभापतित्वमा बसेको समितिको बैठकले नेपाल विश्वविद्यालय विधेयक, २०७९ को सम्बन्धमा छलफल गर्‍यो ।

समितिबाट भएको स्थलगत अवलोकन तथा भ्रमण सम्बन्धी विवरण

समितिबाट यस अवधिमा नेपाल विश्वविद्यालय पूर्वाधार विकास निर्माण समितिद्वारा भएका कार्यहरूमा खासगरी उक्त विश्वविद्यालय निर्माणका लागि जग्गा उपलब्धताको अवस्था र अवस्थितिका सम्बन्धमा समितिद्वारा गठित टोलीले २०७९ माघ २९ देखि फागुन १ गतेसम्म गरेको नवलपुर जिल्लाका चारवटा स्थानीय तहको कार्यालय समेतमा स्थलगत अवलोकन भ्रमण गर्‍यो ।

उपसमितिको बैठक तथा छलफल सम्बन्धी विवरण

मिति २०७९ माघ १ गते देखि २०७९ चैत्र मसान्तसम्ममा २१ वटा उपसमितिका बैठक सम्पन्न भएका छन्।

कार्यपरामर्श उपसमितिको २ वटा बैठक बसेको छ। त्यस्तै संविधान अनुसार बन्न बाँकी कानूनहरू पहिचान उपसमितिको १५ वटा र समितिका निर्देशन, सुझाव कार्यान्वयन अवस्था अध्ययन अनुगमन उपसमितिको चारवटा बैठक बसेको छ। उपसमितिले आफ्नो अध्ययनलाई अन्तिम रूप दिने क्रममा रहेका छन्।

समितिमा विधेयकको अवस्था

यस अवधिमा समितिमा ३ वटा विधेयक विचाराधीन छन्। समितिमा विचाराधीन विधेयकहरूको अवस्था निम्नानुसार प्रस्तुत गरिएको छ।

सं.	विधेयकको नाम	समितिमा प्राप्त	वर्तमान अवस्था
१.	कोभिड-१९ सङ्कट व्यवस्थापन विधेयक, २०७९	२०७९-०३-२० गते समितिमा दफावार छलफलको लागि पठाईएको	समितिमा विचाराधीन
२.	नेपाल विश्वविद्यालय विधेयक, २०७९	२०७९-१०-१३ गते समितिमा दफावार छलफलको लागि पठाईएको	समितिमा विचाराधीन
३.	राष्ट्रिय मर्यादा सम्बन्धी विधेयक, २०७९	२०७९-१२-१६ गते समितिमा दफावार छलफलको लागि पठाईएको	समितिमा विचाराधीन

१.२.२.३ प्रत्यायोजित व्यवस्थापन तथा सरकारी आश्वासन समिति

प्रत्यायोजित व्यवस्थापन तथा सरकारी आश्वासन समितिले मिति २०७९ माघ १ गतेदेखि चैत्र मसान्तसम्ममा गरेका काम कारवाही, छलफल तथा निर्णयहरू निम्नानुसार प्रस्तुत गरिएको छः-

समितिको बैठक सम्बन्धी विवरण

यस अवधिमा समितिका १३ वटा बैठक बसेका छन्। बैठकका मुख्य क्रियाकलाप, निर्णय तथा दिइएका निर्देशनहरू निम्नानुसार रहेका छन् :-

२०७९ माघ ०४ गते:

- समिति अन्तर्गत गठित निर्देशन कार्यान्वयन उपसमितिका संयोजक माननीय श्री सुमित्रा बि.सी. ले समितिबाट नेपाल सरकारका विभिन्न मन्त्रालयहरूलाई दिइएको निर्देशन कार्यान्वयन अवस्था सम्बन्धी रक्षा मन्त्रालय, गृह मन्त्रालय, खानेपानी मन्त्रालय, श्रम, रोजगार तथा समाजिक सुरक्षा मन्त्रालय र कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालयबाट समितिमा प्राप्त हुन आएका प्रगति विवरणहरूको अध्ययनबाट देखिएका विषयहरू एवं सुझाव

समेटी तयार गरिएको प्रतिवेदन समिति समक्ष पेश गर्नुभएको । उक्त प्रतिवेदनमाथिको छलफलमा माननीय सदस्यहरूले आ-आफना भनाई राख्नु भए पश्चात् उपसमितिको सुझाव बमोजिम प्रतिवेदनमा औल्याईएका विषयहरूका सम्बन्धमा सम्बन्धित मन्त्रालयका पदाधिकारीहरूलाई समितिको आगामी बैठकहरूमा आमन्त्रण गरी छलफल गर्ने निर्णय भएको ।

- समितिका माननीय सभापतिको नेतृत्वमा मिति २०७९ पुष १२ संघीय संसद सचिवालय पुस्तकालयको स्थलगत अवलोकन भ्रमणबाट देखिएका पुस्तकालयसँग सम्बन्धित समस्याहरू एवं समस्या समाधानका उपायहरू समेटी समिति सचिवालयद्वारा तयार गरिएको प्रतिवेदनमाथि छलफल हुँदा समितिको आगामी बस्ने बैठकमा संघीय संसद सचिवालयका संसदीय अध्ययन तथा अनुसन्धान सचिवलाई आमन्त्रण गरी संघीय संसद सचिवालय पुस्तकालयलाई व्यवस्थित गर्ने विषयमा थप छलफल गर्ने निर्णय भएको ।

२०७९ माघ ६ गते:

- समितिका माननीय सभापतिको नेतृत्वमा मिति २०७९ पुष १२ गते भएको संघीय संसद सचिवालय पुस्तकालयको स्थलगत अवलोकन भ्रमणबाट देखिएका विषयहरू समेटी तयार गरिएको प्रतिवेदनका सम्बन्धमा आमन्त्रित संघीय संसद सचिवालयका संसदीय अध्ययन तथा अनुसन्धान सचिव डा. श्री रोजनाथ पाण्डेसँग छलफल भएको ।

पुस्तकालयसँग सम्बन्धित समस्या समाधान गर्न आफू प्रतिबद्ध रहेको, पुस्तकालय व्यवस्थापन सम्बन्धी विषय प्राथमिकतामा पर्न नसकेको, पुस्तकालयमा रहेका पुराना अभिलेखहरू पुरातत्व विभागसँग समन्वय गरेर संरक्षण गरिनुपर्ने देखिएको र विद्यमान समस्याको दीर्घकालीन समाधानका लागि सिंहदरवार परिसरभित्र निर्माण भैरहेको नयाँ संघीय संसद भवनको निर्माण कार्य तोकिएको समय सीमाभित्र सम्पन्न हुनु नै यसको उत्तम विकल्प रहेको कुरा सचिव डा. पाण्डेले बताउनु भएको ।

माननीय सदस्यहरूले पुस्तकालयसँग सम्बन्धित संसदीय समिति गठन गर्न आवश्यक भएको, नियमित तालिमको व्यवस्था हुनुपर्ने, प्रत्येक मन्त्रालयमा संसद हेर्ने Focal Person राखिनु पर्ने कुरा बताउनु भएपछि सचिवालय सचिव डा. पाण्डेले संघीय संसद सचिवालय पुस्तकालयलाई व्यवस्थित गर्नका लागि अपनाउनु पर्ने तत्कालीन, मध्यकालीन र दीर्घकालीन उपायहरू सहितको प्रतिवेदन तयार गरी समितिलाई उपलब्ध गराउने वचनबद्धता व्यक्त गर्नुभएको ।

२०७९ माघ ०९ गते:

- समितिको मिति २०७९/१०/०६ मा बसेको बैठकको निर्णय अनुसार माननीय सभापतिको नेतृत्वमा शहरी विकास मन्त्रालयका सचिव, शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभागका महानिर्देशक लगायत सम्बद्ध पदाधिकारीहरू सहितको उपस्थितिमा सिंहदरवारस्थित पुतली बगैँचामा निर्माणाधीन नयाँ संघीय संसद भवन परिसरभित्रको पुस्तकालय भवनको स्थलगत अवलोकन गरिएको । अवलोकनका क्रममा देखिएका र शहरी विकास मन्त्रालयबाट अवलोकनका क्रममा गराइएको जानकारी अनुसार संघीय संसद सचिवालय पुस्तकालयको नयाँ भवन र भवनभित्रका संरचनाहरू अपेक्षा गरिए अनुसार निर्माण गरिएको नदेखिएको हुँदा सो सम्बन्धमा

छलफल गर्न शहरी विकास मन्त्रालयका सचिव लगायत सम्बद्ध पदाधिकारीहरूलाई समितिको बैठकमा आमन्त्रण गरी छलफल गर्ने।

२०७९ माघ ११ गते:

- समितिका माननीय सभापति, माननीय सदस्यहरू, समिति सचिवालयका कर्मचारीहरू, संघीय संसद सचिवालय आन्तरिक सेवा तथा योजना महाशाखा प्रमुख लगायत सहभागी टोलीले वि.सं. २०७२ को भूकम्प पश्चात् प्रयोगमा नरहेको मुलुकको संसदीय इतिहास बोकेको ऐतिहासिक धरोहर पुरानो प्रतिनिधि सभा भवन/ग्यालरी बैठकको स्थलगत अध्ययन अवलोकन गरिएको। अवलोकन पश्चात् भएको छलफलमा संघीय संसद सचिवालय आन्तरिक सेवा तथा योजना महाशाखा प्रमुख श्री सुरजकुमार दुरावाट भवनको विगत र वर्तमान अवस्थाको बारेमा जानकारी गराउनु भएको। नेपाल सरकारका पूर्व सचिव शिशिरकुमार ढुंगानाको नेतृत्वमा गठीत समितिबाट यस भवन (ग्यालरी बैठक) को पुनः प्रयोग आउने गरी यथारूपमा संरक्षण सम्भव नहुने देखिएकोले सो भवनको मौलिक स्वरूपमा पुनर्निर्माण गरी यसलाई माष्टरप्लानमा समावेश गर्ने भन्ने निर्णय भएको कुरा महाशाखा प्रमुख श्री दुराले बताउनु भएको।

माननीय सदस्यहरूले भवनको बाहिरी भागको कुनाकापचामा उम्रेको पिपलको बोट उखेलिइनु पर्ने, प्रयोगमा नआएका फर्निचर लगायतका सामानहरूको अन्यत्र व्यवस्थापन गरिनुपर्ने, भवनभित्र रहेका कलात्मक स्वरूपका काठका संरचना एवं भित्तामा रहेका बहुमूल्य तस्वीरहरूको औषधी प्रयोगद्वारा संरक्षण गरिनुपर्ने, मुलुकको संसदीय इतिहास बोकेको ऐतिहासिक धरोहरको रूपमा रहेको यस भवनको प्रबलीकरण प्रविधि (Retrofitting) द्वारा संरक्षण गरी संसदीय संग्रहालयको रूपमा प्रयोग गरिनु पर्ने कुरा बताउनु भएको।

- पुरानो प्रतिनिधि सभा भवनको स्थलगत अध्ययन अवलोकनबाट देखिएका विषयहरू समेटिएको स्थलगत अध्ययन अवलोकन सम्बन्धी प्रतिवेदन समिति सचिवालयले तयार गरी समितिमा पेश गर्ने र पुरातत्व विभागका महानिर्देशकलाई समितिको बैठकमा आमन्त्रण गरी यस विषयमा थप छलफल गर्ने।
- समितिद्वारा पारित कार्ययोजनामा उल्लेख भए बमोजिम प्रत्यायोजित विधायन, सरकारी आश्वासन र राष्ट्रिय महत्वका दस्तावेज अभिलेख व्यवस्थापन सम्बन्धी विषयमा सातै प्रदेश सभाका सदस्यहरू, सम्बन्धित प्रदेशको स्थानीय पालिकाका जनप्रतिनिधिहरूसँग अनुभव आदान प्रदान गर्ने कार्यक्रम अन्तर्गत यही २०७९ माघ महिनाभित्र मधेश प्रदेशमा कार्यक्रम आयोजना गर्ने।

२०७९ माघ १३ गते:

- संघीयता विज्ञ एवं राष्ट्रिय सभा सदस्य मा. श्री खिमलाल देवकोटाले संघीयता कार्यान्वयन अध्ययन तथा अनुगमन संसदीय विशेष समितिको प्रतिवेदनमा निहित सिफारिसहरूका बारेमा प्रस्तुतीकरण गर्नुभएको। प्रस्तुतीकरण पश्चात् प्रत्यायोजित व्यवस्थापन तथा सरकारी आश्वासन समितिको कार्यक्षेत्र भित्र पर्ने सिफारिसहरूका सम्बन्धमा छलफल हुँदा उक्त प्रतिवेदनमा निहित सिफारिसहरू अत्यन्त महत्वपूर्ण भएको र सिफारिस कार्यान्वयनको लागि नेपाल सरकारलाई जवाफदेही बनाउनुपर्ने विषयमा माननीय सदस्यहरूले जोड दिनुभएको।

- समितिको आगामी बैठकहरूमा प्रत्यायोजित व्यवस्थापन तथा सरकारी आश्वासन समितिसँग सम्बन्धित सिफारिसहरूका बारेमा सरकारसँग क्रमशः छलफल गर्दै जाने निर्णय भएको।

२०७९ माघ १९ गते:

- शहरी विकास मन्त्रालयका सचिवसँग सिंहदरवारस्थित पुतली बगैँचामा निर्माणाधीन नयाँ संघीय संसद भवन परिसरमा निर्माण भैरहेको संघीय संसद सचिवालय पुस्तकालय भवनको स्थलगत अवलोकनबाट देखिएका (कोठाहरूमा प्राकृतिक प्रकाशको व्यवस्था, अध्ययन कक्ष, भर्याङ्, Passage, भित्री लेआउट, सुरक्षा व्यवस्था लगायत) विषयहरूका सम्बन्धमा छलफल भएको। माननीय सदस्यहरूले निर्माणाधीन पुस्तकालय भवनको कोठाहरूमा प्राकृतिक प्रकाशको व्यवस्था हुनुपर्ने, संसद सदस्य र कर्मचारीहरूको लागि छुट्टाछुट्टै अध्ययन कक्षको व्यवस्था हुनुपर्ने, फराकिलो भन्याङ् र Passage, भित्री लेआउटमा पुनर्संरचना गरिनुपर्ने कुरा बताउनु भएको।

शहरी विकास मन्त्रालयका सचिव, शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभागका महानिर्देशक लगायत बैठकमा उपस्थित पदाधिकारीहरूले माननीय सदस्यज्यूहरूले राख्नु भएको विषयहरूलाई मध्यनजर गर्दै भवनको भित्री लेआउटमा परिवर्तन गर्न सकिने, सुरक्षाको विषयमा सम्झौता नगर्ने, संसद सदस्य र कर्मचारीहरूको लागि छुट्टाछुट्टै अध्ययन कक्षको व्यवस्था गर्ने लगायतका विषयहरूमा प्रतिबद्धता जनाउनु भएको।

- सिंहदरवारस्थित पुतली बगैँचामा निर्माणाधीन नयाँ संघीय संसद भवन परिसरमा निर्माण भैरहेको संघीय संसद सचिवालय पुस्तकालय भवनको स्थलगत अवलोकनबाट देखिएका विषयहरूका सम्बन्धमा देहाय बमोजिमको निर्णय गरियो:

"राष्ट्रिय महत्वका दस्तावेज तथा अभिलेख व्यवस्थापनसँग सम्बन्धित विभिन्न संग्रहालय तथा पुस्तकालयहरूको स्थलगत अध्ययन अवलोकन गर्ने क्रममा मिति २०७९\१०\०९ गते सिंहदरवारस्थित पुतली बगैँचामा निर्माणाधीन नयाँ संघीय संसद भवन परिसरमा निर्माण भैरहेको भवनहरूमध्येको एक महत्वपूर्ण संघीय संसद सचिवालय पुस्तकालय भवनको समितिबाट गरिएको स्थलगत अध्ययन अवलोकन र समिति बैठकमा भएको छलफलबाट उक्त पुस्तकालय भवनको भित्री डिजाइनमा (Interior Design) परिवर्तन गरिनुपर्ने देखिएकोले सम्बन्धित सरोकारवाला पदाधिकारीहरू (नेपाल राष्ट्रिय पुस्तकालय, पुरातत्व विभाग, राष्ट्रिय अभिलेखालय, संघीय संसद सचिवालय पुस्तकालय लगायत) सम्मिलित एक अध्ययन समिति गठन गरी आवश्यकता अनुसार सो भवनको भित्री डिजाइनको पुनर्संरचना गर्न संयोजनकारी भूमिका निर्वाह गर्न सचिव, शहरी विकास मन्त्रालयलाई जिम्मा दिने र यसको जानकारी ७ दिनभित्र समितिमा गराउन शहरी विकास मन्त्रालयमा लेखी पठाउने।"

२०७९ माघ २७ गते:

- पुरातत्व विभागका महानिर्देशक श्री दामोदर गौतम एवं संघीय संसद सचिवालय, आन्तरिक सेवा तथा योजना व्यवस्थापन महाशाखा प्रमुख श्री सुरजकुमार दुरासँग मुलुकको संसदीय इतिहास बोकेको पुरातात्विक एवं

ऐतिहासिक धरोहर पुरानो प्रतिनिधि सभा भवन (ग्यालरी बैठक) लाई संरक्षण गर्नुपर्ने बारेमा छलफल भएको। छलफलका क्रममा महानिर्देशक श्री गौतमले उक्त भवन झण्डै ११५ वर्ष पुरानो पुरातात्विक महत्व बोकेको साथै देशको संसदीय इतिहास समेत जोडिएको कुरा बताउनु हुँदै वि. सं. २०७२ सालको महाभुकम्पले क्षति पुऱ्याएको भएतापनि यस भवनलाई सिंहदरवारस्थित बेलायती बैठक जस्तै संरक्षण गरी संसदीय अभिलेख वा संसदीय सङ्ग्रहालयको रूपमा विकास गर्न सकिने बताउनु भएको।

- वि. सं. २०७२ सालमा गएको महाभुकम्प पश्चात् ग्यालरी बैठक/पुरानो प्रतिनिधि सभा भवनमा आंशिक क्षति पुगेको भएतापनि तत्पश्चात् गएका ठूला साना पराकम्पहरूको कारण उक्त ग्यालरी बैठकमा थप क्षति पुगेको नदेखिएकोले पुरातात्विक, ऐतिहासिक एवम् संसदीय इतिहासको महत्वलाई ध्यानमा राख्दै यस भवनलाई थप क्षति हुनबाट जोगाउन भवनको भित्ताहरूमा पलाएका झारपात, पिपलको विरूवा हटाएर यस भवनको संरक्षणको आवश्यक व्यवस्था मिलाउन संघीय संसद सचिवालयको आन्तरिक सेवा तथा योजना व्यवस्थापन महाशाखालाई लेखी पठाइएको।
- वि. सं. २०७२ सालको महाभुकम्पका कारण ग्यालरी बैठक (पुरानो प्रतिनिधि सभा भवन) मा केही क्षति पुगेको समितिको स्थगलत अध्ययन अवलोकनबाट पनि देखिएको र महाभुकम्प पश्चात् गएका ठूला साना पराकम्पहरूबाट थप क्षति पुगेको नदेखिएको साथै यस भवनको संरक्षण गरी संसदीय अभिलेखालय वा संसदीय सङ्ग्रहालयको रूपमा विकास गर्न सकिने कुरा पुरातत्व विभागका महानिर्देशकबाट समेत आएको भएको हुँदा उक्त भवनलाई यसको संसदीय ऐतिहासिकता एवम् पुरातात्विक महत्वलाई ध्यानमा राखेर यस भवनको संरक्षण गर्ने उपायहरूको बारेमा आफ्नो राय, सुझाव समितिमा उपलब्ध गराउन पुरातत्व विभागलाई लेखी पठाइएको।
- सिंहदरवार परिसरभित्र निर्माणाधिन नयाँ संघीय संसद भवनको परिसरभित्र रहने पुस्तकालय भवन, पुरानो प्रतिनिधि सभा भवन/ग्यालरी बैठक लगायत सिंहदरवारभित्रका पुरातात्विक एवं ऐतिहासिक महत्वका भवनहरूको संरक्षणको सन्दर्भमा सिंहदरवार परिसरको गुरुयोजना अध्ययन गर्न आवश्यक देखिएकोले माननीय सदस्यहरूको अध्ययन प्रयोजनार्थ उक्त गुरुयोजना समितिमा उपलब्ध गराउन शहरी विकास मन्त्रालयबाट माग गरिएको।
- यस समितिका माननीय सदस्य श्री उर्मिला अर्याल राष्ट्रिय सभाको उपाध्यक्ष पदमा निर्विरोध निर्वाचित हुनु भएकोले उहाँलाई समितिको तर्फबाट हार्दिक बधाई तथा सफल कार्यकालको शुभकामना दिइएको।

२०७९ फागुन १९ गते:

- समितिको कार्यक्षेत्र भित्रका काम कारवाही समेटी राष्ट्रिय सभा नियमावली, २०७५ बमोजिम सभामा पेश गर्नुपर्ने समितिको तेस्रो वार्षिक मस्यौदा प्रतिवेदनमाथिको छलफल प्रारम्भ भएको।

२०७९ फागुन २१ गते:

- समितिको कार्यक्षेत्र भित्रका काम कारवाहीहरू समेटी राष्ट्रिय सभा नियमावली, २०७५ बमोजिम पेश गर्नु पर्ने समितिको तेस्रो वार्षिक मस्यौदा प्रतिवेदनमाथिको छलफल जारी रहेको।

- राष्ट्रिय सभाको मिति २०७९ माघ १० गतेको बैठकमा छलफल भएको संघीयता कार्यान्वयन अध्ययन तथा अनुगमन संसदीय विशेष समितिको प्रतिवेदन, २०७९ माथि माननीय सदस्यहरूले उठाउनु भएको प्रश्नहरूको जवाफ दिने क्रममा सम्माननीय प्रधानमन्त्रीज्यूबाट व्यक्त सरकारी आश्वासन कार्यान्वयनका सम्बन्धमा हालसम्म भएको कार्यप्रगति प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रपरिषद्को कार्यालयबाट माग गर्ने निर्णय भएको।

२०७९ फागुन २३ गते:

- समितिको कार्यक्षेत्र भित्रका काम कारवाहीहरू समेटि राष्ट्रिय सभा नियमावली, २०७५ बमोजिम पेश गर्नु पर्ने तेस्रो वार्षिक मस्यौदा प्रतिवेदनमाथि छलफल भई प्राप्त सुझावहरू समेटिएको समितिको तेस्रो वार्षिक प्रतिवेदन पारित भएको। पारित उक्त प्रतिवेदनलाई राष्ट्रिय सभा नियमावली, २०७५ को नियम १५९ बमोजिम सभाको आगामी बस्ने बैठकमा पेश गर्ने।

२०७९ चैत ०२ गते:

- प्रत्यायोजित विधायन सम्बन्धी विधेयक संघीय संसदमा दर्ता गर्ने सम्बन्धमा यस समितिबाट कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालयलाई दिइएको निर्देशन कार्यान्वयनको हालसम्म भएको कार्यप्रगतिका बारेमा कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालयका सचिव श्री धनराज ज्ञवालीसँग छलफल भएको। मन्त्रपरिषद्को नेतृत्व परिवर्तनसँगै प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रपरिषद्को विधेयक समितिमा विचाराधीन रहेका विधेयकहरू सम्बन्धित मन्त्रालयमा फिर्ता हुने प्रचलन अनुसार विधायन सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालयमा फिर्ता आएको साथै उक्त विधेयकलाई संघीय संसदमा दर्ता गर्ने सम्बन्धमा सम्माननीय प्रधानमन्त्रीसँग छलफल भैसकेको र सकेसम्म चालु अधिवेशनमा नै दर्ता गर्ने योजना रहेको कुरा सचिव श्री ज्ञवालीले बताउनु भएको।

संस्थागत भ्रष्टाचार हुनमा अनियमित तरीकाले प्रत्यायोजित विधायन प्रयोग हुने गरेको देखिएकोले संस्थागत भ्रष्टाचारलाई न्यूनीकरण गर्न समेत उक्त विधेयकलाई चालु अधिवेशनमै दर्ता गर्ने आवश्यक व्यवस्थाका लागि मन्त्रालयलाई सुझाव दिनुको साथै माननीय सदस्यहरूले सो विधेयकलाई राष्ट्रिय सभातर्फ दर्ता गर्न पहल गर्ने समेत बताउनु भएको।

- समिति अन्तर्गत गठित उपसमितिहरूको काम बाँकी नै रहेकोले प्रत्यायोजित विधायन अध्ययन उपसमिति, सरकारी आश्वासन अध्ययन उपसमिति र राष्ट्रिय महत्त्वका दस्तावेज अभिलेख व्यवस्थापन अध्ययन उपसमितिको म्याद समाप्त भएको मितिले ३ महिना थप गर्ने निर्णय भएको।
- सिंहदरवार परिसरको गुरुयोजना सम्बन्धी शहरी विकास मन्त्रालयबाट प्राप्त पत्र र ग्यालरी बैठक (पुरानो प्रतिनिधि सभा भवन) लाई संसदीय अभिलेखालय वा संसदीय सङ्ग्रहालयको रूपमा विकास गर्ने सम्बन्धमा पुरातत्व विभागबाट प्राप्त राय, सुझाव सहितको पत्रका सम्बन्धमा बैठकमा जानकारी गराइए पश्चात् उक्त विषयहरूका सम्बन्धमा समितिको आगामी बस्ने बैठकमा शहरी विकास मन्त्रालय र संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालयका सचिवलाई आमन्त्रण गरी छलफल गर्ने निर्णय भएको।

२०७९ चैत ०९ गते:

- सिंहदरवार परिसरको गुरुयोजना, सिंहदरवार परिसरभित्र निर्माणाधीन नयाँ संघीय संसद भवनमा निर्माण भैरहेको पुस्तकालय भवन र पुरानो प्रतिनिधि सभा भवन (ग्यालरी बैठक) लाई संसदीय संग्रहालयको रूपमा विकास गर्ने सम्बन्धमा संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालयका सचिव, शहरी विकास मन्त्रालयका सहसचिव लगायत सम्बद्ध पदाधिकारीहरूसँग छलफल भएको।

छलफलको प्रारम्भमा विशेष भवन निर्माण आयोजना समन्वय कार्यालयका आयोजना निर्देशक श्री मचाकाजी महर्जनको सिंहदरवार परिसरभित्र निर्माणाधीन नयाँ संघीय संसद भवन र पुस्तकालय भवन सम्बन्धी प्रस्तुतीकरण पश्चात् माननीय सदस्यहरूले आ-आफना विचार राख्ने क्रममा २१ औं शताब्दीको आवश्यकता अनुसार पुस्तकालय भवनको निर्माण हुनुपर्नेमा जोड दिनु भएको। शहरी विकास मन्त्रालयका सहसचिव, आयोजना निर्देशकले उक्त पुस्तकालय भवन National Building Code 206 अनुसार डिजाईन गरिएको र माननीय सदस्यहरूले राख्नु भएको विषयलाई सकेसम्म सम्बोधन गर्ने बताउनु भएको।

- संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालयका सचिव श्री सुरेश अधिकारीले मुख्य सचिव अध्यक्ष रहेको सिंहदरवार केन्द्रीय सचिवालय व्यवस्थापन निर्देशक समितिद्वारा गठित सिंहदरवार परिसरको गुरुयोजना र ग्यालरी बैठक भवन सम्बन्धी अध्ययन समितिको बैठकबाट उक्त ग्यालरी बैठक (पुरानो प्रतिनिधि सभा भवन) लाई State Banquet Hall को रूपमा पुननिर्माण गर्ने निर्णय भए तापनि संसदीय समितिको सुझाव/निर्देशनलाई मार्गदर्शनको रूपमा लिने कुरा बताउनु भएको।

शहरी विकास मन्त्रालयका सहसचिव श्री पद्मकुमार मैनालीले ग्यालरी बैठक (पुरानो प्रतिनिधि सभा भवन) लाई संरक्षण गर्नुपर्ने विषयमा सकारात्मक रहेको कुरा बताउनु भएको।

समितिका माननीय सभापति, माननीय सदस्यहरूले वि.सं. २०७२ को भूकम्पबाट ग्यालरी बैठक (पुरानो प्रतिनिधि सभा भवन) लाई केही क्षति पुर्याएको भएतापनि त्यसपछि गएका साना ठूला पराकम्पहरूबाट थप क्षति पुगेको नदेखिएको, १०० वर्षभन्दा पुरानो भवन र त्यहाँभित्र रहेको कलाकृति, मुलुकको संसदीय इतिहास बोकेको ऐतिहासिक धरोहरको रूपमा रहेको उक्त भवनको प्रबलीकरण प्रविधि (Retrofitting) द्वारा संरक्षण गरी संसदीय संग्रहालयको रूपमा विकास गर्नुपर्ने विषयमा विशेष जोड दिनुभयो र शहरी विकास मन्त्रालयलाई देहाय अनुसारको निर्देशन दिने निर्णय भयो:

निर्देशनको व्यहोरा

मुख्यसचिव अध्यक्ष रहेको सिंहदरवार केन्द्रीय सचिवालय व्यवस्थापन निर्देशक समितिद्वारा गठित सिंहदरवार परिसरको गुरुयोजना र ग्यालरी बैठक भवन सम्बन्धी अध्ययन समितिको बैठकबाट उक्त ग्यालरी बैठक (पुरानो प्रतिनिधि सभा भवन) लाई State Banquet Hall को रूपमा पुननिर्माण गर्ने र सोको लागि अन्य देशका प्रचलन/डिजाईन समेत अध्ययन गरी शहरी विकास मन्त्रालयबाट डिजाईन तयार गर्ने भन्ने निर्णय भएको देखिन्छ। मुलुकको लामो संसदीय इतिहास बोकेको ऐतिहासिक धरोहरको रूपमा रहेको उक्त भवन State

Banquet Hall को लागि उपयुक्त स्थान हुन सक्ने देखिंदैन। भारदारी सभादेखि गणतन्त्र स्थापनासम्मको मुलुकको संसदीय इतिहासको साक्षीको रूपमा रहेको एक शताब्दी भन्दा पुरानो भवन र त्यसभित्र रहेको सम्पूर्ण नेपालको ऐतिहासिक सांस्कृतिक कलाकृति, मुलुकको संसदीय जीवन्त इतिहासलाई भविष्य पर्यन्त जोगाई उक्त भवनलाई संसदीय संग्रहालयको रूपमा विकास गर्नु आवश्यक छ। अतः वि.सं. २०७२ को भूकम्पबाट केही क्षति पुर्याएको भए तापनि त्यस पश्चात् गएका साना ठूला पराकम्पहरूबाट थप क्षति पुगेको नदेखिएको उक्त भवनको प्रबलीकरण प्रविधि (Retrofitting) द्वारा संरक्षण गर्ने आवश्यक व्यवस्था मिलाउन शहरी विकास मन्त्रालयलाई निर्देशन दिने र निर्देशन कार्यान्वयनको प्रगति सम्बन्धी जानकारी समितिमा पठाउने।

२०७९ चैत १५ गते:

- नेपाल राष्ट्रिय पुस्तकालय सानोठिमी भक्तपुरस्थित अस्थायी कार्यालयको स्थलगत अध्ययन अवलोकनबाट देखिएका विषयहरूका सम्बन्धमा छलफल भएको।

वि.सं. २०७२ को भूकम्पबाट पुस्तकालय रहेको स्थान हरिहर भवनमा पूर्ण रूपमा क्षति पुऱ्याएपछि हाल सानोठिमी, भक्तपुरमा अस्थायी रूपमा रहने गरी व्यवस्थापन गरिएको, हालसम्म राष्ट्रिय पुस्तकालयको लागि छुट्टै भवनको व्यवस्था हुन नसकेको, पुस्तकालय व्यवस्थापनको लागि बजेटको अत्यन्तै अभाव भएको, पुस्तकालयमा रहेका करिब १,५०,००० सामग्रीहरूमा किरा, धमिरा, ढुसी, ओस लागेको अवस्थामा रहेको, अध्ययन कक्ष लगायत अन्य स्थानहरूको अभाव रहेको, पुस्तकालयमा भएका ५० वर्ष भन्दा पुराना सामग्रीहरू छुट्टै र सुरक्षितसाथ राख्न सकेको नदेखिएको, प्राविधिक कर्मचारीहरूको अभाव भएको, समयको माग अनुसार पुस्तकालय र यसका आधारभुत सेवालालाई प्रविधिसँग जोड्न नसकेको देखिएकोले समितिको आगामी बैठकमा यी विषयहरूका सम्बन्धमा शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयका सचिवलाई आमन्त्रण गरी छलफल गर्ने।

- समितिको मिति २०७९/०४/०५ गते पारित समितिको कार्ययोजनामा उल्लेखित प्रत्यायोजित विधायन र राष्ट्रिय महत्वका अभिलेख दस्तावेजहरूको संरक्षण सम्बन्धी विषयमा सातै प्रदेशका प्रदेश सभा सदस्यहरू साथै स्थानीय तहका प्रतिनिधिहरूसँग विचार एवं अनुभवको आदानप्रदान गर्ने कार्यक्रम अन्तर्गत मिति २०७९ चैत महिनाको मसान्तमा कर्णाली प्रदेशको जुम्ला र मुगु जिल्लामा रहेका स्थानीय तहमा उक्त कार्यक्रम आयोजना गर्ने निर्णय भएको।

यस समिति अन्तर्गत गठन भएका उपसमितिरुबाट सम्पादन भएका मुख्य कार्यहरू:

- प्रत्यायोजित व्यवस्थापन अध्ययन उपसमिति
 - ✓ २०७९ चैत २८ गतेदेखि २०८० बैशाख ०३ गतेसम्म जुम्ला र मुगु जिल्लाको केही स्थानीय पालिकाका जनप्रतिनिधिहरू, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतहरूसँग प्रत्यायोजित विधायन सम्बन्धमा विचार एवं अनुभवको आदान प्रदान कार्यक्रम आयोजना गरिएको।

- **सरकारी आश्वासन अध्ययन उपसमिति**
 - ✓ संघीय संसदको संयुक्त बैठकमा प्रस्तुत आ. व. २०७७/०७८ को बजेट वक्तव्यमा व्यक्त सरकारी आश्वासनको कार्यान्वयन अवस्था सम्बन्धी मन्त्रालयहरूबाट समितिमा प्राप्त हुन आएको प्रगति विवरणको अध्ययन तथा छलफल भएको।
 - ✓ राष्ट्रिय सभाको सातौँ, आठौँ, नवौँ अधिवेशनमा सरकारका तर्फबाट माननीय मन्त्रीहरूबाट सभामा व्यक्त आश्वासनको चयन पश्चात् अध्ययन गरिएको।
- **राष्ट्रिय महत्त्वका दस्तावेज अभिलेख व्यवस्थापन अध्ययन उपसमिति**
 - ✓ राष्ट्रिय महत्त्वका दस्तावेज अभिलेख व्यवस्थापन अध्ययन उपसमितिबाट नेपाल राष्ट्रिय पुस्तकालय, केशर पुस्तकालय लगायतका पुस्तकालयहरूको स्थलगत अध्ययन, अवलोकन भ्रमण गरी महत्त्वपूर्ण दस्तावेज अभिलेख व्यवस्थापनको वर्तमान अवस्थाको बारेमा जानकारी लिइएको।

१.२.२.४ राष्ट्रिय सरोकार तथा समन्वय समिति

राष्ट्रिय सरोकार तथा समन्वय समितिमा मिति २०७९ माघ १ गतेदेखि चैत्र मसान्तसम्ममा बसेका बैठकका मुख्य निर्णय तथा निर्देशनहरू निम्नानुसार रहेका छन्:-

१.२.३ संघीय संसद अन्तर्गतका संयुक्त समितिका गतिविधि

संघीय संसद अन्तर्गत देहाय बमोजिम २ वटा संयुक्त समितिहरू रहेका छन्।

१.३ संघीय संसदका पदाधिकारीका गतिविधि

१.३.१ प्रतिनिधि सभाका सम्माननीय सभामुख

प्रतिनिधि सभाका सम्माननीय सभामुख श्री देवराज घिमिरे २०७९ माघ ५ गते प्रतिनिधि सभाको सभामुख पदमा निर्वाचित भएपश्चातका गतिविधिलाई निम्नानुसार प्रस्तुत गरिएको छः

१ सपथ ग्रहण कार्यक्रममा सहभागिता

२०७९/१०/०६ गते: सम्माननीय राष्ट्रपति श्रीमती विद्यादेवी भण्डारीज्यूबाट प्रतिनिधि सभाका सम्माननीय सभामुख श्री देवराज घिमिरेले प्रतिनिधि सभा नियमावली, २०७५को नियम ९ को अनुसूची २ बमोजिम प्रतिनिधि सभाको सभामुख पदको पद तथा गोपनीयताको शपथ लिनुभयो ।

२०७९/१०/०९ गते: सम्माननीय राष्ट्रपति श्रीमती विद्यादेवी भण्डारीज्यूको समुपस्थितिमा प्रतिनिधि सभाका माननीय उपसभामुख श्री इन्दिरा रानाज्यूलाई प्रतिनिधि सभा नियमावली, २०७५को नियम ९ को अनुसूची २ बमोजिम प्रतिनिधि सभाको उपसभामुख पदको पद तथा गोपनीयताको शपथ ग्रहण गराउनुभयो।

२०७९/१०/१४ गते: सम्माननीय सभामुखले राष्ट्रपति भवनमा सरकारमा सहभागी मन्त्रीहरूको सपथ ग्रहणमा सहभागिता जनाउनु भयो।

२०७९/१०/२३ गते: सम्माननीय सभामुखले राष्ट्रपति भवनमा सरकारमा सहभागी मन्त्रीहरूको सपथ ग्रहणमा सहभागिता जनाउनु भयो।

२०७९/१०/२४ गते: सम्माननीय सभामुख राष्ट्रपति भवनमा राष्ट्रिय सभाका माननीय उपाध्यक्ष श्री उर्मिला अर्यालज्यूको राष्ट्रिय सभा उपाध्यक्षको पदको सपथ ग्रहण कार्यक्रममा सहभागी हुनुभयो।

२०७९/११/१४ गते: सम्माननीय सभामुखले राष्ट्रपति भवनमा सरकारमा सहभागी मन्त्रीहरूको सपथ ग्रहणमा सहभागिता जनाउनु भयो।

२०७९/११/१६ गते: सम्माननीय सभामुखले राष्ट्रपति भवनमा सरकारमा सहभागी मन्त्रीहरूको सपथ ग्रहणमा सहभागिता जनाउनु भयो।

२०७९/११/२९ गते: सम्माननीय सभामुख राष्ट्रपति भवनमा नवनिर्वाचित सम्माननीय राष्ट्रपति श्री रामचन्द्र पौडेलको सपथ ग्रहण तथा निवर्तमान राष्ट्रपति श्री विद्यादेवी भण्डारीज्यूको सपथ ग्रहण कार्यक्रममा सहभागी हुनुभयो।

२०७९/१२/१७ गते: सम्माननीय सभामुखले राष्ट्रपति भवनमा सरकारमा सहभागी मन्त्रीहरूको सपथ ग्रहणमा सहभागिता जनाउनु भयो।

२०८०/०१/०३ गते: सम्माननीय सभामुखले राष्ट्रपति भवनमा सरकारमा सहभागी मन्त्रीहरूको सपथ ग्रहणमा सहभागिता जनाउनुभएको थियो।

२ संसदीय गतिविधि : शिष्टाचार भेटघाट

२०७९/१०/११ गते

भारतीय राजदूत Shri Naveen Srivastava सँग सम्माननीय सभामुखको भेटवार्ता भएको छ। सिंहदरबारस्थित सभामुखको कार्यकक्षमा भएको भेटमा नेपालका लागि भारतीय राजदूत नवीन श्रीवास्तवले सभामुख घिमिरेलाई सभामुख निर्वाचित हुनुभएकोमा बधाई तथा सफल कार्यकालको शुभकामना व्यक्त गर्नुभयो। राजदूत श्रीवास्तवले सभामुख देवराज घिमिरेको कार्यकालमा दुई देशबीचको सम्बन्धलाई गुणात्मक उचाइमा पुर्याउन सफल हुने विश्वास गर्नु भयो र २६ जनवरीमा भारतको राष्ट्रिय दिवसको अवसरमा भारतीय राजदूतावासमा अयोजना हुन गइरहेको कार्यक्रममा निमन्त्रणा गर्नुभयो र सभामुख घिमिरेले उक्त निमन्त्रणा स्वीकार गर्नुभयो। सभामुख देवराज घिमिरेले भारतको राष्ट्रिय दिवस २६ जनवरीको अवसरमा शुभकामना दिनुहुँदै नेपाल र भारतबीच मौलिक एवं बहुआयामिक सम्बन्ध रहेको चर्चा गर्नुभयो। सभामुख घिमिरेले दुई देशबीच कूटनीतिक सम्बन्ध स्थापनाको ७५ औं वर्ष र भारतले आफ्नो स्वतन्त्रताको ७५ औं वर्ष मनाइरहेको सन्दर्भ स्मरण गर्नुहुँदै नेपाल र भारतबीच सदियौंदेखि सामाजिक, सांस्कृतिक, धार्मिक र आर्थिक सम्बन्ध रहेको चर्चा गर्नुभयो। उहाँले भारतको लोकतान्त्रिक अभ्यासबाट नेपालले सिक्न चाहेको बताउँदै दुवै देशका राम्रा अभ्यासहरू आदान प्रदान गर्न सकिने धारणा राख्नु भयो।

राजदूत श्रीवास्तवले भारतीय प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीको पछिल्लो लुम्बिनी भ्रमणले धार्मिक पर्यटनका साथै नेपालले भारततर्फ विद्युत निर्यात गरेर राष्ट्रिय आयमा योगदान भइरहेको र आगामी दिनमा अरुण तेश्रो आयोजनाबाट विद्युत उत्पादन हुन थालेपछि सो व्यापार वृद्धि भई दुवै मुलुकलाई लाभ पुग्ने आशा व्यक्त गर्नुभयो। राजदूत श्रीवास्तवले विभिन्न सुख्खा बन्दरगाहमा काम भइरहेको तथा झापा - सिलिगुडी पेट्रोलियम

पाईपलाइन कार्यान्वयनबाट नेपालका पूर्वीभेगका नागरिकलाई राहत हुने अपेक्षा राख्नुभयो। सभामुखले ऐतिहासिक र प्रगाढ सम्बन्ध रहेको दुबै देशका बीचमा सहकार्यका थुप्रै सम्भावना रहेको चर्चा गर्दै उहाँले पेट्रोलियम पाईपलाइन, रेलमार्ग तथा विद्युत लगायतका आयोजनाहरूको प्रगतिले नेपाली जनता उत्साहित रहेको धारणा व्यक्त गर्नुभयो।

२०७९/१०/२५ गते

नेपालका लागि चीनका राजदूत छेन सोङ्सँग सम्माननीय सभामुखको भेटवार्ता भएको छ। सिंहदरवारस्थित सभामुखको कार्यालयमा भएको भेटमा दुईपक्षीय मैत्रीपूर्ण सम्बन्ध, संसदीय आदान प्रदान लगायतका विषयमा छलफल भएको छ। भेटमा चिनियाँ राजदूतले जनवादी गणतन्त्र चीनको राष्ट्रिय जनकांग्रेस, स्थायी समितिका अध्यक्ष ली झान्शुले सम्माननीय सभामुख घिमिरेलाई पठाउनुभएको शुभकामना सन्देश हस्तान्तरण गर्नुभएको छ। चिनियाँ राजदूत सोङ्गले सभामुख घिमिरे वरिष्ठ राजनीतिक रहेको, नेपालको कम्युनिष्ट आन्दोलन र लोकतान्त्रिक आन्दोलनमा अथक भूमिका निर्वाह गरेको भन्दै सफल कार्यकालको शुभकामना दिनुभएको थियो। सभामुख घिमिरेले एक चीन नीतिप्रति नेपाल दृढ रहेको र नेपाली भूमि चीनविरुद्ध प्रयोग हुन नदिने बताउँदै चीनको सार्वभौमसत्ता र राष्ट्रिय अखण्डतालाई उच्च महत्त्व दिने उल्लेख गर्नुभयो। उहाँले कोभिड महामारीमा चीनले स्वास्थ्य सामग्री र खोपका लागि पुर्याएको सहयोगको प्रशंसा गर्नुभयो। भूकम्पपछिको पुनर्निर्माणमा चीनबाट भएको सहयोग स्मरणीय रहेको बताउँदै सभामुख घिमिरेले दुई देशबीचका नाकाहरू क्रमशः खुलाउन सहयोग हुने विश्वास व्यक्त गर्नुभयो।

२०७९/११/०१ गते

नेपालका लागि बेलायती राजदूत कोला पोलिटसँग सम्माननीय सभामुखको भेटवार्ता भएको छ। सभामुख कार्यकक्ष सिंहदरवारमा भएको भेटमा दुई देशबीचको पारस्परिक सम्बन्ध, संसदीय अनुभव आदान प्रदान लगायतमा केन्द्रित थियो। बेलायती राजदूतसँगको भेटमा सम्माननीय सभामुख घिमिरेले दुई देशबीच सरकार-सरकार मात्र नभई जनता-जनतामा पनि सम्बन्ध विकास भएको उल्लेख गर्नुभयो। बेलायत नेपालसँग कूटनीतिक सम्बन्ध स्थापना गर्ने पहिलो मुलुक हो। उहाँले भन्नुभयो, “दुई देशबीच २ सय वर्ष पुरानो सम्बन्ध अविष्मरणीय छ। विकास साझेदारी र विश्वमा शान्ति स्थापनाका काममा हामी सँगै हिँडेका थियौं” बेलायत संसदीय व्यवस्थाको जननी भएको बताउँदै सभामुख घिमिरेले आगामी दिनमा संसदीय आदान प्रदानलाई थप व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउनुपर्ने बताउनुभयो। बेलायती राजदूत पोलिटले नेपाल र बेलायतीबीच दौत्य सम्बन्ध कायम भएको एक सय वर्ष पुगेको अवसरमा नेपालमा उच्चस्तरीय भ्रमणको तयारी भइरहेको समेत जानकारी दिनुभयो। उहाँले विधायन निर्माण प्रक्रियामा आवश्यक सहयोग गर्ने प्रतिबद्धता जनाउनुभयो।

२०७९/११/०९ गते

जर्मनीको संसदको साउथ एसिया समूहका सदस्यहरू सहित नेपालका लागि जर्मनीका राजदूतसँग सम्माननीय सभामुखको भेटवार्ता भएको छ। सिंहदरवारस्थित सभामुख कार्यालयमा भएको भेटमा दुईपक्षीय मैत्रीपूर्ण सम्बन्ध, नेपालको दिगो आर्थिक विकास लगायतका विषयमा छलफल भएको छ। सभामुख घिमिरेले नेपाल र जर्मनीबीचको लामो कूटनीतिक सम्बन्ध र सन् २०१७ मा जर्मनीका उपसभामुखको नेपाल भ्रमण स्मरण गराउनुभएको छ। नेपालको संक्रमणकालीन न्यायका केही विषय सम्बोधन गर्न बाँकी रहेको उल्लेख गर्दै सो विषयलाई संसदले यथाशिघ्र टुङ्गो लगाउने उहाँले उल्लेख गर्नुभयो। नवीकरणीय र स्वच्छ उर्जामा पहुँच अभिवृद्धि गर्ने, दिगो आर्थिक विकास र स्वास्थ्य क्षेत्रमा जर्मनीले नेपाललाई गरेको सहायताको प्रशंसा गर्दै उच्च शिक्षा अध्ययनका लागि जर्मनी गएका नेपालीलाई ज्ञान आर्जनपश्चात् स्वदेशमै लगानी तथा बसोबासका लागि आकर्षित गर्नसके नेपालमा उपलब्ध मानवपूँजी थप मजबुत हुने र बैदेशिक लगानी आकर्षित गर्न सकिने उल्लेख गर्नुभयो। नेपालको आर्थिक संबृद्धि निर्माणमा लगानी सहायताको नयाँ आयाम मानव पूँजी निर्माण हुनसक्ने उल्लेख गर्नुभयो। जर्मनीका संसदको साउथ एसिया समूहका नेपाल भ्रमणमा रहनुभएका टोली नेता रिनाटे कुनास्टाले सभामुख

घिमिरेलाई पदभार ग्रहण गर्नुभएकोमा शुभकामना दिँदै कार्यकाल सफलताको कामना गर्नुभयो। नेपालमै युवालाई रोजगार तथा आय आर्जनमा संलग्न गराउन सूचना प्रविधिको क्षेत्रमा व्यापक सम्भावना रहेको उहाँले उल्लेख गर्नुभयो। त्यस्तै भ्रमण टोलीमा रहनुभएका सदस्यहरूले नेपालको कलिलो लोकतन्त्रलाई मजबुत बनाउन आवश्यक सहयोग जर्मनीले गर्नसक्ने र सो का लागि नेपालले पहल गर्नुपर्ने बताउनुभयो। नेपालमा प्रगतिशील कानूनहरू रहेकोमा भ्रमण टोलीका सदस्यहरूले नेपालको कानून निर्माण प्रक्रियाको प्रशंसा गर्नुभयो।

२०७९/१२/२२ गते

सम्माननीय सभामुखले सि International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies को Compliance and Mediation Committee का सदस्यहरू Ms. Kristina Kumpula, Mr. Gediminas Almantas, Mr. Samoorgum Tirvassen सँग भेट गर्नु भएको छ।

२०७९/०९/१३ गते

सम्माननीय सभामुख श्री देवराज घिमिरेसँग नेपालका लागि क्युबाका गैह्रआवासीय राजदूत H.E. Alejandro Simancas Marin ले सभामुख कार्यकक्ष, सिंहदरवारमा शिष्टाचार भेट गर्नुभएको छ। भेटमा संसदीय आदान प्रदान, दुई देशबीचको सम्बन्ध विस्तार लगायतका विषयमा छलफल भएको छ। सभामुख घिमिरेले नेपाल र क्युबाबीच कुटनीतिक सम्बन्ध स्थापना भएको ४८ वर्ष पुगेको स्मरण गर्दै दुई देशबीच आर्थिक, सामाजिक र राजनीतिक क्षेत्रमा सहयोग पुगेको विश्वास व्यक्त गर्नुभयो। उहाँले क्युबाको चिकित्सक टोलीले नेपाललाई महाभूकम्पका समयमा पुऱ्याएको सहयोगको प्रशंसा गर्नुभयो।

सम्माननीय सभामुखले क्युबाको संसदको हालै भएको निर्वाचनमा निर्वाचित अध्यक्ष र सांसदहरूलाई शुभकामना दिँदै दुई देशका संसदबीच मैत्रीपूर्ण सम्बन्ध विस्तार र संसदीय आदान प्रदान गर्न नेपाल तयार रहेको दर्शाउनुभयो। गैह्रआवासीय राजदूत H.E. Alejandro Simancas Marin ले क्युबाको संसदमा पहिलोपटक क्युबा—नेपाल मैत्री समूह गठनको तयारी भएको जानकारी दिँदै नेपालले पनि मैत्री समूह गठन गर्ने विश्वास लिएको जनाउनुभयो। उहाँले अमेरिकाले दुई वर्षअघि क्युवामाथि लगाएको आर्थिक नाकाबन्दीविरुद्ध नेपाल उभिएको स्मरण गर्दै नेपालको समर्थनप्रति धन्यवाद व्यक्त गर्नुभयो।

३ शुभकामना तथा शोक वक्तव्य

२०७९/१०/०८ गते: सम्माननीय सभामुखले तामाङ समुदायको नयाँ वर्ष - सोनाम ल्होसारको अवसरमा तामाङ समुदाय तथा आम नेपाली नागरिकलाई शुभकामना प्रदान गर्नुभएको थियो।

२०७९/१०/१६: सम्माननीय सभामुखले सहिद दिवसको अवसरमा लोकतन्त्र स्थापनाका लागि जीवनको बलिदान दिने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात सहिदप्रति श्रद्धाञ्जलीसहितको शुभकामना व्यक्त गर्नुभएको थियो।

२०७९/११/०८ गते: सम्माननीय सभामुखले पूर्व स्वास्थ्यमन्त्री प्रा. डा. मथुराप्रसाद श्रेष्ठको असामयिक निधनप्रति गहिरो शोक व्यक्त गर्दै शोक सन्तप्त परिवारजनप्रति गहिरो समवेदना प्रकट गर्नुभएको थियो।

२०७९/११/०९ गते: सम्माननीय सभामुखले शेर्पा समुदायको नयाँ वर्ष तथा २१५० औँ ग्याल्पो ल्होसारको अवसरमा शेर्पा समुदाय तथा आम नेपाली नागरिकलाई शुभकामना प्रदान गर्नुभएको थियो।

२०७९/११/२२ गते: सम्माननीय सभामुखले फागु पूर्णिमा (होली पर्व) को अवसरमा स्वदेश र विदेशमा रहनुभएका सम्पूर्ण नेपालीमा हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्नुभएको थियो।

२०७९/११/२४ गते: सम्माननीय सभामुखले ११३औँ अन्तर्राष्ट्रिय श्रमिक महिला दिवसको अवसरमा स्वदेश तथा विदेशमा रहनुभएका सम्पूर्ण नेपाली दिदीबहिनीहरूमा सुख, शान्त, समृद्धीको कामना गर्नुभएको थियो।

२०८०/०१/०१ गते: नयाँ वर्ष वि.सं २०८० को अवसरमा सम्माननीय सभामुखले नयाँ वर्ष नयाँ आशा र

खुशीसँगै विकासको वर्ष बन्न सकोस् भन्ने शुभकामना व्यक्त गर्नुभएको थियो।

२०८०/०९/०९ गते: सम्माननीय सभामुखले इस्लाम धर्मावलम्बीहरूको महान् पर्व ईद (इदुल फित्र) को सुखद् उपलक्ष्यमा स्वदेश तथा विदेशमा रहनुभएका इस्लाम धर्मावलम्बीहरूमा सुख, शान्ति, दीर्घायु एवं उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्नुभएको थियो।

४ अन्तरव्यवस्थापिका संघ (Inter-Parliamentary Union)

११-१५ मार्च २०२३ (२०७९ फागुन २७ — चैत्र १)

अन्तरव्यवस्थापिका संघ (Inter-Parliamentary Union) को १४६ औँ महासभामा सहभागी हुन ९ (नौ) सदस्यीय प्रतिनिधिमण्डलको नेतृत्व गर्दै संघीय संसद, प्रतिनिधि सभाका सम्माननीय सभामुख देवराज घिमिरे बहराइन प्रस्थान गर्नुभयो। ११-१५ मार्च २०२३ (२०७९ फागुन २७ — चैत्र १) सम्म बहराइनको मानामामा सञ्चालित महासभामा नेपाली प्रतिनिधिमण्डल फागुन २६ गते Fly Dubai को FZ 576 उडानबाट दुबई हुँदै मानामातर्फ प्रस्थान गरेको हो। प्रतिनिधिमण्डलमा प्रतिनिधि सभाका माननीय सदस्यहरू रमेश लेखक, हितराज पाण्डे र सन्तोष परियार, राष्ट्रिय सभाका माननीय सदस्य ईन्दु कडरिया, संघीय संसदका महासचिव डा. भरत राज गौतम, प्रतिनिधि सभाका सचिव गोपालनाथ योगी, सम्माननीय सभामुखका प्रमुख स्वकीय सचिव तेजप्रकाश भट्टराई र संघीय संसद सचिवालयका शाखा अधिकृत राजन घिमिरे समावेश हुनुहुन्छ। महासभामा सम्माननीय सभामुखले “Promoting peaceful coexistence and inclusive societies: Fighting intolerance” विषयको General Debate मा संघीय संसदको तर्फबाट आफ्नो वक्तव्य प्रस्तुत गर्नुभयो।

५ कुटनीतिक नियोगहरूमा सहभागिता

January 25: सम्माननीय सभामुखले नेपालका लागि अष्ट्रेलियाली राजदूत H.E. Ms. Felicity Volk को निमन्त्रणामा अष्ट्रेलियाली राजदूतावासले आयोजना गरेको जलपान समारोहमा सहभागिता जनाउनुभएको थियो।

January 26: सम्माननीय सभामुखले भारतको ७४ औँ स्वतन्त्रता दिवसका अवसरमा भारतीय राजदूतावासले आयोजना गरेको जलपान समारोहमा सहभागिता जनाउनुभएको थियो।

६ विभिन्न निकायबाट आयोजित सभा/समारोह/ गोष्ठी/अन्तर्क्रिया/ रात्रीभोज कार्यक्रममा सहभागिता

२०७९/१०/१० गते: सम्माननीय सभामुखले जिल्ला समन्वय समिति महासंघ नेपालको २८ औँ स्थापना दिवसका अवसरमा जिल्ला समन्वय समिति ललितपुरको सभाहल, मानभवनमा प्रमुख अतिथीको रूपमा सहभागिता जनाउनुभएको थियो।

२०७९/१०/१२ गते: श्रीपञ्चमीका अवसरमा सम्माननीय राष्ट्रपतिज्यूबाट सम्माननीय सभामुखले बसन्त श्रवण गर्नुभएको थियो।

२०७९/१०/१९ गते: सम्माननीय सभामुख, संघीय संसद सचिवालयले अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन केन्द्र स्थित ल्होत्से हल, नयाँ बानेश्वरमा आयोजना गरेको संसदीय प्रकृया र अभ्यास सम्बन्धी अभिमुखीकरण कार्यक्रममा सहभागिता जनाउनुभएको थियो।

२०७९/१०/२८ गते: सम्माननीय सभामुख अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको ३२औँ स्थापना दिवस २०७९को मूल समारोह कार्यक्रममा विशिष्ट अतिथीका रूपमा सहभागी हुनुभएको थियो।

२०७९/११/०४ र ०५ गते: सम्माननीय सभामुख बागमती प्रदेश सभाद्वारा आयोजित नवनिर्वाचित प्रदेश सभा सदस्यहरूका लागि अभिमुखीकरण कार्यक्रममा प्रमुख अतिथी हुनुभएको थियो ।

२०७९/११/०७ गते: सम्माननीय सभामुखले अनौपचारिक क्षेत्र सेवा केन्द्रको आयोजनामा नेपाल मानव अधिकार वर्ष पुस्तक, २०२३ विमोचन समारोहमा प्रमुख अतिथिका रूपमा सहभागिता जनाउनुभएको ।

२०७९/११/०९ गते: सम्माननीय सभामुख कालीगण्डकी गाँउपालिकाद्वारा कालीगण्डकी गाँउपालिका स्याङ्जामा आयोजित अस्पताल सिलान्यास कार्यक्रममा प्रमुख अतिथिका रूपमा सहभागी हुनुभएको ।

२०७९/११/११ गते: सम्माननीय सभामुख पूर्व सांसद मञ्जु नेपालको आयोजनामा बधाई तथा अन्तरसंवाद कार्यक्रमको प्रमुख अतिथिका रूपमा सहभागी हुनुभएको ।

२०७९/११/१२ गते: सम्माननीय सभामुख ललितपुर उद्योग वाणिज्य संघको ५६औँ स्थापना दिवसको अवसरमा आयोजित कार्यक्रममा प्रमुख अतिथी हुनुभएको ।

२०७९/११/१३ गते: सम्माननीय सभामुख ताप्लेजुङ सरोकार केन्द्र काठमाडौँको आयोजनामा ११औँ ताप्लेजुङ वनभोज कार्यक्रममा प्रमुख अतिथी हुनुभएको थियो ।

२०७९/११/१७ गते: सम्माननीय सभामुख नेपाली पत्रकारहरूको अन्तर्राष्ट्रिय संजाल इन्जा एसियाको आयोजनामा March 1 — इन्जा डे मा आयोजित कार्यक्रममा प्रमुख अतिथी हुनुभएको थियो ।

२०७९/११/१८ गते: सम्माननीय सभामुख रामप्रसाद राई स्मृति प्रतिष्ठानले राम प्रसाद राईको ११४ औँ जन्मजयन्ती दिवसको अवसरमा आयोजित 'प्रजातान्त्रिक योद्धा रामप्रसाद राईको जीवनी, व्यक्तित्व र योगदान' विषयक अन्तर्क्रिया कार्यक्रममा प्रमुख अतिथी हुनुभएको थियो ।

२०७९/१२/०४ गते: सम्माननीय सभामुख ललितपुर उद्योग वाणिज्य संघको आयोजनामा ५६औँ स्थापना दिवसको अवसरमा आयोजित कार्यक्रममा प्रमुख अतिथी हुनुभएको थियो ।

२०७९/१२/०८ गते: सम्माननीय सभामुख श्री पाउ पाथिभरा उत्तरगंगा प्रवेशद्वार पर्यटन प्रवर्द्धन समिति मेची नगर चारआली झापाको आयोजनामा श्रीमद्भागवत महापुराणको समुद्राटनमा सहभागी हुनुभएको छ ।

२०७९/१२/१० गते: सम्माननीय सभामुख जनसंख्या तथा विकासको लागि सांसदहरूको राष्ट्रिय मञ्च नेपालको मा. सांसदज्यूहरूका लागि प्रभावकारी विधायिकी भूमिका अन्तर्क्रिया कार्यक्रममा प्रमुख अतिथिका रूपमा सहभागी हुनुभएको थियो ।

२०७९/१२/११ गते: सम्माननीय सभामुख नेपाल राष्ट्रिय व्यवसायी महासंघको ५ औँ वार्षिक साधारण सभामा प्रमुख अतिथी रूपमा सहभागी हुनुभएको थियो ।

२०७९/१२/१३ गते: सम्माननीय सभामुख नेपाल नेत्रज्योती संघको आयोजनामा ४५ औँ नेत्रज्योती दिवसको कार्यक्रममा प्रमुख अतिथी रूपमा सहभागी हुनुभएको थियो ।

२०७९/१२/१७ गते: सम्माननीय सभामुख रिपोर्टर्स क्लब नेपालको २५ औँ वार्षिक उत्सवको अवसरमा आयोजना भएको कार्यक्रममा प्रमुख अतिथी रूपमा सहभागी हुनुभएको थियो ।

२०७९/१२/२१ गते: सम्माननीय सभामुख सामुदायिक विद्यालय व्यवस्थापन समिति महासंघ नेपालको निमन्त्रणामा विद्यालय व्यवस्थापन समितिको राष्ट्रिय सम्मेलनमा प्रमुख अतिथिका रूपमा सहभागी हुनुभएको थियो ।

२०७९/१२/२३ गते: सम्माननीय सभामुख मुस्लिम आयोगको एक महिने रमजान रोजा (ब्रत तोड्ने) कार्यक्रममा विशिष्ट अतिथिका रूपमा सहभागी हुनुभएको थियो ।

२०७९/१२/२३ गते: सम्माननीय सभामुख NGO Federation को आयोजनामा Civic Space in Nepal and Policy Discussion on Women, Youth and Marginalized कार्यक्रममा प्रमुख अतिथी रूपमा सहभागी

हुनुभएको थियो।

२०७९/१२/२४ गते: सम्माननीय सभामुख श्री कृष्ण प्रणामी धर्म जाजनी महोत्सव, कलश अनावरण तथा १०८ तारतम सागर पाठपारायण सप्ताह ज्ञान महायज्ञ कार्यक्रममा प्रमुख अतिथीका रूपमा सहभागी हुनुभएको थियो ।

२०७९/१२/२५ गते: सम्माननीय सभामुख घिमिरे बन्धु राष्ट्रिय प्रतिष्ठानको स्थापना दिवसको अवसरमा प्रमुख अतिथीका रूपमा सहभागिता जनाउनुभएको थियो।

१.३.२ राष्ट्रिय सभाका सम्माननीय अध्यक्ष

संसदीय गतिविधि: शिष्टाचार भेट

२०७९ माघ ४: राष्ट्रिय सभाका सम्माननीय अध्यक्ष गणेशप्रसाद तिमिल्सिनाज्यूसँग नेपालका लागि जनवादी गणतन्त्र चीनका नवनियुक्त राजदूत छन् सोङ (Chen Song) ले सिंहदरबारस्थित अध्यक्षज्यूको कार्यकक्षमा शिष्टाचार भेट गर्नुभएको थियो ।

नेपालका लागि जनवादी गणतन्त्र चीनको राजदूत नियुक्त हुनुभएकोमा अध्यक्षज्यूले हार्दिक बधाई तथा सफल कार्यकालका लागि शुभकामना व्यक्त गर्नुभयो । उक्त भेटका अवसरमा अध्यक्षज्यूले नेपाल-चीन सम्बन्ध सदियौंदेखि सुमधुर रहेको उल्लेख गर्दै पछिल्लो समय थप प्रगाढ, सुमधुर र रचनात्मक बन्दै गएकोमा खुसी लागेको बताउनुभयो । मित्र राष्ट्र चीनले हासिल गरेको निरन्तरको प्रगतिप्रति नेपालले प्रशंसा व्यक्त गर्दै आएको उल्लेख गर्नुभयो । उँहाले चीन र नेपालबीच भएका उच्चस्तरीय भ्रमण र अन्य अवसरहरूमा भएका बेल्ट एण्ड रोड इनिशिएटिभ (बिआरआई), पारबहान लगायत सम्झौता कार्यान्वयन हुनुपर्नेमा जोड दिनुभयो ।

कोरोना महामारी र बाढी पहिरोका कारण अवरोध भएको नेपाल र चीनको दोहोरो व्यापार सुचारु हुँदा केही सहज भएको उल्लेख गर्दै केरुङ/रसुवागढी तथा हिल्सा/पुराङ नाका मार्फत दुई देशबीचको व्यापार प्रवर्द्धन एंव सीमा क्षेत्रका बासिन्दाहरूको जीवनयापनमा सहजता आउने विश्वास व्यक्त गर्नुभयो । उँहाले दुई देशको सरकार र संसदबीच सहकार्यका लागि आफ्नो तर्फबाट भूमिका निर्वाह गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्नुभयो ।

२०७९ फागुन ३० गते: राष्ट्रिय सभाका सम्माननीय अध्यक्ष गणेशप्रसाद तिमिल्सिनाज्यूसँग विश्व स्वास्थ्य संगठन दक्षिण पूर्व एशिया क्षेत्रका क्षेत्रीय निर्देशक डा पुनम क्षेत्रपाल सिंहले सिंहदरबारस्थित अध्यक्षज्यूको कार्यकक्षमा शिष्टाचार भेट गर्नुभएको थियो ।

नेपाली जनताको स्वास्थ्यसम्बन्धी आवश्यकता सम्बोधन गर्न नेपाल सरकारलाई सहयोग गरेकामा अध्यक्षज्यूले विश्व स्वास्थ्य संगठन क्षेत्रीय कार्यालयको प्रशंसा गर्नुभएको थियो । साथै, उँहाले २०७२ सालको भूकम्प र त्यसपछिको कोभिड-१९ महामारीका कारण नेपालले स्वास्थ्य संकट व्यहोर्नु परेको कठिन समयमा विश्व स्वास्थ्य संगठनले नेपाललाई उपलब्ध गराएको सहायताका लागि धन्यवाद व्यक्त गर्नुभयो । सोही अवसरका क्षेत्रीय निर्देशक सिंहले नेपालले स्वास्थ्य क्षेत्रमा हासिल गरेका उपलब्धि र स्वास्थ्य सरोकारका विषयमा अध्यक्षज्यूको नेतृत्वमा जनप्रतिनिधि परिचालन सम्बन्धमा भएका कार्यको प्रशंसा गर्दै विश्व स्वास्थ्य संगठनको क्षेत्रीय कार्यालयले आगामी दिनमा पनि नेपाललाई सक्दो सहयोग गर्ने प्रतिबद्धता जनाउनु भयो ।

२०७९ चैत्र ६ गते: राष्ट्रिय सभाका सम्माननीय अध्यक्ष गणेशप्रसाद तिमिल्सिनाज्यूसँग बेलायतको लेबर पार्टीका सांसद् वीरेन्द्र शर्माले सिंहदरबारस्थित अध्यक्षज्यूको कार्यकक्षमा शिष्टाचार भेट गर्नुभएको थियो ।

उक्त भेटघाट दुई देशको संसद्को सम्बन्धलाई औपचारिक कार्यक्रममार्फत अघि बढाउने विषयमा केन्द्रीत थियो । अध्यक्षज्यूले नेपालमा लागानीका लागि उपयुक्त वातावरण बन्दै गएको उल्लेख गर्दै नेपालको उर्जा क्षेत्र र पर्यटन

क्षेत्रमा लगानी बढाउन आग्रह गर्नुभयो । त्यसैगरी बेलायतसँग नेपालको सिधा हवाई उडान गर्ने, बेलायतसँगै युरोपेली आकाशमा नेपालको हवाई सेवा संचालनका लागि पहल गर्ने, बेलायतमा नेपाली विद्यार्थीको अध्ययनका लागि अझै सहज वातावरणको निर्माण गर्ने लगायतका विविध विषयमा छलफल भएको थियो । सांसद् शर्माले बेलायत-नेपाल पुराना मित्र भएको उल्लेख गर्दै छिट्टै उच्चस्तरीय भ्रमणका लागि आवश्यक पहल भइरहेको जानकारी समेत गराउनुभयो ।

२. अन्तर्राष्ट्रिय भ्रमण:

२०७९ फागुन ३ देखि ८ गते सम्म: राष्ट्रिय सभाका अध्यक्ष सम्माननीय गणेशप्रसाद तिमिल्सिनाज्यू संयुक्त अरब इमिरेट्सको दुबईमा आयोजित अन्तर्राष्ट्रिय पर्वत समाजको साधारण सभा तथा दुबई भेला कार्यक्रममा सहभागी हुनुभयो । भ्रमणका क्रममा सम्माननीय अध्यक्षज्यू र संयुक्त अरब इमिरेट्सको संघीय राष्ट्रिय काउन्सिलका सभामुख His Excellency Mr. Saqr Ghobash बीच अबुधाबीमा शिष्टाचार भेटघाट भएको थियो । उक्त भेटमा दुई देशबीचको सम्बन्धका विविध आयाम तथा द्विपक्षीय सहयोग लगायतका विषयमा छलफल भएको थियो ।

३. विभिन्न निकायहरूबाट आयोजित सभा/समारोह/गोष्ठी/अन्तर्क्रिया कार्यक्रममा सहभागिता:

२०७९ माघ ७ गते: मिति २०७९/१०/०१ मा पोखरामा भएको यति एयरलाइन्सको विमान दुर्घटनामा परि दिवंगत हुने यात्रुका परिवारजन तथा आफन्तसंग भेटघाट तथा समवेदना व्यक्त गर्नु भएको थियो ।

२०७९ माघ १२ गते: श्रीपञ्चमीको अवसरमा नासलचोक, हनुमानढोका दरबारमा आयोजित वसन्त-श्रवण कार्यक्रममा सहभागी हुनु भएको थियो ।

२०७९ माघ १६ गते: संघीय संसद्, राष्ट्रिय सभाका माननीय सदस्य एंव पूर्वमन्त्री मृगेन्द्र कुमार सिंह यादवका सुपुत्र विश्वास कुमार सिंह यादवको दुःखद् निधन भएकोमा माननीयज्यूको सप्तरीस्थित निजी निवासमा आयोजित शोक सभामा सहभागी हुनुभयो । सम्माननीय अध्यक्षज्यूले मृत आत्माको चीर शान्तिको कामना गर्दै भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्नुभयो । साथै, शोकाकुल परिवार तथा आफन्तजनमा समवेदना व्यक्त गर्नु भएको थियो ।

२०७९ माघ २४ गते: सम्माननीय राष्ट्रपतिज्यूलगायत विशिष्ट पदाधिकारीहरूको समुपस्थितिमा राष्ट्रपति भवन शितल निवासमा आयोजित शपथ ग्रहण समारोहमा सम्माननीय अध्यक्षज्यूले नवनिर्वाचित राष्ट्रिय सभाका माननीय उपाध्यक्ष श्री उर्मिला अर्यालज्यूलाई राष्ट्रिय सभाको उपाध्यक्ष पदको पद तथा गोपनीयताको शपथ ग्रहण गराउनु भएको थियो ।

२०७९ माघ २५ गते: जिल्ला पर्वत बिहादी गाँउपालिकास्थित चौधरी मठमन्दिर उद्घाटन कार्यक्रममा सम्माननीय अध्यक्षज्यूले सहभागिता जनाउनु भएको थियो ।

२०७९ माघ २७ गते: दिगो विकास तथा सुशासन समितिको सभा हलामा आयोजित शपथ ग्रहण समारोहमा सम्माननीय अध्यक्षज्यूले नवनिर्वाचित राष्ट्रिय सभाका माननीय सदस्य श्री कुमार दसौदीलाई राष्ट्रिय सभा सदस्य पदको पद तथा गोपनीयताको शपथ ग्रहण गराउनु भएको थियो ।

२०७९ माघ २८ गते: अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको ३२औं स्थापना दिवसको अवसरमा नेपाल प्रहरी प्रधान कार्यालय, अडिटोरियम हल, नक्साल, काठमाडौंमा आयोजित मुल समारोह कार्यक्रममा विशिष्ट अतिथिका रूपमा सहभागिता जनाउनु भएको थियो ।

२०७९ फागुन १० गते: पर्वत जिल्ला जलजला गाउँपालिकास्थित मल्लाजमा स्थापित बराह कुल पुजा मन्दिरको समुद्घाटन कार्यक्रममा सहभागी हुनु भएको थियो ।

२०७९ फागुन ११ गते: पर्वत जिल्ला कुश्मा नगरपालिका वडा नं. ६ मा अवस्थित श्री शिवालय बहुमुखी

क्याम्पसको बाह्रौं वार्षिकोत्सव तथा नवौं साधारणसभा एवं श्री नमुना आवासीय माध्यमिक विद्यालयको ३४ औं वार्षिकोत्सव तथा अभिभावक दिवस कार्यक्रममा सहभागिता जनाउनु भएको थियो ।

२०७९ फागुन १६ गते: नेपाल सरकार युवा तथा खेलकुद मन्त्रालयको तत्वधान तथा राष्ट्रिय खेलकुद परिषद्को संयोजकत्वमा जिल्लास्तरीय आयोजक समिति गोरखाद्वारा जिल्ला खेलकुद विकास समितिको रङ्गशालामा आयोजित अन्तरविद्यालय जिल्लास्तरीय राष्ट्रपति रनिडशिल्ड प्रतियोगिताको उद्घाटन समारोहमा सहभागी हुनु भएको थियो ।

२०७९ फागुन १९ गते: भ्रष्टाचार विरुद्ध सांसदहरूको विश्वव्यापी संगठन-नेपालले संघीय संसद् भवनको ल्होत्से हलमा आयोजना गरेको प्रतिनिधि सभा र राष्ट्रिय सभाका माननीय सदस्यज्यूहरूसँग भ्रष्टाचारविरुद्ध अन्तर्राष्ट्रिय अभियान र राष्ट्रिय कार्यदिश सम्बन्धी विशेष छलफल कार्यक्रममा सहभागिता जनाउनु भएको थियो ।

२०७९ फागुन २० गते: सिद्धार्थ फुडल्याण्ड, तिनकुने, काठमाडौंमा आयोजित श्री कालिनाग माध्यमिक विद्यालय पूर्व विद्यार्थी समाजको अधिवेशन तथा विशेष सम्मान कार्यक्रममा सहभागी हुनु भएको थियो ।

२०७९ फागुन २४ गते: पारिवारिक निजी वन संघ, नेपालको नवौं स्थापना दिवसको अवसरमा अल्फा हाउस, बुद्धनगर, काठमाडौंमा आयोजित कार्यक्रममा सहभागिता जनाउनु भएको थियो ।

२०७९ फागुन २६ गते: अन्नपूर्ण गाउँपालिका कास्कीको छैटौं स्थापना दिवसको अवसरमा आयोजित गाउँपालिका अध्यक्ष कप उद्घाटन कार्यक्रममा सहभागीता जनाउनु भएको थियो ।

२०७९ फागुन २७ गते: पर्वत जिल्ला मोदी गाउँपालिका वडा नं. १ मा २०७९ फागुन २७ देखि ३० सम्म आयोजित तेस्रो राष्ट्रिय सभा सम्माननीय अध्यक्ष कप-२०७९ को उद्घाटन समारोहमा सहभागीता जनाउनु भएको थियो ।

२०७९ फागुन २९ गते: राष्ट्रपति निवास शितल निवासमा आयोजित नवनिर्वाचित सम्माननीय राष्ट्रपति श्री रामचन्द्र पौडलज्यूको पद तथा गोपनीयताको शपथग्रहण समारोहमा सहभागीता जनाउनु भएको थियो ।

२०७९ चैत्र २ गते: विश्व क्रिकेट लिग डिभिजन-२ अन्तर्गत त्रिभूवन विश्वविद्यालयको खेलमैदान कीर्तिपूरमा संचालित नेपाल विरुद्ध संयुक्त अरब इमिरेट्सको खेल अवलोकन गर्नु भएको थियो ।

२०७९ चैत्र ६ गते: राष्ट्रपति निवास शितल निवासमा आयोजित नवनिर्वाचित सम्माननीय उपराष्ट्रपति श्री रामसहायप्रसाद यादवज्यूको पद तथा गोपनीयताको शपथग्रहण समारोहमा सहभागी हुनु भएको थियो ।

२०७९ चैत्र ७ गते: मुस्लिम आयोगले वार्षिक स्थापना दिवसको अवसरमा प्रहरी प्रधान कार्यालयको सभा हल, नक्साल, काठमाडौंमा आयोजना गरेको कार्यक्रममा सहभागीता जनाउनुभयो । साथै, “घोडेजात्रा समारोह-२०७९” को उपलक्ष्यमा नेपाली सेनाद्वारा सैनिक मञ्च, टुँडिखेलमा आयोजित समारोहमा सहभागी हुनु भएको थियो ।

२०७९ चैत्र १० गते: जागृति बाल तथा युवा सरोकार नेपालले अल्फा हाउस, नयाँ बानेश्वर, काठमाडौंमा आयोजना गरेको “नेपालमा बाल पोषणको अवस्था, चुनौती र सरोकारवालको भूमिका” विषयक छलफल तथा नेपालमा बाल पोषणको अवस्था पुस्तिका सार्वजनिक कार्यक्रममा सहभागिता जनाउनु भएको थियो ।

२०७९ चैत्र १३ गते: संकल्प- शान्ति, न्याय र लोकतन्त्रका लागि समावेशी महिला सञ्जालले एभरेष्ट होटल, काठमाडौंमा आयोजना गरेको संघीय संसदमा नवनिर्वाचित महिला माननीयहरूलाई बधाई, शुभकामना प्रदान तथा छलफल कार्यक्रममा सहभागी हुनुभएको थियो ।

२०७९ चैत्र १४ गते: Good Neighbors International Nepal को २०औं वार्षिकोत्सवको अवसरमा होटल हिमालय, ललितपुरमा आयोजित कार्यक्रममा सहभागीता जनाउनु भएको थियो ।

२०७९ चैत्र २३ गते: मुस्लिम समुदायको एक महिने रमजान रोजा (ब्रत) को शुभ अवसरमा मुस्लिम आयोगद्वारा न्याडिशन होटल, लाजिम्पाट, काठमाडौंमा आयोजित इफ्तार (ब्रत तोड्ने) कार्यक्रममा सहभागी हुनु भएको थियो ।

१.३.३ प्रतिनिधि सभाका माननीय उपसभामुख

माननीय उपसभामुख इन्दिरा रानाज्यूबाट चैत्र मसान्तसम्म भए गरेका विभिन्न गतिविधिरूलाई निम्नानुसार प्रस्तुत गरिएको छ :-क

मिति २०७९ माघ १४ गतेदेखि १७ गतेसम्म भएका :-

मिति २०७९/१०/१५ गते: प्रदेश नं. १ स्तरीय दोस्रो स्व. मंगल मडीं नकआउट फुटकबल प्रतियोगिता, २०७९ उद्घाटन कार्यक्रममा माननीय उपसभामुख सरिक हुनुभयो ।

मिति २०७९/१०/१६ गते: बन्दी विकास पुस्तकालयको २६ औं वार्षिकोत्सव तथा २५ औं साधारण सभाको कार्यक्रममा माननीय उपसभामुख सहभागी हुनुभयो ।

मिति २०७९/१०/१६ गते: चौदण्डीगढी नगर कार्यसमितिको आयोजना सञ्चालित भेटघाट तथा सम्मान कार्यक्रममा माननीय उपसभामुख विशिष्ट अतिथिको रूपमा आतिथ्यता ग्रहण गर्नुभयो ।

मिति २०७९/१०/१७ गते: त्रियुगा नगरपालिकाको कार्यलय गाईघाट, उदयपुरद्वारा आयोजित उदयपुर विकास बोर्ड बैठक कार्यक्रमको समुद्घाटन ।

मिति २०७९ माघ २७ गतेदेखि २८ गतेसम्म भएका :-

माननीय उपसभामुखज्यूको मिति २०७९ माघ २७ र २८ गते लुम्बिनी प्रदेशको प्रदेश सभाको भ्रमण भई निम्नानुसारका कार्यक्रममा सहभागी रहनु भयो ।

- प्रदेश उपसभामुखसँग भेटघाट र छलफल कार्यक्रम ।
- प्रदेश संसदसँग भेटघाट, छलफल तथा अन्तरक्रिया कार्यक्रम ।

फाल्गुण महिनाको कार्यक्रमहरू:-

मिति २०७९/११/०६ गते: बिर्तामोड नगरपालिका नगरपालिकाको कार्यलयमा विशेष अतिथिको आतिथ्यता ग्रहण गर्नुभयो ।

मिति २०७९/११/०६ गते: बसन्तनगर टोल सुधार समितिले आयोजना गरेको कार्यक्रममा प्रमुख अतिथिको आतिथ्यता ग्रहण गर्नु भयो ।

मिति २०७९/११/०७ गते: गृह मन्त्रालयद्वारा आयोजित कार्यक्रममा उपस्थिति रहनुभयो ।

मिति २०७९/११/११ गते: संकल्प शान्ति, न्याय र लोकतन्त्रका लागी समावेशी महिला सञ्जालले आयोजना गरेको कार्यक्रममा सहभागी हुनुभयो ।

मिति २०७९/११/१३ गते: लायन्स क्लब अफ काठमाडौं साइकल सिटिद्वारा आयोजित कार्यक्रममा प्रमुख अतिथिको आतिथ्यता ग्रहण गर्नुभयो ।

मिति २०७९/११/२० गते: दैलेखी सेवा समाज कार्यक्रमको ९ औं साधारण सभामा प्रमुख अतिथिको आतिथ्यता ग्रहण गर्नुभयो ।

मिति २०७९/११/२२ गते: एन.जि.ओ.सी एस डब्लुद्वारा आयोजित कार्यक्रममा लैंगिक समानता र महिला सशक्तिकरणको विषयमा अमेरिकाको न्यूयोर्कमा विशेष छलफलमा सहभागिता जनाउनु भयो ।

मिति २०७९/११/२४ गते: खुम्बु पासाडल्हामु गाँउपालिका ४ नं वडा कार्यलय, खुम्जुड, सोलुखुम्बु, कोशी प्रदेशमा जलवायु परिवर्तन तथा महिला सशक्तिकरणका सचेतनामा विश्वको सर्वोच्च शिखर सगरमाथामा चेतनामुलक कार्यक्रम ।

मिति २०७९/११/२४ गते: लायन्स क्लब इन्टरनेशनलले आयोजना गरेको महिला गोष्ठी कार्यक्रममा नारी शक्तिमा आधारित कार्यक्रममा माननीय उपसभामुखले प्रमुख अतिथिको अतिथ्यता ग्रहण गर्नुभयो ।

चैत्र महिनाको कार्यक्रमहरू :-

मिति २०७९/१२/०३ गते: GNARLY प्राइभेट लिमिटेडद्वारा आयोजित कार्यक्रममा हिमालयन इन्डुरो २०२३ को साइक्लिड इभेन्टमा प्रमुख अतिथिको अतिथ्यता ग्रहण गर्नुभयो ।

मिति २०७९/१२/०७ गते: नेपाल सरकार शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयद्वारा आणविक तथा न्यूकियर उर्जा सम्बन्धमा विशेष छलफल कार्यक्रममा प्रमुख अतिथिको अतिथ्यता ग्रहण गर्नुभयो ।

मिति २०७९/१२/०७ गते: संकल्प, शान्ति, न्याय र लोकतन्त्रका लागी समावेशी महिला सञ्जालद्वारा आयोजित कार्यक्रममा २०७९ को संघतर्फबाट नवनिर्वाचित माननीय महिला प्रतिनिधिहरूलाई बधाई तथा छलफल कार्यक्रम सहभागी हुनुभयो ।

मिति २०७९/१२/१२ गते: दुःख निवारण गुठीको ५०औं वार्षिक उत्सवको अवसरमा समाजमा योगदान पुऱ्याउने व्यक्तिहरूलाई सम्मान र संस्थाद्वारा सञ्चालित १२ औं व्याच छ महिने मनोसामाजिक मनोविमर्श तालिम कार्यक्रममा प्रमुख अतिथ्यता ग्रहण गर्नुभयो ।

मिति २०७९/१२/१५ गते: प्रतिनिधि सभाको प्रतिवेदन पेश सम्बन्धमा भएको बैठकमा सहभागिता जनाउनु भयो ।

मिति २०७९/१२/१७ गते: बि.पी डब्लु नेपालको ५० औं वार्षिकीमा आयोजना गरिएको अन्तर्राष्ट्रिय व्यापार र व्यवसाय संघमा सहभागिता जनाउनुभयो ।

मिति २०७९/१२/१७ गते: जनसंख्या तथा विकासका लागि सांसदहरूको राष्ट्रिय मञ्च, नेपालको आयोजनामा प्रतिनिधि सभामा पहिलो पटक प्रतिनिधित्व गर्नुहुने माननीय सांसदहरूलाई प्रभावकारी विधायीकी भूमिका सम्बन्धी कार्यक्रममा सहभागी रहनुभयो ।

खण्ड - दुई

संघीय संसद सचिवालय

२.१ संघीय संसद सचिवालय अन्तर्गतका गतिविधि

संघीय संसद सचिवालयको सँगठन संरचना अनुसार सचिवालयमा महाशाखा, समिति सचिवालय, शाखा, निजी सचिवालय, इकाई लगायतका संरचनाहरू रहेका छन्। यी संरचनाहरूले संघीय संसदको कामकारबाहीलाई प्रभावकारी ढङ्गले सञ्चालन गर्नमा सहयोग गर्दछन्। सचिवालयका विभिन्न शाखाहरूबाट भएका कामकारबाहीलाई निम्न अनुसार प्रस्तुत गरिएको छः-

२.१.१ अन्तर्राष्ट्रिय सम्पर्क तथा समन्वय महाशाखा

अन्तर्राष्ट्रिय सम्पर्क तथा समन्वय महाशाखा अन्तर्गत अन्तर्राष्ट्रिय सम्पर्क तथा समन्वय शाखा रहेको छ।

२.१.१.१ अन्तर्राष्ट्रिय सम्पर्क तथा समन्वय शाखा

२०७९ साल माघ १ (15 January) गते देखि चैत मसान्त (13 April) सम्ममा शाखाबाट सम्पादित मुख्य मुख्य कार्यहरूको संक्षिप्त विवरण निम्नानुसार प्रस्तुत गरिएको छः

१. अन्तर्राष्ट्रिय कार्यक्रम/सम्मेलनमा नेपाली प्रतिनिधिमण्डलको सहभागिता

क्र.सं	कार्यक्रमको नाम	संघीय संसदका सदस्य	संघीय संसद सचिवालयका कर्मचारी
१	<ul style="list-style-type: none">• “General Meeting and Dubai Meet” of International Parbat Society• Dubai, UAE• February 16-22	<ul style="list-style-type: none">• सम्माननीय अध्यक्ष गणेश प्रसाद तिमिल्सिना	<ul style="list-style-type: none">• श्री उदय तिमिल्सिना, सम्माननीय अध्यक्षज्यूको स्वकीय सचिव
२	<ul style="list-style-type: none">• LDC 5 Conference• Doha, Qatar• March 5-9	<ul style="list-style-type: none">• मा. जितेन्द्र नारायण देव	
३	<ul style="list-style-type: none">• 146th Assembly of IPU• Manama, Bahrain• March 11-15	<ul style="list-style-type: none">• सम्माननीय सभामुख देवराज घिमिरे• मा. रमेश लेखक• मा. इन्दु कडरिया• मा. हितराज पाण्डे	<ul style="list-style-type: none">• डा. भरत राज गौतम, महासचिव, संघीय संसद• श्री गोपाल नाथ योगी, सचिव, प्रतिनिधि सभा

		<ul style="list-style-type: none"> • मा. सन्तोष परियार 	<ul style="list-style-type: none"> • श्री तेज प्रकाश भट्टराई, सम्माननीय सभामुखज्यूको प्रमुख स्वकीय सचिव • श्री राजन घिमिरे, शाखा अधिकृत, संघीय संसद सचिवालय
४	<ul style="list-style-type: none"> • “Better Policy making through evaluations Part II- On site Training for Parliaments in Asia Pacific 2023 • Colombo, Srilanka • March 27-30 	<ul style="list-style-type: none"> • मा. प्रकाश पन्थ 	

२. विदेशी प्रतिनिधिमण्डलको नेपाल भ्रमण

क्र.सं.	कार्यक्रमको विवरण	भ्रमण दलका सदस्य	संघीयसंसदकासदस्यहरु
१.	<ul style="list-style-type: none"> • Interaction Program between German Parliamentary delegation and Nepalese MPS • 20 February, 2023 	<ul style="list-style-type: none"> • Renate Kunast • Andreas Larem • Paul Lehrieder • Ria Schoder • Dr. Malte Kaufmann • Dr. Andre Hahn 	<ul style="list-style-type: none"> • मा. नारायण खड्का • मा. विद्या भट्टराई • मा. शक्तिबहादुर बस्नेत • मा. रञ्जुकुमारी झा • मा. रन्जिता श्रेष्ठ • मा. सर्वेन्द्रनाथ शुक्ला • मा. निशा डाँगी • मा. प्रकाश ज्वाला • मा. अनिता देवी • मा. बिना लामा
२.	<ul style="list-style-type: none"> • Visit of UK Parliamentary Delegation 	<ul style="list-style-type: none"> • Hon. Birendra Singh 	<ul style="list-style-type: none"> •

२. शिष्टाचार भेटघाट

क्र.स.	मिति	विवरण	स्थान
१.	२०७९/१०/०४	राष्ट्रिय सभाका सम्माननीय अध्यक्ष श्री गणेश प्रसाद तिमिल्सिनाज्यूसँग गणतन्त्र चीनका राजदुत श्री H.E. Mr. Cheng Song को शिष्टाचार भेटघाट	सम्माननीय अध्यक्षज्यूको कार्यकक्ष, सिंहदरबार
२.	२०७९/१०/११	प्रतिनिधि सभाका सम्माननीय सभामुख श्री देवराज घिमिरेज्यूसँग भारतका राजदुत श्री H.E. Mr. Naveen Srivastava को शिष्टाचार भेटघाट	सम्माननीय सभामुखज्यूको कार्यकक्ष, सिंहदरबार
३.	२०७९/१०/२५	राष्ट्रिय सभाका सम्माननीय अध्यक्ष श्री गणेश प्रसाद तिमिल्सिनाज्यूसँग चीनका राजदुत श्री H.E. Mr. Cheng Song को शिष्टाचार भेटघाट	सम्माननीय अध्यक्षज्यूको कार्यकक्ष, सिंहदरबार
४.	२०७९/११/०१	प्रतिनिधि सभाका सम्माननीय सभामुख श्री देवराज घिमिरेज्यूसँग संयुक्त अधिराज्यका राजदुत श्री H.E. Ms. Nicola Pollitt को शिष्टाचार भेटघाट	सम्माननीय सभामुखज्यूको कार्यकक्ष, सिंहदरबार
५.	२०७९/११/०८	प्रतिनिधि सभाका सम्माननीय सभामुख श्री देवराज घिमिरेज्यूसँग जर्मन संसदीय प्रतिनिधिमण्डलको शिष्टाचार भेटघाट	सम्माननीय सभामुखज्यूको कार्यकक्ष, सिंहदरबार
६.	२०७९/११/३०	राष्ट्रिय सभाका सम्माननीय अध्यक्ष श्री गणेश प्रसाद तिमिल्सिनाज्यूसँग WHO, South East Asia Regional Director श्री Ms. Poonam Khetrupal Singh को शिष्टाचार भेटघाट	सम्माननीय अध्यक्षज्यूको कार्यकक्ष, सिंहदरबार
७.	२०७९/१२/०५	प्रतिनिधि सभाका सम्माननीय सभामुख श्री देवराज घिमिरेज्यूसँग House of Commons का सदस्य श्री विरेन्द्र शर्माको शिष्टाचार भेटघाट	सम्माननीय सभामुखज्यूको कार्यकक्ष, सिंहदरबार
८.	२०७९/१२/०६	राष्ट्रिय सभाका सम्माननीय अध्यक्ष श्री गणेश प्रसाद तिमिल्सिनाज्यूसँग House of Commons का सदस्य श्री विरेन्द्र शर्माको शिष्टाचार भेटघाट	सम्माननीय अध्यक्षज्यूको कार्यकक्ष, सिंहदरबार

३. कूटनीतिक राहदानी सिफारिस

सभा	यस अवधिको	
प्रतिनिधि सभा सदस्य	२४	८ (२०७९/१०/०१ गतेदेखि मसान्तसम्म सम्मको)
राष्ट्रिय सभा सदस्य	५	५६ (२०७४/११/२० देखि हालसम्मको)

२.१.२ कानूनी परामर्श महाशाखा

कानूनी परामर्श महाशाखा अन्तर्गत कानूनी परामर्श शाखा रहेको छ। उक्त शाखाबाट सम्पादित कार्यको विवरण देहाय वमोजिम छः-

२.१.२.१ कानूनी परामर्श शाखा

शाखाबाट २०७९ साल माघ महिना ०१ गतेदेखि २०७९ साल चैत्र मसान्तसम्ममा सम्पादित मुख्य मुख्य कार्यहरूको संक्षिप्त विवरण निम्नानुसार प्रस्तुत गरिएको छ :-

- विभिन्न विषयहरूका ३६ थान रिट निवेदनको लिखित जवाफ सम्बन्धित अदालतहरूमा पठाएको ।
- अन्तरिम आदेश छुलफलको लागि प्राप्त २ थान रिट निवेदनमा यस सचिवालयको तर्फबाट बहस पैरवी (प्रतिरक्षा) गर्नका लागि महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयमा पठाईएको ।
- प्रतिनिधि सभाका माननीय सदस्यहरू श्री रवि लामिछाने, श्री शहनाज रहमान, श्री रामचन्द्र पौडेल र श्री रामसहाय यादवको सदस्य पद रिक्त भएकोले स्थान रिक्तताको ४ थान सूचना कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालयबाट सम्पादन गरी नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशनार्थ मुद्रण विभागमा पठाईएको ।
- संघीय संसद सचिवालयमा रिक्त भएका विभिन्न पदका कर्मचारीहरूको नियुक्तिको १ थान सूचना कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालयबाट सम्पादन गरी नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशनार्थ मुद्रण विभागमा पठाईएको
- साथै यस महाशाखाबाट सम्पादन हुने अन्य दैनिक कार्यहरू, आन्तरिक र बाह्य पत्राचारहरू, समन्वय तथा कानूनी परामर्श लगायतका कार्यहरू निरन्तर रूपमा सम्पादन भईरहेको ब्यहोरा समेत अनुरोध छ ।

२.१.३ कार्यव्यवस्था महाशाखा (प्रतिनिधि सभा)

कार्यव्यवस्था महाशाखा (प्रतिनिधि सभा) अन्तर्गत कार्यव्यवस्था शाखा (प्रतिनिधि सभा), सम्पूर्ण विवरण शाखा (प्रतिनिधि सभा) र प्रश्न व्यवस्थापन शाखा (प्रतिनिधि सभा) गरी तीनवटा शाखाहरू रहेका छन्। उक्त शाखाहरूका कामकारवाही निम्न अनुसार रहेका छन्:-

२.१.३.१ कार्यव्यवस्था शाखा (प्रतिनिधि सभा)

संघीय संसद सचिवालय, कार्यव्यवस्था महाशाखा/शाखा (प्रतिनिधिसभा) का कार्यहरू

संघीय संसद सचिवालय अन्तर्गत रहेको कार्यव्यवस्था शाखा, प्रतिनिधि सभाबाट संघीय संसद, प्रतिनिधि सभाको बैठक संचालनार्थ सम्माननीय सभामुखलाई आवश्यक सहयोग र समन्वय गर्ने, संसदीय कामकारवाहीको अभिलेख राख्ने, बैठकमा पेश हुने प्रस्ताव, कागजात र विवरणहरूको संकलन, छनौट, सदनमा प्रस्तुत गर्ने प्रकृया तयार गर्ने लगायतका कार्य गरेको छ । यस अवधिमा प्रतिनिधि सभा, २०७९ को पहिलो अधिवेशन संचालनको विषयमा आवश्यक परामर्श लिन कार्यव्यवस्था परामर्श समिति गठन भइ नसकेकोले अवधिमा सभामुखलाई परामर्श दिनको लागि संसदमा प्रतिनिधित्व गर्ने दलहरूको सर्वदलीय बैठक बसेको र विभिन्न समयमा बसेको उक्त बैठक आव्हान, समन्वय लगायतका कार्य एवं कार्यसूची, माइन्सूट एवं निर्णय तयार गरी कार्यान्वयनको लागि पत्राचार एवं समन्वय गरियो । त्यस्तै मिति २०७९, चैत्र २३ मा गठित कार्यव्यवस्था परामर्श समितिको मिति २०७९।१२।२७ गते बसेको कार्यव्यवस्था परामर्श समितिको बैठक आव्हान, समन्वय लगायतका कार्य एवं कार्यसूची, माइन्सूट एवं निर्णय तयार गरी कार्यान्वयनको लागि पत्राचार एवं समन्वय गरियो । यसको अतिरिक्त प्रतिनिधि सभा, २०७९ को पहिलो अधिवेशन संचालनका लागि सम्माननीय सभामुख, माननीय मन्त्री एवं मन्त्रालय र माननीय सदस्यहरूसँग समन्वय गर्नुका साथै बैठक संचालनका विविध कार्यमा सहयोग पुर्याइरहेको छ । यस अवधिमा माननीय सदस्यहरूबाट प्राप्त अनुपस्थितिका सूचनाहरू सम्माननीय सभामुख समक्ष स्वीकृतार्थ पेश गरिएको छ ।

२.१.३.२ सम्पूर्ण विवरण शाखा (प्रतिनिधि सभा)

यस शाखाबाट २०७९ माघ महिनादेखि २०७९ चैत्र महिनासम्म सम्पादित कामको विवरण देहायबमोजिम रहेको छ:-

- एघारौँ अधिवेशनको सम्पूर्ण विवरणसम्बन्धी कार्यहरू भईरहेको ।

हाल चालु रहेको अधिवेशनको सम्पूर्ण विवरणसम्बन्धी कार्यहरू भईरहेको

२.१.३.३ प्रश्न व्यवस्थापन (प्रतिनिधि सभा)

यस शाखाबाट २०७९ माघ १ गते देखि २०७९ चैत्र मसान्तसम्म भए गरेका कार्यहरू निम्न बमोजिम रहेको छ:-

- प्रतिनिधि सभाको प्रथम अधिवेशनमा हालसम्म विभिन्न मन्त्रालयसँग सम्बन्धित ७६ वटा प्रश्न दर्ता भई ५५ वटाको जवाफ प्राप्त भएको ।

२.१.४ कार्यव्यवस्था महाशाखा (राष्ट्रिय सभा)

कार्यव्यवस्था महाशाखा (राष्ट्रिय सभा) अन्तर्गत कार्यव्यवस्था शाखा (राष्ट्रिय सभा), सम्पूर्ण विवरण शाखा (राष्ट्रिय सभा) र प्रश्न व्यवस्थापन शाखा (राष्ट्रिय सभा) गरी तीनवटा शाखाहरू रहेका छन्। जसमध्ये कार्यव्यवस्था शाखा (राष्ट्रिय सभा) र सम्पूर्ण विवरण शाखाको कामकारवाही निम्न अनुसार प्रस्तुत गरिएको छ:-

२.१.४.१ कार्यव्यवस्था शाखा (राष्ट्रिय सभा)

मिति २०७९ साल माघ १ गतेदेखि चैत्र मसान्तसम्म कार्यव्यवस्था शाखा (राष्ट्रिय सभा) बाट सम्पादित मुख्य मुख्य कार्यहरूको संक्षिप्त विवरण निम्नानुसार प्रस्तुत गरिएको छः-

कार्यव्यवस्था शाखाले सभा र कार्यव्यवस्था परामर्श समितिका बैठकहरूको व्यवस्थापन गर्ने, कार्यसूची, बाचनपत्र, सूचनापत्र तयार गर्ने, सदस्यहरूलाई बैठक सम्बन्धी सूचना उपलब्ध गराउने, सभामा पेश गरिने सामग्रीहरूको वितरणको व्यवस्थापन हेर्ने, शुन्य र विशेष समयमा बोल्ने सदस्यहरूको नामावली तयार गर्ने, सभा तथा कार्यव्यवस्था परामर्श समितिका बैठकहरूको व्यवस्थापन तथा अभिलेखीकरण गर्ने लगायतका कार्यहरू गरेको छ।

२.१.४.२ सम्पूर्ण विवरण शाखा (राष्ट्रिय सभा)

मिति २०७९/१०/०१ देखि चैत्र मसान्तसम्म यस शाखाबाट सम्पादित मुख्य मुख्य कार्यहरूको विवरण देहायबमोजिम रहेको छ ।

- तेह्रौँ अधिवेशनको बैठक संख्या-३ देखि बैठक संख्या-१७ सम्मको बैठकगत सम्पूर्ण विवरण तयार गरी वेबसाइटमा राखिएको ।
- तेह्रौँ अधिवेशनको बैठक संख्या-३ देखि बैठक संख्या-१७ सम्मको बैठकगत रूपमा व्यक्तिगत सम्पूर्ण विवरण तयार गरी माननीयज्यूहरूलाई उपलब्ध गराईएको ।

२.१.५ प्रविधि व्यवस्थापन महाशाखा

प्रविधि व्यवस्थापन महाशाखाअन्तर्गत सूचना प्रविधि शाखा, श्रव्यदृश्य शाखा, विद्युत शाखा, मुद्रण तथा प्रकाशन शाखा गरी चारवटा शाखाहरू रहेका छन्। उक्त मध्ये विद्युत शाखा र मुद्रण तथा प्रकाशन शाखाबाट भएका कामकारवाहीहरू निम्न अनुसार प्रस्तुत गरिएको छः-

२.१.५.१ विद्युत शाखा

- सम्माननिय सभामुखज्यू, सम्माननिय अध्यक्षज्यू, मा. उपसभामुखज्यू, मा.उपाध्यक्षज्यू, महासचिवज्यू, सचिवज्यूहरूको कार्यकक्ष, महाशाखाहरू, शाखाहरू, समितिहरू, संसदीय दलको कार्यालयहरू र सचिवालय परिसरमा विद्युत मर्मत तथा सुधार कार्य गरेको ।
- विद्युत आपूर्ति नभएको बेलामा जेनेरेटर संचालन गरेको ।

२.१.५.२ मुद्रण तथा प्रकाशन शाखा

मुद्रण तथा प्रकाशन शाखाबाट २०७९ माघ १ गतेदेखि २०७९ चैत्र मसान्तसम्म भए गरेका कामकारवाहीहरू निम्नानुसार प्रस्तुत गरिएको छ ।

- प्रतिनिधि सभा सम्पूर्ण कार्य विवरण छपाई फूल र वाईण्डिङ्

- संघीय संसद लिफलेट
- राष्ट्रिय सभा सम्पूर्ण कार्य विवरण छपाई र फूल वाईण्डिङ्
- विधेयक सग्रहहरू छपाई र वाईण्डिङ्
- नेपाली कांग्रेस संसदीय दलको लेटर हेड छपाई
- प्रतिनिधि सभा समितिहरू, राष्ट्रिय सभा समितिहरू र सचिवालयको लेटर हेड छपाई
- अन्य विविध छपाई र वाईण्डिङ्

२.१.६ प्रशासन महाशाखा

प्रशासन महाशाखा अन्तर्गत कर्मचारी प्रशासन शाखा, मर्यादापालन तथा सुरक्षा शाखा, आर्थिक प्रशासन शाखा, सूचना तथा अभिलेख व्यवस्थापन शाखा, आर्थिक प्रशासन शाखा गरी चारवटा शाखाहरू रहेका छन्। यस महाशाखा अन्तर्गत शाखाहरूबाट भएका कामकारवाहीहरू निम्न अनुसार प्रस्तुत गरिएको छः-

२.१.६.१ कर्मचारी प्रशासन शाखा

कर्मचारी प्रशासन शाखाबाट २०७९ माघ १ गतेदेखि २०७९ चैत्रमसान्तसम्म भए गरेका मुख्य काम कारवाहीहरू निम्न अनुसार रहेका छन्ः-

- सचिवालयमा रिक्त संघीय संसद सेवा, सामान्य प्रशासन समूह, राजपत्राङ्कित द्वितीयश्रेणीको उपसचिव पदमा कार्यक्षमताको मूल्याङ्कनद्वारा हुने बढुवा रकार्यसम्पादन तथा अनुभवको मूल्याङ्कनबाट हुने बढुवाको समायोजनतर्फको बढुवा सम्बन्धी व्यवस्थाअनुसार देहाय बमोजिमका कर्मचारीहरू मिति २०७९/१०/१४ देखि जेष्ठता कायम हुने गरी बढुवा नियुक्त हुनुभएको
- सचिवालयमा रिक्त संघीय संसद सेवा, शिक्षा तथा मुद्रण समूह, राजपत्राङ्कित द्वितीयश्रेणीको प्रमुख मुद्रण अधिकृतपदमा कार्यक्षमताको मूल्याङ्कनद्वारा हुने बढुवा सम्बन्धी व्यवस्था अनुसार छविकार श्री कौशलरत्न बज्राचार्य राजपत्राङ्कित द्वितीय श्रेणीको प्रमुख मुद्रण अधिकृत पदमा मिति २०७९/१०/१९ देखि जेष्ठता कायम हुने गरी बढुवा नियुक्त हुनुभएको ।
- संघीय संसद सचिवालय सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ३५ को कार्यसम्पादन तथा अनुभवको मूल्याङ्कनद्वारा गरिने बढुवा सम्बन्धी विशेष व्यवस्थाअनुसार सिनियर प्रेस टेक्निसियन श्री गम्भीरमान सिंह राजपत्राङ्कित तृतीय श्रेणीको मुद्रणअधिकृत पदमा मिति २०७९/१०/२९ देखि जेष्ठता कायम हुने गरी बढुवा नियुक्त हुनुभएको ।
- सचिवालयमा रिक्त संघीय संसद सेवा, सामान्य प्रशासन समूह, रा.प.अनं. प्रथम श्रेणीको नायव सुब्बा पदमा कार्यक्षमताको मूल्याङ्कनद्वारा हुने बढुवा रकार्यसम्पादन तथा अनुभवको मूल्याङ्कनबाट हुने बढुवाको समायोजन तर्फको बढुवाका लागि दरखास्त आह्वान सम्बन्धी सूचना प्रकाशन मिति २०७९/११/०४ ।
- सचिवालयमा रिक्त रा.प.अनं. द्वितीय श्रेणीका देहाय बमोजिमका पदमा लोक सेवा आयोगको सिफारिसमा देहाय बमोजिमका कर्मचारीहरू नियुक्त हुनुभएको ।

- सचिवालयमा रिक्त रा.प.अनं. प्रथमश्रेणीका देहायबमोजिमका पदमा लोक सेवा आयोगको सिफारिसमा देहाय बमोजिमका कर्मचारीहरू नियुक्त हुनुभएको ।

क्र.सं.	पद	नाम थर	नियुक्ति मिति
१	नायव सुव्वा	श्री विमल गौतम	२०७९/११/१४
२	नायव सुव्वा	श्री अस्मिता कुमारी चौधरी	२०७९/११/१४
३	नायव सुव्वा	श्री प्रकाश पन्थ	२०७९/१२/०१
४	नायव सुव्वा	श्री डिलेश्वरी विष्ट	२०७९/१२/०१
५	नायव सुव्वा	श्री सरोज गोपाल डि.सि.	२०७९/१२/०१

- संघीय संसद सचिवालय सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ३५ को कार्यसम्पादन तथा अनुभवको मूल्याङ्कनद्वारा गरिने बढुवा सम्बन्धी विशेष व्यवस्थाअनुसार बढुवाका लागि दरखास्त आह्वान सम्बन्धी सूचना प्रकाशन मिति २०७९/१२/०१ ।
- सचिवालयमा रिक्त संघीय संसद सेवा, सामान्य प्रशासन समूह, राजपत्राङ्कित तृतीयश्रेणीको शाखा अधिकृत पदमा कार्यक्षमताको मूल्याङ्कनद्वारा हुने बढुवा र कार्यसम्पादन तथा अनुभवको मूल्याङ्कनबाट हुने बढुवा सम्बन्धी व्यवस्थाअनुसार नायव सुव्वा श्री ठाकुरप्रसाद प्याकुरेल र कम्प्युटर अपरेटर श्री सुनिल सुवालले

क्र.सं.	पद	नाम थर	नियुक्ति मिति
१	प्रेस टेक्निसियन	श्री कबिन्द्र बस्याल	२०७९/११/१०
२	सव इलेक्ट्रिकल ओभरसियर	श्री कृष्णानन्दन कुशवाहा	२०७९/११/२८

राजपत्राङ्कित तृतीय श्रेणीको शाखा अधिकृत मिति २०७९/१२/०८ देखि जेष्ठता कायम हुने गरी बढुवा नियुक्त हुनुभएको ।

२.१.६.४ सूचना तथा अभिलेख व्यवस्थापन शाखा

सूचना तथा अभिलेख व्यवस्थापन शाखाबाट मिति २०७९ माघ १ गतेदेखि चैत्र मसान्तसम्म सम्पन्न गरेका कामकारबाही निम्नानुसार प्रस्तुत गरिएको छः-

परिचय पत्र वितरणसम्बन्धी विवरण

परिचय पत्रको प्रकार	नयाँ जारी	नवीकरण	जम्मा सङ्ख्या
संविधान सभा सदस्य	११		११
स्वकीय सचिव (प्रतिनिधि सभा)	१९१		१९१

स्वकीय सचिव (राष्ट्रिय सभा)	३१		३१
सञ्चारकर्मी (संसद प्रवेश पास)	७३	५५	१२८
कुल जम्मा	३०६	५५	३६१

सूचनाको हक बमोजिम उपलब्ध गराइएका सूचना सम्बन्धी विवरण

सूचना मागकर्ता	सूचनाको विषय	उपलब्ध गराइएको मिति
राम प्रसाद प्रजापती	विपक्षी दलको नेताको सुविधा सम्बन्धमा	२०७९/१०/२०
शुसिल पन्थ	सांसदको घरभाडा, स्वकीय सचिव, शैक्षिक योग्यता सम्बन्धी विवरण	२०७९/१२/०२
मेघराज आचार्य	सांसदको पारिश्रमिक तथा भत्ता बुझ्नेको सूचना	२०७९/११/२८
सागर जोशी	प्रतिनिधि सभाको बैठकमा सांसदले हाजिर गरेको विवरण	२०८०/०१/१५

अभिलेख व्यवस्थापनका लागि विभिन्न समिति, निजी सचिवालय तथा शाखाहरूमा सम्पर्क गरी अभिलेखहरू सङ्कलन, सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५ तथा सूचनाको हक सम्बन्धी नियमावली, २०६५ को नियम बमोजिम प्रकाशित विवरणका लागि सामग्रीहरू सङ्कलन, अध्ययन र रूजुसम्बन्धी कार्यका साथै अन्य नियमित कार्यहरू सम्पादन हुँदै आइरहेका छन्।

२.१.७ मानव संसाधन विकास महाशाखा

मानव संसाधन विकास महाशाखाअन्तर्गत चारवटा शाखाहरू जनशक्ति योजना तथा सङ्गठन विकास शाखा, संसदीय प्रशिक्षण शाखा, कर्मचारी प्रशिक्षण शाखा र प्रदेश सभा सम्पर्क तथा समन्वय शाखा रहेका छन्। जसमध्ये संसदीय प्रशिक्षण शाखा र कर्मचारी प्रशिक्षण शाखाबाट सम्पन्न भएका कामकारवाहीको विवरण क्रमशः शाखागत रूपमा तल प्रस्तुत गरिएको छ।

२.१.७.१ संसदीय प्रशिक्षण शाखा

संसदीय प्रशिक्षण शाखाबाट २०७९ माघ देखि २०७९ चैत्रसम्म भएका मुख्य मुख्य कामहरूको विवरण

क्र.सं.	स्वीकृत कार्यक्रम	सम्पन्न कार्यक्रम	कैफियत
१	संघीय संसदका	मिति २०७९/१०/१९ र २० गते लहोत्से हल, संसद	

	सदस्यहरूको लागि प्रशिक्षण कार्यक्रम	भवन, वानेश्वरमा प्रतिनिधि सभाका माननीय सदस्यहरूका लागि अभिमुखिकरण कार्यक्रम सञ्चालन भएको ।	
२		मिति २०७०/१२/०६ र ०७ गते प्रतिनिधि सभाका नयाँ माननीय सदस्यहरूलाई संसदीय प्रक्रियामा सांसदको भूमिका विषय २ दिने प्रशिक्षण कार्यक्रम गोदावरी भिलेज रिसोर्ट गोदावरी ललितपुरमा सञ्चालन भएको	WFD नेपालको सहयोगमा सञ्चालन भएको कार्यक्रममा १३ माननीय र सचिवालयका ७ जना सहभागी भएको ।

२.१.७.२ कर्मचारी प्रशिक्षण शाखा

कर्मचारी प्रशिक्षण शाखाबाट २०७९ माघ देखि २०७९ चैत्रसम्म भएका मुख्य मुख्य कामहरूको विवरण

क्र स	तालिम कार्यक्रमको व्यहोरा	निर्णय मिति	कार्यक्रम सञ्चालन मिति
१	अधिकृत स्तरका कर्मचारीहरूका लागि अध्ययन अनुसन्धान सम्बन्धी तालिम	२०७९/१०/०९	२०७९/१०/११- २०७९/१०/१८सम्म (७ कार्यदिन)
२	प्राविधिक कर्मचारीहरूका लागि प्राविधिक सीप व्यवस्थापन तालिम	२०७९/११/१२	२०७९/११/१७- २०७९/१२/०५ (७ कार्यदिन)
३	राजपत्र अनङ्कित कर्मचारीहरूका लागि क्षमता विकास तालिम	२०७९/१२/०२	२०७९/१२/०८- २०७९/१२/१३ सम्म (५ कार्यदिन)
४	कार्यालय सहयोगीहरूको लागि पेशागत सीप विकास तालिम	२०७९/१२/०२	२०७९/१२/०५- २०७९/१२/०६ सम्म(प्रतिसमूह १ कार्यदिन)

मनोनयन तर्फ

क्र.सं.	अध्ययन/तालिमको विवरण	निर्णय मिति	मनोनित कर्मचारीको पद/नाम
१	Msc-ITM अध्ययन वृत्ति	२०७९/१०/१२	१.कम्प्यूटर प्रोग्रामर करणबहादुर भाट
२	KOICA NOMINATION FOR MASTERS AND Ph.D.	२०७९/१०/२६	१. शाखा अधिकृत विकास श्रेष्ठ २. हेल्थ असिस्टेन्ट पाँचौ श्री कृष्णकुमार खत्री
३	SEDP Training	२०७९/११/११	१. सहसचिव श्री मनोजकुमार गिरी
४	पर्वतारोहण सम्पर्क अधिकृत	२०७९/११/१६	१. उपसचिव श्री सावित्रा शर्मा
५	LLM Entrance Nomination	२०७९/१२/१७	१.उपसचिवश्री नुमराज खनाल २. उपसचिव श्री नमराज नगरकोटी ३. शाखा अधिकृत मानबहादुर डंगोल ४. शाखा अधिकृत प्रविण राई
६	Seminar on law enforcement co-operation for Nepal (China)	२०७९/१२/२४	१. सहसचिव श्री निर्मलादेवी लामिछाने २. शाखा अधिकृत श्री मानबहादुर डंगोल ३. मुद्रण अधिकृत श्री रोबन प्रजापति

२.१.८ संसदीय अध्ययन तथा अनुसन्धान महाशाखा

संसदीय अध्ययन तथा अनुसन्धान महाशाखाअन्तर्गत संसदीय अध्ययन तथा अनुसन्धान शाखा, प्रत्यायोजित व्यवस्थापन अध्ययन शाखा, नागरिक सम्बन्ध शाखा र पुस्तकालय शाखा गरी चारवटा शाखाहरू रहेका छन्। ती शाखाहरूमध्ये संसदीय अध्ययन तथा अनुसन्धान शाखा पुस्तकालय शाखा र प्रत्यायोजित व्यवस्थापन अध्ययन शाखाबाट सम्पन्न भएका काम कारवाहीहरू निम्न अनुसार प्रस्तुत गरिएको छः-

२.१.८.१ संसदीय अध्ययन तथा अनुसन्धान शाखा

संसदीय अध्ययन तथा अनुसन्धान शाखाबाट मिति २०७९ माघ १ गतेदेखि चैत्र समान्तसम्ममा सम्पादन गरिएका कार्यहरूको संक्षिप्त विवरण देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छः-

- संघिय संसद सम्बन्धी लिफ्लेट निर्माण (नेपाली)
- संघिय संसद सम्बन्धी लिफ्लेट निर्माण (अंग्रेजी)

- संघीय संसद सचिवालय सम्बन्धी लिफ्लेट निर्माण
- नेपालमा अध्यादेश: व्यवस्था र अभ्यास अध्ययन प्रतिवेदन, २०७९
- नेपाल गैर सरकारी विधेयक अभ्यास अध्ययन प्रतिवेदन, २०७९
- संसदीय निगरानीका ओजार र नेपालको अभ्यास अध्ययन प्रतिवेदन, २०७९
- संघीय संसद सचिवालय तथा काठमाडौं स्कूल अफ ल (KSL) बिचमा सम्झौता सम्पन्न ।

२.१.८.२ पुस्तकालय शाखा

पुस्तकालय शाखामा २०७९ माघ १ देखि चैत्र मसान्तसम्म गरिएका कार्यहरू निम्नानुसार प्रस्तुत गरिएको छ :

- पुस्तकालयका लागि विभिन्न विषयका नयाँ नयाँ पुस्तकहरू १२६ वटा खरिद प्रक्रियाबाट र ६१ वटा उपहार स्वरूप प्राप्त गरिएको ।
- उक्त पुस्तकहरूको वर्गीकरण, वर्कशीट भर्ने, पुस्तक डाटावेसमा इन्ट्रि गर्ने, प्रत्येक पुस्तकमा बारकोड लेवल टाँस्ने कार्य तथा उक्त पुस्तकहरूलाई व्याकमा कोड अनुसार शेल्भीड गरेको ।
- निर्वाचन आयोगबाट निर्वाचन सम्बन्धी सम्पूर्ण अध्ययन सामग्रीहरू संकलन गरिएको ।
- पुस्तकालयका लागि नयाँ व्याकहरू १५ वटा थप गरि पुस्तकहरू सार्ने कार्य तथा सम्पूर्ण पुस्तकालय संकलनको भेरिफिकेसन गरेको ।
- NeLIC (Nepal Library and Information Consortium, (For E-resources)) को सदस्यता प्राप्तीको लागि प्रक्रिया अगाडि बढेको ।
- विगत ४ वर्ष देखि जम्मा भइरहेको पत्र-पत्रिका व्यवस्थापन गरेको ।
- पुस्तकालयमा ई-लाईब्रेरीको स्थापनाका लागि डिस्पेस सफ्टवेर राखि कार्य शुरुवात गरेको । सफ्टवेर मार्फत् ई-कपिहरू अपलोड गरिएको (संविधान, संविधानसभा समितिका प्रतिवेदनहरू, सचिवालयका ऐन, नियमावलीहरू, तथा अन्य प्रतिवेदनहरू)
- राजपत्र नविकरण तथा राजपत्र र पत्रपत्रिकाहरू नियमित रूपमा सचिवालयका विभिन्न स्थान तथा पदाधिकारीहरूकोमा वितरण गर्ने कार्य गरिएको ।
- सम्पूर्ण विवरण, सचिवालयका विभिन्न समितिका प्रतिवेदनहरू, पत्रपत्रिकाहरू र पुस्तकहरू अध्ययन गर्न पुस्तकालयमा आउने सचिवालयका कर्मचारी तथा माननीयज्यूहरू र अन्य बाहिरी निकायबाट आउनुहुने पुस्तकालय प्रयोगकर्ताहरूलाई नियमित रूपमा सेवा पुऱ्याएको ।

२.१.८.३ प्रत्यायोजित व्यवस्थापन अध्ययन शाखा

मिति २०७९ साल माघ १ गतेदेखि चैत्र मसान्तसम्ममा यस शाखाबाट भएका काम कारवाहीहरू निम्नानुसार प्रस्तुत गरिएको छ:-

- यस शाखाका लागि आ.व. २०८०/८१ को प्रस्तावित कार्यक्रमहरू र पूँजीगत खर्च तर्फका आवश्यक खरिदको अनुमानित विवरण (बजेट तथा कार्यक्रम) तयार गरी आन्तरिक सेवा तथा योजना शाखामा पठाइएको ।

- प्रत्यायोजित विधायनको ढाँचा निर्माण सहितको प्रतिवेदन निर्माण गर्ने प्रयोजनका लागि संसदीय अध्ययन तथा अनुसन्धान महाशाखा प्रमुख, सहसचिव श्री बविता मिश्रज्यूको संयोजकत्वमा प्रत्यायोजित विधायन ढाँचा निर्माण समिति गठन भएको छ । उक्त समितिले प्रत्यायोजित विधायनको ढाँचा निर्माण सम्बन्धमा विभिन्न विज्ञहरूसँग बैठक, अन्तरक्रिया तथा छलफल सहितको अध्ययन कार्य जारी राखेको छ ।

२.१.१० विधि व्यवस्थापन महाशाखा (प्रतिनिधि सभा)

विधि व्यवस्थापन महाशाखा (प्रतिनिधि सभा) अन्तर्गत विधेयक शाखा (प्रतिनिधि सभा) रहेको छ।

२.१.१०.१ विधेयक शाखा (प्रतिनिधि सभा)

यस विधेयक शाखा (प्र.स.) बाट विगत ३ महिनामा सम्पादन गरिएका कार्यहरूको विवरण देहायबमोजिम रहेको छ।

- देहायबमोजिमका विधेयकहरू दर्ता गरीयो साथै उक्त विधेयकहरू सभामा पेश भई अन्तिम छलफल समाप्त भएपछि प्राप्त भएका संशोधन प्रस्तावहरू एकिकृत गरी सभामुखबाट स्वीकृत समेत गरिएको।

क्र.सं.	विधेयकको नाम	दर्ता मिति	सभामा प्रस्तुत मिति	अधिवेशन
१.	सम्पत्ति शुद्धीकरण (मनि लाउण्डरिङ्) निवारण तथा व्यावसायिक वातावरण प्रवर्द्धन सम्बन्धी केही ऐनलाई संशोधन गर्न बनेको विधेयक(कानून न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय)	२०७९/१०/२७/१	२०७९/११/०३	पहिलो
१.	संवैधानिक परिषद (काम ,कर्तव्य ,अधिकार र कार्यविधि) सम्बन्धी ऐन, २०६६ लाई संशोधन गर्न बनेको विधेयक(प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालय)	२०७९/११/१२/२	२०७९/१२/०५	पहिलो
२.	बेपत्ता पारिएका व्यक्तिको छानविन ,सत्यनिरूपण तथा मेलमिलाप आयोग ऐन, २०७१ लाई संशोधन गर्न बनेको विधेयक (कानून न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय)	२०७९/११/२५/३	२०७९/१२/०५	पहिलो

१. राष्ट्रिय सभामुखबाट संदेशसहित प्राप्त देहायका विधेयकहरू सभामा सन्देश सहित टेबल भई अन्तिम छलफल समाप्त भए पश्चात प्राप्त संशोधन प्रस्तावहरू एकिकृत गरी सभामुखबाट स्वीकृत गरिएको ।

सि.नं..	सन्देश सहित टेबल भएका विधेयक	दर्ता मिति/नम्बर	सन्देश प्राप्त मिति	टेबुल मिति
१.	खाद्य स्वच्छता तथा गुणस्तर विधेयक , २०७७	२०७७/०३/२८	२०७९/१०/२४	२०७९/०३/२८
२.	अनुगमन तथा मूल्यांकन विधेयक , २०७६	२०७६/११/२८	२०७९/१०/२४	२०७९/११/२७
३.	अभिलेख संरक्षण)पहिलो संशोधन (विधेयक ,	२०७७/०३/१०	२०७९/१०/२४	२०७९/१०/२७

	२०७७			
४.	सार्वजनिक सेवा प्रसारण विधेयक, २०७७	२०७७/०३/२४	२०७९/१२/२१	२०७९/१२/२३
५.	सुरक्षण मुद्रण सम्बन्धि विधेयक, २०७७	२०७७/०३/२४	२०७९/१२/२१	२०७९/१२/२३
६.	अखितयार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग ऐन, २०४८ लाई संशोधन गर्न बनेको विधेयक	२०७६/१०/०६	२०७९/१२/२८	२०८०/०१/०३

२.१.१० विधि व्यवस्थापन महाशाखा (राष्ट्रिय सभा)

विधि व्यवस्थापन महाशाखा (राष्ट्रिय सभा) अन्तर्गत विधेयक शाखा (राष्ट्रिय सभा) रहेको छ।

२.१.१०.१ विधेयक शाखा (राष्ट्रिय सभा)

२०७९ माघ १ गतेदेखि २०७९ चैत्र मसान्तसम्म राष्ट्रिय सभातर्फको विधेयक शाखाबाट सम्पादित कामको विवरण

विधेयक दर्ता:

मिति २०७९ चैत्र ०५ गते राष्ट्रिय मर्यादा सम्बन्धी विधेयक, २०७९ गैरसरकारी विधेयकको रूपमा दर्ता भयो। सभामा सैद्धान्तिक छलफल पश्चात् उक्त विधेयकउपर प्राप्त संशोधनहरू एकीकृत गरी राष्ट्रिय सभाका सम्माननीय अध्यक्षबाट प्रमाणित गराई सभामा पेश गर्ने प्रबन्ध मिलाइयो। उक्त विधेयकलाई सभाले दफावार छलफलका लागि २०७९ चैत्र १६ गते विधायन व्यवस्थापन समितिमा पठाएको छ।

सन्देश प्रेषण:

त्यस्तै यस अवधिमा विधायन व्यवस्थापन समितिको प्रतिवेदन सहित राष्ट्रिय सभाबाट पारित भएका देहायका विधेयकहरू पारित भएको सन्देश प्रतिनिधि सभामा पठाइएको छ।

क्र.सं.	दर्ता मिति	विधेयकको नाम	पारित गरी प्रतिनिधि सभामा सन्देश पठाएको मिति
१.	२०७६।११।२८	अनुगमन तथा मूल्याङ्कन विधेयक, २०७६	२०७९।१०।२३
२.	२०७७।०३।२८	खाद्य स्वच्छता तथा गुणस्तर विधेयक, २०७७	२०७९।१०।२३
३.	२०७७।०३।१०	अभिलेख संरक्षण (पहिलो संशोधन), विधेयक, २०७७	२०७९।१०।२३
४.	२०७७।०३।२४	सार्वजनिक सेवा प्रसारण विधेयक, २०७७	२०७९।१२।२१
५.	२०७७।०३।२४	सुरक्षण मुद्रण सम्बन्धी विधेयक, २०७७	२०७९।१२-२१

क्र.सं.	दर्ता मिति	विधेयकको नाम	पारित गरी प्रतिनिधि सभामा सन्देश पठाएको मिति
६.	२०७६।१०।०६	अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग (तेस्रो संशोधन) विधेयक, २०७६	२०७९।१२।२७
७.	२०७६।१०।०६	भ्रष्टाचार निवारण (पहिलो संशोधन) विधेयक, २०७६	२०७९।१२।२७

विधेयक फिर्ता:

यसै अवधिमा सभामा विचाराधिन संवैधानिक परिषद् (काम, कर्तव्य, अधिकार र कार्यविधि) सम्बन्धी (पहिलो संशोधन) विधेयक, २०७९ मन्त्रालयबाट अनुरोध भई आए बमोजिम मिति २०७९ साल फाल्गुण ०५ गते फिर्ता भएको छ। साथै गौरसरकारी विधेयकको रूपमा दर्ता भएको सामाजिक सुरक्षा (पहिलो संशोधन) विधेयक, २०७७ विधेयक प्रस्तुतकर्ता माननीय प्रकाश पन्थबाट अनुरोध भई आए बमोजिम मिति २०७९ साल चैत्र २७ गते फिर्ता भएको छ।

२.१.११ सांसद सुविधा व्यवस्थापन महाशाखा

सांसद सुविधा व्यवस्थापन महाशाखा अन्तर्गत सांसद सुविधा व्यवस्थापन शाखा र संसदीय दल समन्वय शाखा गरी दुईवटा शाखाहरू रहेका छन्। उक्त शाखाहरूबाट भएका कामकारबाहीहरू निम्न अनुसार प्रस्तुत गरिएको छ:-

२.१.११.१ सांसद सुविधा व्यवस्थापन शाखा

सांसद सुविधा व्यवस्थापन शाखाले सम्पादन गरेका कार्यहरूलाई निम्न अनुसार प्रस्तुत गरिएको छ:

- संघीय सांसद प्रतिनिधिसभाको पहिलो अधिवेशन र राष्ट्रिय सभाको तेहौँ अधिवेशनको आह्वान सम्बन्धी कार्य गरेको,
- माननीय सदस्यहरूको उपस्थिति विवरणमा माननीयले स्वीकृत गराउनु भएको बिदालाई हाजिरीमा जनाउने कार्य गरेको,
- सांसदहरूलाई बितरणका लागि प्राप्त चिठी पत्र तथा सामग्रीहरू सम्बन्धित पदाधिकारीहरूलाई सहज रूपमा उपलब्ध हुने व्यवस्था सम्बन्धी कार्य गरेको,
- संघीय सांसद भवन, नयाँ बानेश्वरमा संघीय सांसदका माननीय सदस्यहरूको हाजिरी व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गरेको,
- सांसद तथा सांसदका पदाधिकारीहरूको स्वकीय सचिव, कम्प्युटर अपरेटर, हलुका सवारी चालक, कार्यालय सहयोगीहरूको अभिलेख राखी परिचयपत्र तयारी र बितरण गर्ने कार्य गरेको,
- सांसदहरूलाई दिइने पारिश्रमिक, टेलिफोन, घरभाडा, स्वास्थ्योपचार र यस्तै अन्य सुविधा सम्बन्धी कार्य गरेको,
- राष्ट्रिय सभाका १ जना माननीय र प्रतिनिधि सभाका १ जना माननीयको सपथ ग्रहण सम्बन्धी कार्य गरेको,
- संघीय सांसदका सदस्यहरूले नियमानुसार पाउने औषधी उपचारको सुविधा सम्बन्धी कार्य गरेको,

- हाल कोरोनाको जोखिम पुनः वृद्धि भएकोले sanitizer को व्यवस्थापन गर्ने तथा mask को व्यवस्थापन गर्ने कार्य गरिएको,
- माननीय तथा कर्मचारीहरूको लागि स्वास्थ्य इकाइमा चेकजाँच गर्ने गरेको र जटिल समस्या देखिए आवश्यकता अनुसार अन्य सरकारी अस्पतालहरूमा Refer गर्ने र सोको व्यवस्थापन गर्ने कार्य गरेको,
- माननीयहरूको जटिल प्रकृतिका अपरेशन तथा अन्य रोगहरूको निदान गर्न आवश्यक समन्वय तथा सहकार्य गर्ने गरेको,
- मेडिकल बोर्डबाट माननीयहरूलाई औषधीपचारको रकम प्रदान गर्ने सम्बन्धी कार्य गरेको जस अन्तर्गत २४ जना माननीयज्यूहरूलाई प्रदान गरिएको ।

२.१.१२ आर्थिक प्रशासन शाखा

संघीय संसद सचिवालय २०७९ चैत्र मसान्त (तिश्रो त्रैमासिक) सम्मको खर्चको फाँटवारी

आर्थिकवर्ष २०७९/८०

बजेट शिर्षक : २०२००००१३ संघीय संसद सचिवालय

खर्च/वित्तीय सङ्केत नं	खर्च/वित्तीयसङ्केतको नाम	अन्तिमबजेट	गतमहिना सम्मको खर्च	यसमहिनाको खर्च	पेशकीरकम	यस महिना सम्मको खर्च	बाँकीबजेट
२१११२	पारिश्रमिक पदाधिकारी	१३,००,०००.००	५,९४६,४१६.४३	१,३७५,९९५.८३		७,३२२,४१२.२६	६,०७७,५८७.७४
२११३२	महंगी भत्ता	७००,०००.००	२४३,८५९.७८	५०,०००.००		२९३,८५९.७८	४०६,१४०.२२
२११४१	पदाधिकारी बैठक भत्ता	६००,०००.००	-	-		-	६००,०००.००
२११४२	पदाधिकारी अन्य सुविधा	१,२००,०००.००	१५३,९१८.३४	२३,५००.००		१७७,४१८.३४	१,०२२,५८१.६६
२११४९	पदाधिकारी अन्य भत्ता	१००,०००.००	१९,०००.००	४,०००.००		२३,०००.००	७७,०००.००
२२२११	इन्धन (पदाधिकारी)	१,७००,०००.००	१,१२३,४४४.४९	६,२५०.००		१,१२९,६९४.४९	५७०,३०५.५१
२२२१३	सवारी साधन मर्मत खर्च	१,३००,०००.००	८९३,६४४.००	-		८९३,६४४.००	४०६,३५६.००
२२३११	मसलन्द तथा कार्यालय सामग्री	२,९००,०००.००	१,२५७,२५४.००	१,३४४,१७०.५०		२,६०१,४२४.५०	२९८,५७५.५०

संघीय संसद सचिवालय
२०७९ चैत्र मसान्त (तिश्रो त्रैमासिक) सम्मको खर्चको फाँटवारी

आर्थिक वर्ष २०७९/८०

बजेट शिर्षक : २०२०००११३ संघीय संसद सचिवालय

खर्च/वित्तीय सङ्केत नं	खर्च/वित्तीय सङ्केतको नाम	अन्तिम बजेट	गत महिना सम्मको खर्च	यस महिनाको खर्च	यस महिना सम्मको खर्च	पेशकी	बाँकी बजेट
२१११२	पारिश्रमिक पदाधिकारी	३८२,९००,०००.००	२०५,१३२,३२२.२४	३७,८६३,८६०.८८	२४२,९९६,१८३.१२	१,००३,०००.००	१३९,९०३,८१६.८८
२११४१	पदाधिकारी बैठक भत्ता	२५,१००,०००.००	१००,०००.००	-	१००,०००.००	-	२५,०००,०००.००
२११४२	पदाधिकारी अन्य सुबिधा	७७,९००,०००.००	३९,५०१,२८०.११	६,३९७,२०३.२४	४५,८९८,४८३.३५	-	३२,००१,५१६.६५
२११४९	पदाधिकारी अन्य भत्ता	४,७००,०००.००	१,८१६,१९५.६९	५५९,८१७.६२	२,३७६,०१३.३१	-	२,३२३,९८६.६९
२२१११	पानी तथा बिजुली	१०,०००,०००.००	८००,०००.००	-	८००,०००.००	-	९,२००,०००.००
२२२११	इन्धन (पदाधिकारी)	७,१००,०००.००	५,६३२,८३५.६१	५७१,२१९.३४	६,२०४,०५४.९५	-	८९५,९४५.०५
२२२१३	सवारी साधन मर्मत खर्च	२,६००,०००.००	२,३३४,४८५.९८	-	२,३३४,४८५.९८	-	२६५,५१४.०२
२२३११	मसलन्द तथा कार्यालय सामग्री	१६००,०००.००	१,४६६,९१०.६३	१३३,०८८.००	१,५९९,९९८.६३	-	१.३७
२२५२२	कार्यक्रम खर्च	५७,६००,०००.००	६,७८४,२०७.७०	२,४६७,२८८.००	९,२५१,४९५.७०	१,९७०,०००.००	४८,३४८,५०४.३०
२२६११	अनुगमन, मूल्यांकन खर्च	३४,२००,०००.००	२७,०२२,६५२.००	५,२३३,८४०.००	३२,२५६,४९२.००	५,६५९,५३२.००	१,९४३,५०८.००

२२७११	विविध खर्च	२०,७००,०००.००	१६,४८४,३६४.१०	१,४५८,४०९.८०	१७,९४२,७७३.९०	-	२,७५७,२२६.१०
२७२१३	औषधी खरिद खर्च	३,०००,०००.००	५६६,४५६.३६	-	५६६,४५६.३६	-	२,४३३,५४३.६४
२८१४२	घर भाडा	१५५,५००,०००.००	-	११२,३७२,२८०.२०	११२,३७२,२८०.२०	-	४३,१२७,७१९.८०
कुल जम्मा		७८२,९००,०००.००	३०७,६४१,७१०.४२	१६७,०५७,००७.०८	४७४,६९८,७१७.५०	८,६३२,५३२.००	३०८,२०१,२८२.५०

संघीय संसद सचिवालय
२०७९ चैत मसान्त (तेस्रो त्रैमासिक) सम्मको खर्चको फाँटवारी

आर्थिक वर्ष २०७९/८०

बजेट शिर्षक : २०२०००१२३ संघीय संसद सचिवालय

खर्च/वित्तीय सङ्केत नं	खर्च/वित्तीय सङ्केतको नाम	अन्तिम बजेट	गत महिना सम्मको खर्च	यस महिनाको खर्च	यस महिना सम्मको खर्च	पेशकी	बाँकी बजेट
२११११	पारिश्रमिक कर्मचारी	१९४,५००,०००.००	१३३,९०६,५६२.६९	१५,७५३,२७४.३२	१४९,६५९,८३७.०१	०	४४,८४०,१६२.९९
२११२१	पोशाक	४,७००,०००.००	०	२६५००००	२,६५०,०००.००	०	२,०५०,०००.००
२११३२	महंगी भत्ता	७,७००,०००.००	४,०३७,४७०.०५	५०७,६६६.६६	४,५४५,१३६.७१	०	३,१५४,८६३.२९
२११३४	कर्मचारीको बैठक भत्ता	३,०००,०००.००	१,३५३,६००.००	३७५,९००.००	१,७२९,५००.००	२००	१,२७०,५००.००
२११३५	कर्मचारी प्रोत्साहन तथा पुरस्कार	२४,३००,०००.००	२७५०००	०	२७५,०००.००	०	२४,०२५,०००.००
२१२१२	योगदानमा आधारित निवृत्तभरण तथा उपदान कोष खर्च	१,०००,०००.००	२८०,१६७.७६	४०,८११.८४	३२०,९७९.६०	०	६७९,०२०.४०
२१२१९	अन्य सामाजिक सुरक्षा खर्च	३,०००,०००.००	२३४५२२४	०.००	२,३४५,२२३.६८	०	६५४,७७६.३२
२२१११	पानी तथा बिजुली	७,४००,०००.००	२,७७६,०९५.८०	३९८,६००.९१	३,१७४,६९६.७१	०	४,२२५,३०३.२९
२२११२	संचार महसुल	५,४००,०००.००	१९९१९२०	२९,५०५.१६	२,०२१,४२५.२०	+०	३,३७८,५७४.८०
२२२१२	इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)	९,०००,०००.००	८,१५०,४४७.०६	६१७,९६६.००	८,७६८,४१३.०६	१,०००,०००.००	२३१,५८६.९४
२२२१३	सवारी साधन मर्मत खर्च	६,६००,०००.००	५,६६३,५०३.००	७,०००.००	५,६७०,५०३.००	०	९२९,४९७.००

२२२१४	बिमा तथा नवीकरण खर्च	२,९००,०००.००	२,०११,७५४.००	०	२,०११,७५४.००	०	८८८,२४६.००
२२२२१	मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च	२,५००,०००.००	९२०८४३	३२३,९७१.००	१,२४४,८१४.१०	०	१,२५५,१८५.९०
२२२३१	निर्मित सार्वजनिक सम्पत्तिको मर्मत सम्भार खर्च	२,५००,०००.००	१,०४५,०८७.०५	१०२८५५४	२,०७३,६४०.८०	०	४२६,३५९.२०
२२२९१	अन्य सम्पत्तिहरूको संचालन तथा सम्भार खर्च	८००,०००.००	०	१५७२९५	१५७,२९५.००	०	६४२,७०५.००
२२३११	मसलन्द तथा कार्यालय सामग्री	१८,२००,०००.००	१२,८९५,९८०.३३	२,५९५,९९६.८६	१५,४९१,९७७.१९	१०९,०००.००	२,७०८,०२२.८१
२२३१३	पुस्तक तथा सामग्री खर्च	८००,०००.००	४७५९७६	८४,५८८.००	५६०,५६४.००	०	२३९,४३६.००
२२३१५	पत्रपत्रिका, छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च	१,१००,०००.००	६७०,३१८.५५	०.००	६७०,३१८.५५	०	४२९,६८१.४५
२२४११	सेवा र परामर्श खर्च	२,७००,०००.००	१,३५४,५३१.७५	१४६,७११.००	१,५०१,२४२.७५	०	१,१९८,७५७.२५
२२४१२	सूचना प्रणाली तथा सफ्टवेयर संचालन खर्च	९००,०००.००	५९७०५४	०	५९७,०५४.०२	०	३०२,९४५.९८
२२४१३	करार सेवा शुल्क	४२,६००,०००.००	२३,०७४,०५५.५६	३,९३२,९४७.४०	२७,००७,००२.९६	०	१५,५९२,९९७.०४
२२५११	कर्मचारी तालिम खर्च	२,८००,०००.००	४९७,१६८.८०	२७५,०००.००	७७२,१६८.८०	२३००००	२,०२७,८३१.२०
२२५२२	कार्यक्रम खर्च	४,२००,०००.००	१९६१०९९	०	१,९६१,०९९.००	०	२,२३८,९०१.००
२२६११	अनुगमन, मूल्यांकन खर्च	१,४००,०००.००	१,४००,०००.००	०.००	१,४००,०००.००	०	०.००

२२६१२	भ्रमण खर्च	१००,०००.००	८२,१२५.००	९८००	९१,९२५.००	०	८,०७५.००
२२७११	विविध खर्च	२,२००,०००.००	१,३४५,५२७.०५	७७८,१५७.९३	२,१२३,६८४.९८	०.००	७६,३१५.०२
जम्मा		३५२,३००,०००.००	२०९,१११,५१०.२९	२९,७१३,७४५.८३	२३८,८२५,२५६.१२	१,३३९,२००.००	११३,४७४,७४३.८८

संघीय संसद सचिवालय
२०७९ चैत्र मसान्त (तेश्रो त्रैमासिक) सम्मको खर्चको फाँटवारी

आर्थिक बर्ष:- २०७९/८०

बजेट शिर्षक : २०२०००१२४ संघीय संसद सचिवालय

खर्च/वित्तीय सङ्केत नं	खर्च/वित्तीय सङ्केतको नाम	अन्तिम बजेट	गत महिना सम्मको खर्च	यस महिनाको खर्च	यस महिना सम्मको खर्च	बाँकी बजेट
३११२१	सवारी साधन	५००,०००.००	०.००	०.००	०.००	५००,०००.००
३११२२	मेशिनरी तथा औजार	१४,३००,०००.००	४,५२४,६२४.२७	१,८३०,४८७.००	६,३५५,१११.२७	७,९४४,८८८.७३
३११२३	फर्निचर तथा फिक्चर्स	८,१००,०००.००	०.००	१,८८४,१५७.००	१,८८४,१५७.००	६,२१५,८४३.००
३११३४	कम्प्युटर सफ्टवेयर निर्माण तथा खरीद खर्च	२,३००,०००.००	३३४,४८०.००	१८६,०५०.००	५२०,५३०.००	१,७७९,४७०.००
३११७१	पूँजीगत सुधार खर्च सार्वजनिक निर्माण	६,८००,०००.००	१,६२३,८१३.६२	७५३,८५९.१६	२,३७७,६७२.७८	४,४२२,३२७.२२
कुल जम्मा		३२,०००,०००.००	६,४८२,९१७.८९	४,६५४,५५३.१६	११,१३७,४७१.०५	२०,८६२,५२८.९५

संघीय संसद सचिवालय
२०७९ चैत्र मसान्त (तेश्रो त्रैमासिक) सम्मको खर्चको फाँटवारी

आर्थिक बर्ष:- २०७९/८०

बजेट शिर्षक: सार्वजनिक वित्तीय व्यवस्थापन सुधार कार्यक्रम [३०५०११०१३]

खर्च/वित्तीय सङ्केत नं	खर्च/वित्तीय सङ्केतको नाम	अन्तिम बजेट	गत महिना सम्मको खर्च	यस महिनाको खर्च	यस महिना सम्मको खर्च	बाँकी बजेट
२२३१३	पुस्तक तथा सामग्री खर्च	९५३,०००.००	०	-	०	९५३,०००.००
२२४११	सेवा र परामर्श खर्च	४,५००,०००.००	४३५,१२३.४५	०	४३५,१२३	४,०६४,८७६.५५
२२५२२	कार्यक्रम खर्च	५,५१२,०००.००	०	०	०	५,५१२,०००.००
२२६११	अनुगमन, मूल्यांकन खर्च	६,०००.००	०	०	०	६,०००.००
कुल जम्मा		१०,९७१,०००.००	४३५,१२३.४५	०.००	४३५,१२३.४५	१०,५३५,८७६.५५

संघीय संसद सचिवालय
२०७९ चैत्र मसान्त (तेश्रो त्रैमासिक) सम्मको खर्चको फाँटवारी

आर्थिक बर्ष:- २०७९/८०

बजेट शिर्षक: प्रतिनिधि मण्डलको भ्रमण तथा स्वागत खर्च [६०२०००१२३]

खर्च/वित्तीय सङ्केत नं	खर्च/वित्तीय सङ्केतको नाम	अन्तिम बजेट	गत महिना सम्मको खर्च	यस महिनाको खर्च	यस महिना सम्मको खर्च	बाँकी बजेट
२२६१२	भ्रमण खर्च	7,134,127.00	०	-	०	7,134,127.00
	कुल जम्मा	७,१३४,१२७.००	०.००	०.००	०.००	७,१३४,१२७.००

संघीय संसद सचिवालय
२०७९ चैत्र मसान्त (तेश्रो त्रैमासिक) सम्मको खर्चको फाँटवारी

आर्थिक बर्ष:- २०७९/८०

बजेट शिर्षक: बिशिष्ट ब्याक्तिको भ्रमण खर्च [६०२०००११३]

खर्च/वित्तीय सङ्केत नं	खर्च/वित्तीय सङ्केतको नाम	अन्तिम बजेट	गत महिना सम्मको खर्च	यस महिनाको खर्च	यस महिना सम्मको खर्च	बाँकी बजेट
२२६१३	बिशिष्ट ब्याक्ति तथा प्रतिनिधि मण्डलको भ्रमण खर्च	4,168,309.00	४१६८३०८	-	४१६८३०८	1.00
	कुल जम्मा	४,१६८,३०९.००	४,१६८,३०८.००	०.००	४,१६८,३०८.००	१.००

संघीय संसद सचिवालय
२०७९ चैत्र मसान्त (तेश्रो त्रैमासिक) सम्मको खर्चको फाँटवारी

आर्थिक बर्ष:- २०७९/८०

बजेट शिर्षक: औषधि उपचार [६०१०००१६३]

खर्च/वित्तीय सङ्केत नं	खर्च/वित्तीय सङ्केतको नाम	अन्तिम बजेट	गत महिना सम्मको खर्च	यस महिनाको खर्च	यस महिना सम्मको खर्च	बाँकी बजेट
२७३१४	सेवा निवृतको औषधि उपचार	३,९२५,२९१.००	१९९४४५२	१,९३०,८३९.००	३,९२५,२९१.००	-
	कुल जम्मा	३,९२५,२९१.००	१,९९४,४५२.००	१,९३०,८३९.००	३,९२५,२९१.००	०.००

संघीय संसद सचिवालय
२०७९ चैत्र मसान्त (तेश्रो त्रैमासिक) सम्मको खर्चको फाँटवारी

आर्थिक बर्ष:- २०७९/८०

बजेट शिर्षक: संचित विदा [६०१०००१३३]

खर्च/वित्तीय सङ्केत नं	खर्च/वित्तीय सङ्केतको नाम	अन्तिम बजेट	गत महिना सम्मको खर्च	यस महिनाको खर्च	यस महिना सम्मको खर्च	बाँकी बजेट
२७३१३	सेवा निवृतको संचित विदा	४,६०३,७१७.००	३०५१५६३.००	१,५५२,१५४.००	४,६०३,७१७.००	-
	कुल जम्मा	४,६०३,७१७.००	३,०५१,५६३.००	१,५५२,१५४.००	४,६०३,७१७.००	०.००